

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล

ประจำปีงบประมาณ 2558

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ

ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

The Development of A Model and Strategies for Creating

Civic Engagement between Higher Education Institutions

and Community

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2561

การพัฒนา รูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา และแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามอาจารย์ และแบบสอบถามนิสิตนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและปัจจัยพหุระดับโดยใช้เทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เมื่อสอบถามจากผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในประเด็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.26) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในประเด็นสถาบันอุดมศึกษาจัดการการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 3.74)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม พบว่า ในแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการพัฒนา รูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) องค์ประกอบของรูปแบบและกิจกรรม ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย การสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความเอกภาพ (2) อาจารย์ ให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม (3) นิสิตนักศึกษา ได้รับการพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม (4) กิจกรรม มีการบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม

4. ผลการพัฒนา ยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 7 ประการคือ 1) การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ 2) พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย 3) พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน 4) พันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม 5) พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7) การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, พันธสัญญาสาธารณะ, สถาบันอุดมศึกษา, สังคม

The Development of A Model and Strategies for Creating Civic Engagement between Higher Education Institutions and Community

This research has 4 objectives; 1) to investigate the current state of creating civic engagement between higher education institutions and community; 2) to analyze multi-level factors relating to creating civic engagement between higher education institutions and community; 3) to develop a model for creating civic engagement between higher education institutions and community and; 4) to develop strategies for creating civic engagement between higher education institutions and community. The research instruments were 1) document analysis form 2) interview 3) administrator, faculty member and undergraduate student questionnaires. Data Analysis are composed of content analysis, mean, Hierarchical Linear Models (HLM). The findings were as follows:

1. A current situation for creating civic engagement between higher education institutions and community. Educational administrators, faculty members, and undergraduate students who responded to the questionnaires could be described as follows: the highest aspect levels was roles of educational administrators in promoting students to have civic engagement with higher education institutions, which demonstrates that educational administrators taught students to have service mind through outreach activities, the mean was 4.26; the fewest aspect levels was political context which demonstrates that higher education institutions provided teaching and learning management and conducted research in line with the government policies in order to move forward to the same direction, the mean was 3.74

2. An analysis of Multi-Level Factors Related to Creating Civic Engagement between Higher Education Institutions and Community were perception toward institution support of each institution was varied significantly at .05

3. Development of a model for creating civic engagement between higher education institutions and community were composed of 1) Principles and Objectives of a Model to be a guideline for educational administrators, faculty and students in higher education institutions in creating civic engagement between higher education institutions and community; 2) Elements of a Model and Activities were composed of (1) Communication that creates understanding within an organization to achieve unity in cooperation and action (2) Providing counseling and fund for conscious persons who help communities (3) Developing good citizenship, become a good model for communities, devote themselves and encourage others to have knowledge and good citizenship awareness (4) Developing good citizenship, become a good model for communities, devote themselves and encourage others to have knowledge and good citizenship awareness.

4. Strategies for creating civic engagement between higher education institutions and community consist of 7 strategies as follows; Strategy1 Public Service and Outreach, Strategy2 Engaged Research, Strategy3 Teaching and Learning, Strategy4 Social Advocacy, Strategy5 Social Enterprise, Strategy6 Interaction Learning and Strategy7 Empowerment Strategy.

Keywords: Strategies, Civic Engagement, Higher Education Institutions, Community

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ทุนอุดหนุนการวิจัย เงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ 2558 ที่สนับสนุนโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธมิตรสาธาณณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม” รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณท่านผู้บริหารคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ตอนที่ 1 การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ.....	12
ตอนที่ 2 พันธะสัญญาสาธารณะ.....	19
ตอนที่ 3 ความรับผิดชอบสาธารณะ.....	23
ตอนที่ 4 ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ.....	24
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์พีระมิด.....	25
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
แหล่งข้อมูลจากเอกสาร.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม.....	41
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม.....	81
ตอนที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับสังคม.....	86
ตอนที่ 4 ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับสังคม.....	106
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	161
สรุปผลการวิจัย.....	161
อภิปรายผลการวิจัย.....	183
ข้อเสนอแนะ.....	186
รายการอ้างอิง.....	187
ภาคผนวก.....	189
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	190
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ร่างรูปแบบการสร้างพันธะสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมและร่างยุทธศาสตร์ การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสังคม.....	191
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	192
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	211

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง.....	17
2	ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพันธะสัญญาทางสังคมจาก 3 บริบท.....	32
3	จำนวนตัวอย่างผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา ที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม.....	39
4	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร.....	42
5	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร.....	52
6	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม จากข้อเสนอแนะของผู้บริหาร.....	55
7	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์.....	56
8	ข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษา.....	58
9	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม จากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา.....	59
10	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร.....	60
11	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์.....	67
12	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา.....	74
13	แนวทางการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น.....	81
14	ค่าสถิติจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น.....	84
15	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการบริการสาธารณะ และบริการวิชาการ.....	106
16	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน.....	109
18	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม.....	113
19	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน.....	117
20	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	118
21	ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม.....	120
22	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการบริการสาธารณะและบริการวิชาการ.....	126
23	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย.....	127
24	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน.....	128
25	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม.....	133
26	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน.....	136
27	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม.....	139
29	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน.....	156

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา เน้นให้ผู้เรียนสามารถปรับตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัต ผู้เรียนควรมีการตกผลึกจากการทำกิจกรรม เพื่อนำประสบการณ์ไปปรับใช้สังคม (Jacoby, Barbara and Associates, 2009) พันธสัญญาสาธารณะเป็นการให้โอกาสและความรับผิดชอบแก่นิสิตนักศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมนิสิตนักศึกษาให้มีทักษะและประสบการณ์ (Inter-Agency Working Group on Children's Participation (IAWGCP, 2008) ผลลัพธ์การเรียนรู้จากพันธสัญญาสาธารณะประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง อาทิ ความสามารถในการยืนหยัดด้วยตนเองและการให้สัญญาอย่างแรงกล้าด้วยตนเอง 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม อาทิ ความสามารถในการอธิบายเปรียบเทียบจิตสาธารณะที่แสดงออกจากข้างในและภายนอกที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับความรู้ อาทิ การทำความเข้าใจว่าความรู้เป็นโครงสร้างและการประยุกต์ใช้ทางสังคมอย่างมีพลัง 4) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับทักษะ อาทิ ทักษะในการไตร่ตรอง การสนทนา การสร้างชุมชน ความสามารถในการทำงานได้อย่างดี โดยการก้าวข้ามสิ่งที่แตกต่างกัน 5) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับค่านิยม อาทิ การพัฒนาคุณภาพของความรู้สึกของคุณลักษณะ บุรณภาพ การร่วมรู้สึก และความหวัง 6) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสาธารณะ อาทิ การปฏิบัติทางสาธารณะอย่างมีวินัย ซึ่งนำไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการอาศัยและการทำงาน การสร้างกลยุทธ์ที่หลากหลายในกิจกรรมต่างๆ อาทิ การบริการ การกล่าวแนะนำ การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ของสาธารณะ โดยทั่วไป ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 ประการคือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยแบ่งข้อมูลเป็น 2 ระดับคือ ระดับสถาบันและระดับบุคคล เพื่อให้เห็นปัจจัยสำคัญและความสัมพันธ์ในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ทั้งนี้ มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่น่าสนใจ ได้แก่ เฉลิมชัย มนุเศวต (2543) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบบทที่ใช้การเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า (1) รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริการชุมชนแบบการเรียนการสอนเป็นการเรียนรู้ในห้องเรียนมากกว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (2) มีเนื้อหาเกี่ยวกับชนบทศึกษา รูปแบบที่พัฒนาขึ้น เป็นการบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรมนักศึกษา มุ่งพัฒนานักศึกษาด้านองค์ความรู้และบุคลิกภาพ สุริน คล้ายรามัญ (2543) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการปรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความรู้ทางการเมืองหลังการอบรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ ขวาลา เวชยันต์ (2544) ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการปรับใช้สังคม เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในการปรับใช้สังคม ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสังเคราะห์แบบการเรียนการสอนกับหลักการเรียนรู้ด้วยการปรับใช้สังคม ผลการวิจัยสรุปว่า กระบวนการแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในรายวิชา แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงการเตรียมการ ช่วงการทำกิจกรรมปรับใช้สังคม ช่วงการสรุปนำเสนอ และการประเมินผล โดยทุกช่วงมีการเรียนวิชาการและการไตร่ตรองไปพร้อมกัน อีกทั้ง กรณีศึกษาที่ทำการสังเกตพฤติกรรมมีการพัฒนาพฤติกรรมการปรับใช้สังคมสูงขึ้น เวสาลีชาติสุทธิพันธุ์ (2550) ศึกษาการ

พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบสาธารณะของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาบัณฑิต โดยกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การไตร่ตรอง การประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน และผลลัพธ์ ได้แก่ ผลที่ได้รับจากการใช้ระบบการเรียนการสอน จากผลการทดลองการใช้ระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบสาธารณะ พบว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยทำกิจกรรมบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรับผิดชอบสาธารณะ ทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และทักษะในการดำรงชีวิต อีกทั้ง ผู้สอนได้แนวทางของการพัฒนาวิธีการสอนที่บูรณาการหลักสูตรเข้ากับชุมชน สถาบันการศึกษาได้เพิ่มความรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม ซึ่งก่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี และชุมชนได้สร้างความสัมพันธ์อันดีและมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษา

สำหรับการวิจัยในต่างประเทศ พบว่า Billings, Meredith S. and Terkla, Dawn Geronimo (2011) ศึกษาเรื่อง “การใช้โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่ออธิบายการแพร่กระจายของพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา” โดยการศึกษาจาก Tufts University ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เน้นการวิจัย มีการอธิบายถึงความสำคัญของวัฒนธรรมของวิทยาเขตในการพัฒนาความเป็นนักวิชาการของพลเมืองและการวิจัยเชิงประจักษ์ที่อธิบายถึงการพัฒนาผลลัพธ์จากพันธะสัญญาสาธารณะ และมีการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นที่มีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมของวิทยาเขต (Campus environment) 2) ค่านิยมและความเชื่อของนักศึกษา (Students' values and beliefs) 3) กิจกรรมที่เน้นพันธะสัญญาสาธารณะ (Civic engagement activities) ในส่วนของ Garrett, Chris (2011) ศึกษาเรื่อง “การนิยาม การสืบค้น การสนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของ สถาบัน อุดมศึกษา” ให้ความสำคัญกับพันธะสัญญาของอุดมศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 2 แห่ง สำหรับ 6 กลยุทธ์ที่สนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ 1) การแสดงพันธะสัญญา (show your engagement) โดยการที่นักศึกษาแสดงถึงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ 2) การอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา (class discussion on engagement) โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา 3) การให้นักศึกษามีแนวทางที่หลากหลายในการแสดงพันธะสัญญา (give students a variety of options to show their engagement) โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การวิจัยในระดับปริญญาตรี การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4) การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนักศึกษาด้วยตนเอง (have students periodically reflect and report on their engagement) โดยเน้นกิจกรรมที่เกิดขึ้นนอกชั้นเรียนในประเด็นของกระบวนการเรียนรู้ 5) การสร้างสรรค์ความทรงจำ (create memorable moments) ของผู้สอนและผู้เรียน 6) ข้อมูลป้อนกลับจากนักศึกษา (solicit feedback from students to identify significant activities that were engaging) นอกจากนี้ Thomson, Ann Marie and others (2011) ศึกษาเรื่อง “การเรียนรู้เชิงบริการและพันธะสัญญาต่อสังคม: การเปรียบเทียบเชิงบริบทระหว่างสามประเทศ” โดยเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาใน 7 ประเด็น ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic context) 2) บริบททางการเมือง (Political context) 3) การอุดมศึกษากับรัฐ (Higher Education (HE) and the state) 4) บทบาทด้านสาธารณะกับการอุดมศึกษา (Civic role of HE) 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา (Development of service as the third core function in HE) 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา (Student forms of

engagement) 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม (“Civic engagement” versus “Community engagement”) จาก 3 บริบท ได้แก่ United States (US), Republic of South Africa (RSA), Democratic Republic of Congo (DRC) อีกทั้ง Fitzgerald, Glynis A. (2012) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการมีส่วนร่วมต่อสังคม” โดยการบูรณาการการมีส่วนร่วมต่อสังคม (Community Engagement: CE) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นการปรับปรุงระบบการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมต่อสังคม จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมรายรอบมหาวิทยาลัย เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และมีโอกาสในการพัฒนาทักษะใหม่ การบูรณาการการมีส่วนร่วมต่อสังคมเข้าไปในหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ สำหรับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) การเป็นพี่เลี้ยง (mentoring) ซึ่งคณาจารย์จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับสังคม และนำประสบการณ์เหล่านี้ไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนคณาจารย์ด้วยกัน การสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรต่างๆ 2) การเพิ่มความตระหนัก (awareness-raising) โดยมีกลยุทธ์การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผ่านแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนและเพื่อส่งเสริมความตระหนักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ให้การสนับสนุน (supportive university infrastructure) Pittaway, Sharon M. (2012) ศึกษาเรื่อง “พันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร: การพัฒนากรอบแนวคิดของพันธะสัญญาในคณะครุศาสตร์” โดยพันธะสัญญานักศึกษา (Student Engagement) เป็นปัจจัยสำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษา พันธะสัญญาสาธารณะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยมีรายงานเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติของพันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร การนำพันธะสัญญามาประยุกต์ใช้ในรายวิชาต่างๆ ใน 5 องค์ประกอบที่ไม่เป็นลำดับลดหลั่นกัน ได้แก่ 1) พันธะสัญญาส่วนบุคคล (Personal engagement) เป็นความสนใจ ทำสิ่งต่างๆ อย่างมีเป้าหมาย นักศึกษาจะนำการคาดหวัง ประสบการณ์ สมมติฐาน ความรู้ และทักษะไปสู่สถาบันอุดมศึกษา 2) พันธะสัญญาด้านวิชาการ (Academic engagement) เป็นการเรียนรู้โดยการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินการเรียนรู้ 3) พันธะสัญญาด้านสติปัญญา (Intellectual engagement) จะเกี่ยวข้องกับแนวคิด มโนทัศน์ การคิดทางวิชาการ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสอนและการศึกษาในระบบ 4) พันธะสัญญาด้านสังคม (Social engagement) เน้นความหลากหลายของความรู้ มุมมอง ระดับของทักษะ ความเชื่อมั่น และสมรรถภาพ และ 5) พันธะสัญญาด้านอาชีพ (Professional engagement) มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในห้องเรียน โอกาสในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน

อาจกล่าวได้ว่า พันธะสัญญาสาธารณะ ส่งผลต่อการเรียนรู้จากผู้อื่น ตนเอง สภาพแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการสร้างความนิยมที่หลากหลายและการก้าวข้ามในสิ่งที่แตกต่าง การประพฤติและทำงานในสถานการณ์ที่โต้แย้งด้วยความสุภาพ การมีบทบาทเชิงรุกในกระบวนการทางการเมือง การมีส่วนร่วมต่อสาธารณะ การแก้ปัญหาในสาธารณะ และการบริการชุมชน การมีภาวะผู้นำและบทบาทของสมาชิกในองค์กร การพัฒนาความรู้สึกร่วม จริยธรรม ค่านิยม และความรับผิดชอบต่อสังคม การสนับสนุนความยุติธรรมในสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก นอกจากนี้ พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เป็นการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของการเชื่อมโยง กระบวนการ กิจกรรม การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา และจากงานวิจัยในต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการพัฒนาารูปแบบและยุทธศาสตร์การ

สร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในประเทศไทย โดยพันธสัญญาสาธารณะ แบ่งออกเป็น 7 มิติ ได้แก่ 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011)

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ อาจกล่าวได้ว่า ยังไม่มีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในประเทศไทย และยังไม่มีการวิจัยที่นำเทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัย เนื่องจากการพิจารณาตัวแปรในลักษณะของ Hierarchical Linear Models จะทำให้เห็นรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ และระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงภารกิจ 4 ประการของสถาบันอุดมศึกษา คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์เป็นทรัพยากรสำคัญที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภารกิจทั้ง 4 ประการบรรลุทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยิ่งไปกว่านั้น นิสิตนักศึกษายังเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญที่เป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรภายนอกที่สร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมต่อไปในอนาคต โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสำหรับวิเคราะห์ปัจจัยทุกระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมประกอบด้วย 1) ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา 2) ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทุกระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
4. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่ศึกษาในครั้งนี้อยู่รวม 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราช มงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยสถาบันแต่ละประเภท ประกอบด้วย 4 ภารกิจ คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสำหรับวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธสัญญาสาธารณะ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา

2.2 ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของ การอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาใน ด้านการมีพันธสัญญา 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

3. การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบและยุทธศาสตร์ จะพัฒนารูปแบบ ตามแนวคิดของ Keeves, J. P., (1988) และพัฒนายุทธศาสตร์โดยใช้แนวคิดของ วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546: 90) โดยรูปแบบและ ยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น จะนำไปใช้กับสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 5 ประเภท

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบ หมายถึง รูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมี ยุทธศาสตร์เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยยุทธศาสตร์จะประกอบด้วยกลยุทธ์ ซึ่งหมายถึง วิธีการในการ ดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

พันธสัญญาสาธารณะ หมายถึง การเรียนรู้จากผู้อื่น ตนเอง สภาพแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การสร้างค่านิยมที่หลากหลายและการก้าวข้ามในสิ่งที่แตกต่าง การประพฤติและทำงานในสถานการณ์ที่โต้แย้ง ด้วยความสุภาพ การมีบทบาทเชิงรุกในกระบวนการทางการเมือง การมีส่วนร่วมต่อสาธารณะ การแก้ปัญหาใน สาธารณะ และการบริการชุมชน การมีภาวะผู้นำและบทบาทของสมาชิกในองค์กร การพัฒนาความรู้สึกร่วม จริยธรรม ค่านิยม และความรับผิดชอบต่อสังคม การสนับสนุนความยุติธรรมในสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับโลก ทั้งนี้ พันธสัญญาสาธารณะ แบ่งออกเป็น 7 มิติ ได้แก่ 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบท ทางด้านการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการ บริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยแบ่งสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ 2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ 3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) 4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) 5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สังคม หมายถึง บุคคล คณะบุคคล องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ที่มีพันธะสัญญาสาธารณะกับสถาบันอุดมศึกษาที่ครอบคลุมอย่างน้อย 7 มิติ ได้แก่ 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม

บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ การเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้ การให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ การทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ การสร้างความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

บริบททางการเมือง หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ สถาบันอุดมศึกษาเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ การให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง สามารถขึ้นนำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ มีความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

การอุดมศึกษาของรัฐ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นคิดในการพัฒนาประเทศและสังคม เป็นผู้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง การยกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ การสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน สามารถผลิตบุคลากรตามความต้องการของรัฐ

บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา หมายถึง การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ การวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต การพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม การให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษา การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม สถาบันอุดมศึกษาก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษา มุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชนโดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน การทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา หมายถึง การส่งเสริมให้นักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม การปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา การกำหนดให้มีกิจกรรมนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน การบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นักศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกันเป็นทีม การบูรณาการร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชาและหลากหลายสถาบันและในระดับนานาชาติ

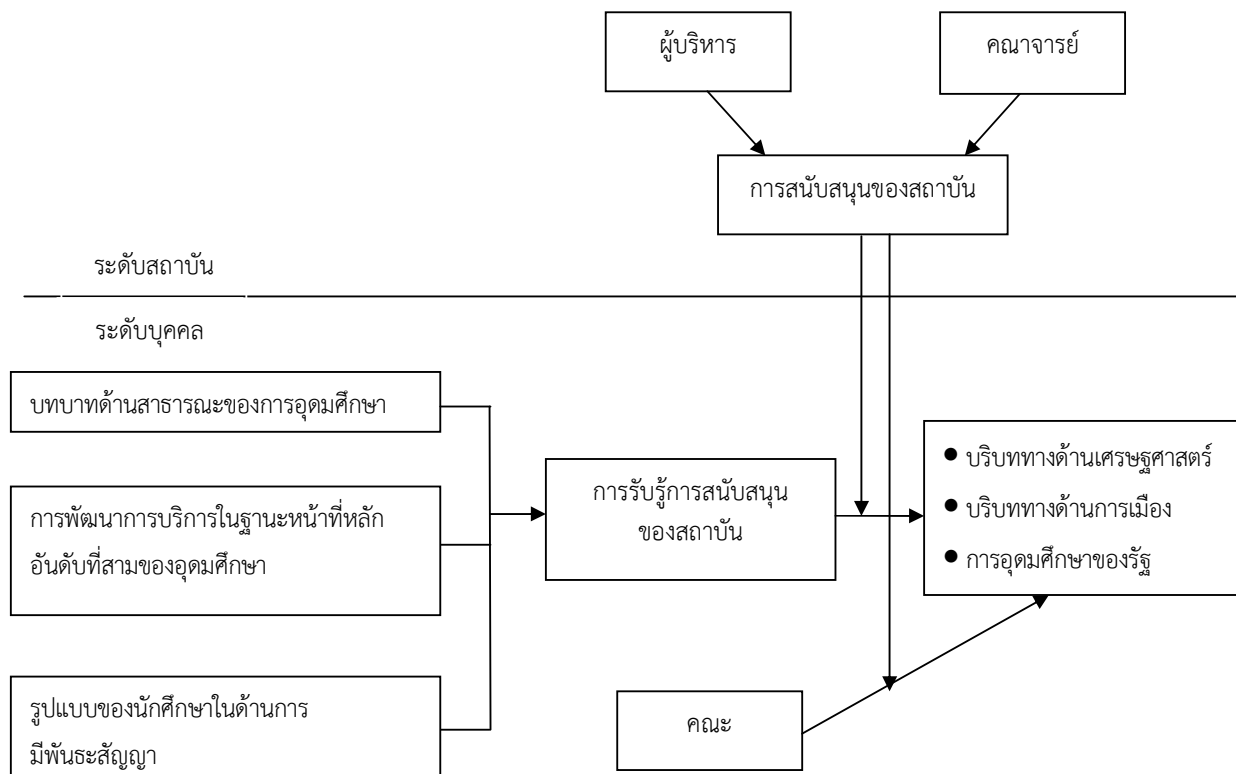
พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม หมายถึง การกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของการเชื่อมโยง กระบวนการ กิจกรรม การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา

พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม หมายถึง พันธะสัญญาที่ได้จากการผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ และ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิต นักศึกษา โดยมีความสัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางด้านการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม

รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม หมายถึง รูปแบบการดำเนินงาน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผลของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ และกิจกรรม

ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม หมายถึง ยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีคำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์

การศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาที่สำคัญ การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรง ในทางเศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรสำคัญคือ ทรัพยากรมนุษย์ ที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้บริโภคที่ฉลาด มีวิถีทางการดำเนินชีวิตที่ดี มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นการพัฒนากำลังคน การอุดมศึกษาจึงจะต้องพัฒนากำลังคนระดับสูง ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจจะส่งต่อการลงทุนทางการศึกษา (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2528)

2. บริบททางด้านการเมือง

การส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการพัฒนา การเมืองมีประเด็นสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายทางการเมืองกับเป้าหมายทางการศึกษา ประการที่สองคือ การดำเนินการทางการเมืองกับการศึกษา โดยตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ.2475 เป็นต้นมา การอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและการพัฒนาระบบประชาธิปไตยร่วมกัน (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2528)

3. การอุดมศึกษาของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550) ได้แบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญ คือ สถาบันอุดมศึกษาเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของตนเองและได้รับการสนับสนุนตามพันธกิจ การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้น การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ ระดับท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาความรู้ทักษะ การรองรับการเปลี่ยนอาชีพ การรองรับแรงงานที่ออกจากภาคเกษตร การพัฒนาผลิตภาพของผู้ทำงานต่อเนื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การผลิต พัฒนาระกระจาย และการทำงานของอาจารย์ การทำให้การลงทุนผลิตพัฒนาอาจารย์มีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น ทั้งฝ่ายรัฐและสถาบันอุดมศึกษา การเอื้อต่อการกระจายอาจารย์อย่างเหมาะสมกับความถนัดและเชี่ยวชาญ การตั้งเป้าจำนวนและสาขาอาจารย์และการลงทุนในการผลิตอาจารย์ รวมทั้งการปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาอันที่ความต้องการของสังคม การสร้างความรู้ เพื่อรองรับภาคการผลิตหรือการพัฒนาท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น การลดภาวะการว่างงาน

4. บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา

การมีส่วนร่วมทางสังคม ก่อให้เกิดความรับผิดชอบและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยจิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นพลเมืองชาติ (เวสาลี ชาติสูทธิพันธุ์, 2550: 35) ผู้สอนต้องพัฒนาความรับผิดชอบต่อสาธารณะโดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ การบริการชุมชน ผลลัพธ์การเรียนรู้ และพลเมืองศึกษา ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงบริการอย่างมีคุณภาพ นักศึกษาจะได้เรียนรู้ (1) ความสัมพันธ์ของคนและกระบวนการเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อเข้าร่วมการจัดนโยบาย และ (3) การส่งเสริมทัศนคติเกี่ยวกับคุณค่าของการบริการในระยะยาว เพื่อสามัญสำนึกที่ดี (Constitutional Rights Foundation, 2000, Gottlieb, K., and Robinson, G., 2002 อ้างถึงใน เวสาลี ชาติสูทธิพันธุ์, 2550: 36 - 37)

5. การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา

นักศึกษาควรตกผลึกกิจกรรมเพื่อรับใช้สังคมตามที่ต้องการ ซึ่งทุกสถาบันควรออกแบบหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้พัฒนาการจินตนาการสาธารณะ (civic imagination) ค่านิยมสาธารณะ (civic values) และนิสัยสาธารณะ (civic habits) ซึ่งกลุ่มการทำงานด้านพันธะสัญญาสาธารณะ (the Civic Engagement Working Group) ได้พัฒนา 6 ส่วนที่ประสานกันของการบูรณาการหลักสูตรหลักสูตรและประสบการณ์ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้ (Jacoby, Barbara and Associates, 2009: 55 – 63)

1) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะที่มีต่อตนเอง การทำความเข้าใจในตนเอง ซึ่งครอบคลุมความสัมพันธ์ สถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์เฉพาะบุคคล การตระหนักถึงเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ซึ่งถูกเชื่อมต่อเพื่อสังคมที่มีการสืบทอดและถูกเลือกด้วยตนเอง ความสามารถที่แสดงออกด้วยเสียงสะท้อนของตนเอง การโน้มน้าวให้เกิดการตื่นตัว ความสามารถในการยืนหยัดด้วยตนเอง และการให้สัญญาอย่างแรงกล้าด้วยตนเอง

2) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม ความประทับใจในแหล่งทรัพยากรที่มีค่าและภูมิปัญญาที่สะสมของสังคมและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย การทำความเข้าใจว่าชุมชนจะสามารถติดกัน ตัดสิน และจำกัด ความอยากที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของกลุ่มต่างๆ ในระดับท้องถิ่นและระดับโลก ความเต็มใจที่จะเคลื่อนย้ายไปสู่สถานที่ที่สะดวกสบาย เพื่อติดต่อในเขตต่างๆ ในขณะที่เป็นการละเมิดขอบเขตที่ถูกแบ่งไว้ ความสามารถในการอธิบายเปรียบเทียบจิตสาธณะที่แสดงออกจากข้างในและภายในกลุ่มที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะเกี่ยวกับความรู้ การยอมรับว่าความรู้เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลง และการประเมิน การทำความเข้าใจว่าความรู้เป็นโครงสร้างและการประยุกต์ใช้ทางสังคมอย่างมีพลัง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการต่อสู้ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การรณรงค์ การเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อให้บรรลุค่านิยมสัญญาในระบอบประชาธิปไตย ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับหลักการขั้นพื้นฐานของข้อโต้แย้งด้านประชาธิปไตย ความสามารถที่จะอธิบายการโต้แย้งทางปัญญาเชิงสาธณะที่สำคัญภายในสาขาวิชาของตนเอง

4) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะเกี่ยวกับทักษะ ความชำนาญในด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และวิธีการสร้างความร่วมมือ ความสามารถในการฟังที่ดีและการพูดที่มีความมั่นใจ ทักษะในการไตร่ตรอง การสนทนา การสร้างชุมชน การพัฒนาจินตนาการสาธณะ ความสามารถในการทำงานได้อย่างดี โดยการก้าวข้ามสิ่งที่แตกต่าง

5) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะเกี่ยวกับค่านิยม การสำรวจอย่างจริงจังและการสะท้อนเกี่ยวกับค่านิยมส่วนตัวที่เป็นแกนกลาง การตรวจสอบค่านิยมของบุคคลในบริบทของการสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี การมีส่วนร่วมของแรงบันดาลใจในประชาธิปไตยของความเป็นธรรม โอกาส อิสรภาพ และความยุติธรรมของทุกคน การพัฒนาคุณภาพของความรู้สึกรักของคุณลักษณะ บุรณภาพ การร่วมรู้สึก และความหวังความสามารถในการเจรจาต่อรอง

6) ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธณะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสาธณะ การทำความเข้าใจ การให้ค่านิยมสัญญา และความสามารถที่จะใช้ชีวิตในบริบททางสังคม การโน้มน้าวที่จะสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมในโครงสร้างทางสังคมในระบอบประชาธิปไตยของสถาบันการศึกษาและสังคม การปฏิบัติทางสาธณะอย่างมีวินัย ซึ่งนำไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการอาศัยและการทำงาน การสร้างกลยุทธ์ที่หลากหลายในกิจกรรมต่างๆ อาทิ การบริการ การกล่าวแนะนำ การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ของสาธณะ การวางแผน การดำเนินการ และการสะท้อนการปฏิบัติงานของสาธณะ การพัฒนาความกล้าหาญทางศีลธรรมและการเมืองเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดี การกำหนดประเด็นและคำถามทางจริยธรรมในด้านชีวิตสาธณะ

6. รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา

รูปแบบของพันธสัญญาสาธารณะ ประกอบด้วย 1) การบริการแก่เยาวชน (Youth Service) ในบางประเทศมีโปรแกรมการให้บริการแก่เยาวชนในระดับชาติ องค์กรเยาวชน 2) เพื่อนช่วยเรียน (Peer Education) เป็นการให้การศึกษาในด้านการปฏิบัติตนเพื่อมีสุขภาพที่ดี 3) ความเป็นผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship) และโปรแกรมภาวะผู้นำ เพื่อขับเคลื่อนเยาวชนให้สามารถจัดการกับปัญหาได้ 4) การเรียนรู้เชิงบริการ (Service Learning) เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำงานในแวดวงสังคมและธุรกิจ ในขณะที่กำลังเรียนหนังสือ 5) นักกิจกรรม (Child Activists) เป็นการสนับสนุนนักกิจกรรมทางสังคม (Inter-Agency Working Group on Children's Participation, IAWGCP, 2008: 16 - 17)

7. พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

การศึกษาเป็นกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างดีมีความสุข การศึกษาทุกระดับจึงมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมโดยตรง การศึกษามีหน้าที่ถ่ายทอดรูปแบบของสังคมและเปลี่ยนแปลงสังคมควบคู่กันไป กระบวนการที่การศึกษาใช้ในการให้การศึกษาอบรม เพื่อเตรียมผู้เยาว์ให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคม มีทัศนคติ และบุคลิกภาพเหมาะสมกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงคือการขัดเกลาทางสังคม และกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม (วิจิตร ศรีสอาน, 2528)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงปัจจัยของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคล
2. ได้รูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อที่สถาบันอุดมศึกษากับสังคมจะได้นำแนวทางที่ได้จากข้อค้นพบในการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในลักษณะของรูปแบบการดำเนินงาน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม การนำโครงการและกิจกรรมไปปฏิบัติได้จริง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประกอบด้วยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ
- ตอนที่ 2 พันธะสัญญาสาธารณะ
- ตอนที่ 3 ความรับผิดชอบสาธารณะ
- ตอนที่ 4 ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ
- ตอนที่ 5 การวิเคราะห์พหุระดับ
- ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ

“การพัฒนา” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Development” หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ดีขึ้น เจริญขึ้น ดังนั้น “การพัฒนาประเทศ” จึงหมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจการด้านต่างๆ เพื่อให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคง ทั้งการพัฒนากิจการทุกด้านของรัฐและเอกชน ระดับบุคคลและระดับส่วนรวม การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ (วิจิตร ศรีสอาน, 2528) อาจกล่าวได้ว่า การศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรง ทรัพยากรมนุษย์ จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้บริโภคที่ฉลาด มีวิถีทางการดำเนินชีวิตที่ดี มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงเรียกว่า การพัฒนากำลังคน ดังนั้น การอุดมศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ ในแง่ของการพัฒนากำลังคนระดับสูง ถ้าการพัฒนาเศรษฐกิจประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผลการลงทุนทางการศึกษาก็จะดีขึ้น

2. การศึกษากับพัฒนาสังคม การศึกษาเป็นกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างดีมีความสุข การศึกษาทุกระดับจึงมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมโดยตรง การศึกษามีหน้าที่ถ่ายทอดรูปแบบของสังคมและเปลี่ยนแปลงสังคมควบคู่กันไป กระบวนการที่การศึกษาใช้ในการให้การศึกษอบรม เพื่อเตรียมผู้เยาว์ให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคม มีทัศนคติ และบุคลิกภาพเหมาะสมกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงคือ กระบวนการสังคมประกิต และกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม

3. การศึกษากับพัฒนาการเมือง การมุ่งส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการพัฒนาการเมืองมีประเด็นสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายทางการเมืองกับเป้าหมายทางการศึกษา ประการที่สองคือ การดำเนินการทางการเมืองกับการศึกษา นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ.2475 เป็นต้นมา การอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยร่วมกัน

นโยบายเกี่ยวกับอุดมศึกษาที่มีต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550) ได้แบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ทั้งนี้ ระบบอุดมศึกษาไทยที่มีกลุ่มอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษาและส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาสามารถเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของตนเองและได้รับการสนับสนุนตามพันธกิจ
2. ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้น ได้แก่ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ ระดับท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาความรู้ทักษะ การรองรับการเปลี่ยนอาชีพ การรองรับแรงงานที่ออกจากภาคเกษตร การพัฒนาผลิตภาพของผู้ทำงานต่อเนื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ส่งผลทางบวกต่อการผลิต พัฒนา กระจาย และการทำงานของอาจารย์ ได้แก่ การทำให้การลงทุนผลิตพัฒนาอาจารย์มีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น ทั้งฝ่ายรัฐและสถาบันอุดมศึกษา การเอื้อต่อการกระจายอาจารย์อย่างเหมาะสมกับความถนัดและเชี่ยวชาญ การตั้งเป้าจำนวนและสาขาอาจารย์และการลงทุนในการผลิตอาจารย์จะมีความเป็นไปได้และตรงเป้าหมายของอุดมศึกษามากขึ้น
4. สามารถปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาอันที่ต้องการของสังคม การสร้างความรู้ เพื่อรองรับภาคการผลิตหรือการพัฒนาท้องถิ่นได้ง่ายขึ้นจากฝ่ายรัฐและสถาบันอุดมศึกษา
5. ควบลดภาวะการว่างงาน ที่ส่งผลดีกับผู้เรียน สถาบันอุดมศึกษา และรัฐ

สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

1. **มหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา** เน้นปริญญาตรี ปริญญาโท (วิทยานิพนธ์หรือวิจัยล้วน) ปริญญาเอก และการวิจัยหลังปริญญาเอก พื้นที่บริการคือ มหานครเมืองหลัก มีอาจารย์ปริญญาเอก 100% นักศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีต่อสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 90 : 10 มีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและประเทศ เน้นการแข่งขัน ลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนประเทศในโลกาภิวัตน์ (Global prime movers) และผู้นำทางความคิด (Opinion leaders)
2. **มหาวิทยาลัยเฉพาะทางและมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบหรือ Comprehensive** เน้นปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก พื้นที่บริการคือ มหานครเมืองใหญ่ มีอาจารย์ปริญญาเอก 70% นักศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีต่อสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 60 : 40 มีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและประเทศ เน้นอุตสาหกรรมภาคการผลิตจริง ลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นกำลังงานความรู้และสมรรถนะสูง
3. **มหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์** เน้นปริญญาตรีและปริญญาโท พื้นที่บริการคือ จังหวัดของภูมิภาค มีอาจารย์ปริญญาเอก 50% นักศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีต่อสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 40 : 60 มีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและประเทศเน้นองค์การปกครองท้องถิ่น
4. **วิทยาลัยชุมชน** เน้นอนุปริญญา พื้นที่บริการคือ จังหวัดและอำเภอ มีอาจารย์ปริญญาเอก 10% นักศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีต่อสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 20 : 80 มีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและประเทศเน้นสร้างความเข้มแข็งชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพฉายปัจจุบันและอนาคต (scenario) มี 7 เรื่อง ได้แก่

1. ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร ประชากรไทยยังเพิ่มขึ้นต่อไปอย่างช้าๆ จำนวนเด็กและเยาวชนที่ลดลง และผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อุดมศึกษาต้องเพิ่มบทบาทด้านการเพิ่มผลิตภาพ เศรษฐกิจของกลุ่มวัยทำงาน เน้นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนงานและอาชีพ การเกิดอาชีพใหม่ อุดมศึกษาต้องส่งเสริมผู้สูงอายุให้ยังมีผลิตภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and economic productivity)

2. พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาาร่วมของทุกประเทศ ประเทศไทยพึ่งพิงพลังงานนำเข้าสูง ส่งผลต่อเศรษฐกิจประเทศ อุดมศึกษาต้องสร้างความตระหนักการอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ในการศึกษาทุกระดับและประชาชน ผลิตบัณฑิตและความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และจัดการพลังงาน พลังงานหมุนเวียนโดยเฉพาะพลังงานชีวภาพ และพลังงานทางเลือก ทำงานกับภาคการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

3. การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต มี 4 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่

1) การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ที่ชัดเจนต่อเนื่องคือภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมเติบโตมาก มีความสำคัญทั้งการจ้างงานและผลผลิตในรายได้ประชาชาติ อุดมศึกษาต้องทำงานกับภาคการผลิตจริง จำแนกบทบาทความสำคัญของกลไกที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ อุดมศึกษาต้องทำงานกับอุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่

2) โลกาภิวัตน์ อุดมศึกษามีโอกาสที่จะเติบโตจากโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีทางการศึกษา โดยเฉพาะตามข้อตกลงของ WTO ข้อตกลงพหุภาคี และทวิภาคี จากการที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนเมื่อปี พ.ศ.2558 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาและปริญญาที่ยอมรับร่วมกันได้ (Mutual recognition)

3) ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นำมาซึ่ง “ผลิตภาพ” (Productivity) และ “นวัตกรรม” (Innovation) ในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ หน่วยงานที่สำคัญของรัฐได้ร่วมกับภาคเอกชนกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่อุดมศึกษาเข้าไปเป็นผู้เล่นสำคัญ

4) โลกยุคสารสนเทศ เป็นสังคมไร้พรมแดน เกิดการจ้างงานและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้กระทำได้ง่าย เทคโนโลยีแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ มีนวัตกรรมและตลาดแรงงานใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าสูง บนฐานของนวัตกรรม ทรัพยากรมนุษย์

4. การกระจายอำนาจการปกครอง การพัฒนาระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน การปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ การกำกับดูแลการถ่ายโอนภารกิจ และการสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะ อุดมศึกษาควรร่วมตัวทำงานเป็นเครือข่ายพื้นที่ (เชิงภูมิสังคมและเขตการปกครอง) และเครือข่ายเชิงประเด็น เพราะโจทย์ท้องถิ่นเป็นโจทย์บูรณาการ ต้องการความรู้หลายระดับหลายสาขา

5. การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง การสร้างการเข้าถึงเข้าใจ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและโอกาสอย่างถาวรในอนาคตด้วยการศึกษา

6. เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต มีสัญญาณชี้การเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบัน อาทิ การทำงานโดยมีหลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุ การทำงานไร้สังกัด ความเสี่ยงต่อรายได้ไม่แน่นอน อุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม รู้และเห็นคุณค่าของพหุลักษณะ พหุวัฒนธรรม

7. เศรษฐกิจพอเพียง อุดมศึกษาควรเป็นผู้นำให้วิเคราะห์ได้และปฏิบัติได้ บนฐานทรัพยากรภูมิสังคม สร้างความรู้ใหม่ เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน พื้นที่ (กายภาพ การปกครอง และภูมิสังคม) องค์กร ภาคการผลิต

แนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากร่าง Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) ของ คณะทำงานปฏิรูปการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558) ได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาประเทศ (Country Strategy) ในประเด็นเกี่ยวกับ “การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ” ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

- 1) การหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง ด้วยการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness)
- 2) การเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Growth)
- 3) การลดความเหลื่อมล้ำ โดยการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

การปฏิรูปการศึกษา มีวิสัยทัศน์คือ “ทัดเทียม เรียนรู้ตลอดชีวิต เชิดชูคุณธรรม มีสัมมาชีพ เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน นำสังคม สู่มหาสมุทรโลก” โดยมีเจตนารมณ์ 3 ประการ ได้แก่ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558)

- 1) การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย
- 2) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 3) การพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง เข้มแข็ง อย่างยั่งยืนและทั่วถึง

สำหรับหลักการและแนวคิด ประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558)

- 1) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ยึดประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ
- 2) มุ่งคุณภาพระดับสากล
- 3) มีความเป็นเลิศที่สัมผัสได้
- 4) ธรรมภิบาล

ในส่วนของเป้าหมาย ประกอบด้วย 3 ประการ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558) ได้แก่

- 1) เปลี่ยนระบบการศึกษาไทยจาก Content based education เป็น Competence based education
- 2) ผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพและผลิตภาพสูง สามารถดำรงตนและปรับตัวได้ในสภาพแวดล้อมที่พลวัต พหุลักษณะ และพหุวัฒนธรรม
- 3) พัฒนาศักยภาพของการศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม

การจัดการศึกษา ตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากร่าง Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) ของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) มีรายละเอียดดังนี้ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558)

1. เศรษฐกิจ บุรพาวินวัฒน์ มีความต้องการแรงงานมีความรู้ (Knowledge worker) การเปิดเสรีทางการค้า/ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนารูปแบบการศึกษา (work based, competence based education) การเพิ่มผลิตภาพและสร้างนวัตกรรม และงานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

2. สิ่งแวดล้อมและพลังงาน เน้นสถานการณ์ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางอาหาร โดยการปลูกฝังจิตสำนึกด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในการศึกษา การสร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม

3. วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านพลังงาน ด้านสุขภาพและอาหาร ด้านการติดต่อสื่อสาร (ICT) ในแต่ละสาขาเชื่อมโยงกันมากขึ้นเป็นสหสาขาวิทยาการ การต้องการความรู้เชิงลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเข้าถึงความรู้ โดยให้ความสำคัญกับ STEM Education การศึกษาสำหรับ Talented students การสร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม และงานวิจัยที่มีผลกระทบสูง

4 สังคม เน้นสังคมฐานความรู้ (ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา) สังคมสิทธิมนุษยชน และสังคมพหุวัฒนธรรม โดยการเน้น 21st Skill based Education รูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม การกระจายการจัดการเรียนรู้สู่ท้องถิ่น การใช้ ICT เพื่อการศึกษา

5. ประชากร ประชากรวัยเรียนลดลง สัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งประชากรเหล่านี้ขาดทักษะพื้นฐาน อีกทั้งมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานอย่างเสรี ความเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้น การมีนโยบายที่เน้น Talented workforce mobility policy การให้ความสำคัญกับทักษะวิชาชีพซึ่งเป็นการศึกษาทางเลือก สำหรับประชากรนอกรั้วเรียน

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากร่าง Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) ของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) มีรายละเอียดดังนี้ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558)

ประเด็นที่ 1 ปฏิรูปครู เป้าหมายคือ เพื่อผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ที่มีคุณภาพสูง ประเด็นพิจารณา ได้แก่ 1) Teacher Development 2) ปฏิรูปหลักสูตรครู 3) การบริหารจัดการ 4) การกำกับตรวจสอบ

ประเด็นที่ 2 ปฏิรูปการเรียนรู้ เป้าหมายคือ บุคลากรที่มีคุณภาพและผลิตภาพสูง และมีทักษะชีวิตเพื่อการมีสัมมาชีพ ประเด็นพิจารณา ได้แก่ 1) ครู/อาจารย์ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ท้องถิ่นและวัฒนธรรมเป็นฐาน กระบวนการจัดการ การวิเคราะห์และการพัฒนาการเรียนรู้ 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21

ประเด็นที่ 3 เพิ่มและกระจายโอกาสและคุณภาพอย่างทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมายคือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง (Inclusive Education) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ลดช่องว่างรอยต่อทางการศึกษาทุกระดับ และเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพหลากหลาย และสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพที่มีรายได้สูงขึ้น โดยการปรับหลักสูตรการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อให้คนวัยทำงานสามารถเข้าสู่การศึกษาทุกระดับ การจัดระบบการศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเด็นที่ 4 ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เป้าหมายคือ ความสามารถในการทำงาน การมีงานทำ และรายได้เพิ่ม รวมถึงความสามารถในการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ โดยการปรับระบบการศึกษาทุกระดับ ให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อให้ผู้ศึกษาทุกกลุ่มทุกวัย การสามารถเข้า/

ออก ระบบการศึกษาได้ (Credit Bank, Short Course) การผลิตกำลังคนในระดับอาชีวศึกษา โดยการ จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพที่มีสถานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย หรือ วิทยาลัยการอาชีพ (professional schools) การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษา โดยการกำหนดการบริการวิชาการสู่ภาค สังคมและชุมชนเป็นพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาระบบการประเมินและควบคุมคุณภาพ ให้อิสระกับมหาวิทยาลัยในด้าน academic standards และ academic quality

ประเด็นที่ 5 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ เป้าหมายคือ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลและ คุณค่าของการจัดการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษา เน้นการควบคุมและประกัน คุณภาพทางการศึกษา การปรับรื้อระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แห่งชาติให้เทียบเท่ามาตรฐาน นานาชาติและทักษะในศตวรรษที่ 21 การทบทวนระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาให้ สามารถสะท้อนคุณภาพที่แท้จริงและมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการ บริหารจัดการการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ การเพิ่มการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสังคมในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประเด็นที่ 6 ปรับระบบการใช้ ICT เพื่อการศึกษา เป้าหมายคือ ICT เพื่อการศึกษาที่ทั่วถึงและ เรียนรู้ตลอดชีวิต การเน้นการพัฒนา Infrastructure ที่เป็น BI (Business Intelligent)

การวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ

การวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง สรุปสาระสำคัญได้ดังตารางต่อไปนี้ (อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, 2560)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

Input	Process	Output/Outcome
ครู/อาจารย์	- Teacher Development	- สร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม - จิตวิญญาณความเป็นครู รวมถึงจิตวิญญาณของ การทำหน้าที่ทางวิชาการเพื่อสังคมอย่างอิสระ - พัฒนาสมรรถนะด้านวิชาการ (เฉพาะทาง) และ การพัฒนาการเรียนรู้ (อย่างต่อเนื่อง)
นิสิตนักศึกษา	- กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ - สร้างจิตสาธารณะ ตระหนักในหน้าที่ รับผิดชอบต่อสังคมและต่อประเทศชาติ ซื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่น - ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี	- ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 - เพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพหลากหลาย - ทักษะชีวิต ทักษะสังคม - สร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม
ผู้สูงอายุ	- ทักษะวิชาชีพสำหรับประชากรนอกรั้วเรียน - การปรับหลักสูตรการศึกษาให้มีความยืดหยุ่น และเอื้อให้คนวัยทำงานสามารถเข้าสู่การศึกษา ทุกระดับ โดยไม่มีเงื่อนไขด้านเวลา - การจัดระบบการศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	- มีผลผลิตทางสังคมและเศรษฐกิจ

ที่มา: อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ (2560)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบเศรษฐกิจ
สังคม และการเมือง (ต่อ)

Input	Process	Output/Outcome
<p>หลักสูตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบการประเมินและควบคุมคุณภาพ ให้อิสระกับมหาวิทยาลัยในด้าน academic standards และ academic quality - พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูคุณภาพสูง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ (เฉพาะทาง) 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ และ 3) ทักษะการทำวิจัย - พลังงานและสิ่งแวดล้อม/เศรษฐกิจพอเพียง - สุขอนามัยและโภชนาการ - วัฒนธรรมอุดมศึกษา - การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง - Competency-based Education 	<ul style="list-style-type: none"> - Liberal Arts & Asian Community Skills - คุณธรรมและจริยธรรม - Leadership and Management Skills - 21st Century Skills - สมรรถนะวิชาการ
<p>นโยบาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา 2) มหาวิทยาลัยเฉพาะทางและมหาวิทยาลัยสมบูรณแบบ 3) มหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ 4) วิทยาลัยชุมชน - การเพิ่มการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสังคมในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา - การกำกับตรวจสอบ พรบ.วิชาชีพ ใบประกอบวิชาชีพ กรอบมาตรฐานครูพึงประสงค์ มาตรฐานวิชาชีพครูวิธีการประเมิน - การผลิตกำลังคนในระดับอาชีวศึกษา - การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษา โดยการกำหนดการบริการวิชาการสู่ภาคสังคมและชุมชนเป็นพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา - การทำงานกับอุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่ - การปลูกฝังจิตสำนึกด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในการศึกษา - ICT และการพัฒนา Infrastructure ที่เป็น BI (Business Intelligent) 	<ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักรอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติ - คุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาและปริญญาที่ยอมรับร่วมกัน - ปลูกฝังจิตสำนึกด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในการศึกษา - การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง (Inclusive Education) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ลดช่องว่างรอยต่อทางการศึกษาทุกระดับ - การเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพหลากหลาย และสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพที่มีรายได้สูงขึ้น - การจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพที่มีสถานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย หรือ วิทยาลัยการอาชีพ (professional schools)

ที่มา: อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ (2560)

ตอนที่ 2 พันธะสัญญาสาธารณะ (Civic Engagement)

Jacoby, Barbara and Associates (2009: 5 - 7) กล่าวว่า พันธะสัญญาสาธารณะ (Civic Engagement) นำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งระดับบุคคลและระดับสถาบันและมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาสาธารณะ (Civic Education) การเรียนรู้เชิงบริการ (Service Learning) การศึกษาประชาธิปไตย (Democratic Education) พันธะสัญญาทางการเมือง (Political Engagement) วิชาหน้าที่ของพลเมือง (Civics) การศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่และสิทธิของพลเมือง (Education for Citizenship) หรือการศึกษาเกี่ยวกับศีลธรรม (Moral Education) สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งกล่าวถึง การบริการชุมชน การเรียนรู้เชิงบริการ โดยใช้คำว่า พันธะสัญญาสาธารณะ (Civic Engagement)

พันธะสัญญาสาธารณะ (Civic Engagement) มีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้ (Jacoby, Barbara and Associates, 2009: 9)

- 1) การเรียนรู้จากผู้อื่น ตนเอง สภาพแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนา
- 2) การสร้างค่านิยมที่หลากหลายและการก้าวข้ามในสิ่งที่แตกต่าง
- 3) ความประพฤติและทำงานในสถานการณ์ที่โต้แย้งด้วยความสุภาพ
- 4) การมีบทบาทเชิงรุกในกระบวนการทางการเมือง
- 5) การมีส่วนร่วมต่อสาธารณะ การแก้ปัญหาในสาธารณะ และการบริการชุมชน
- 6) การมีภาวะผู้นำและบทบาทของสมาชิกในองค์กร
- 7) การพัฒนาความรู้สึกร่วม จริยธรรม ค่านิยม และความรับผิดชอบต่อสังคม
- 8) การสนับสนุนความยุติธรรมในสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก

พันธะสัญญาสาธารณะและสมรรถนะของประชากร (Civic Engagement and Competencies of Citizens)

Inter-Agency Working Group on Children's Participation (IAWGCP, 2008: 16) กล่าวว่า พันธะสัญญาสาธารณะให้โอกาสแก่เยาวชนในการเป็นนักการศึกษา อาสาสมัคร นักกิจกรรม และนายความ เป็นการให้โอกาสและความรับผิดชอบแก่เยาวชน เพื่อที่จะเลือกปฏิบัติ มีการตัดสินใจ และมีความเป็นอิสระ เป็นการเตรียมเยาวชนให้มีทักษะและประสบการณ์เพื่อสร้างความสำเร็จ

รูปแบบของพันธะสัญญาสาธารณะ (Forms of Civic Engagement)

Inter-Agency Working Group on Children's Participation (IAWGCP, 2008: 16 - 17) กล่าวถึง รูปแบบของพันธะสัญญาสาธารณะ สรุปได้ดังนี้

- 1) การบริการแก่เยาวชน (Youth Service) ในบางประเทศมีโปรแกรมการให้บริการแก่เยาวชนในระดับชาติ องค์กรเยาวชน
- 2) เพื่อนช่วยเรียน (Peer Education) เป็นการให้การศึกษาในด้านการปฏิบัติตนเพื่อมีสุขภาพที่ดี
- 3) ความเป็นผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship) และโปรแกรมภาวะผู้นำเพื่อขับเคลื่อนเยาวชนให้สามารถจัดการกับปัญหาได้
- 4) การเรียนรู้เชิงบริการ (Service Learning) เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานในแวดวงสังคมและธุรกิจ ในขณะที่กำลังเรียนหนังสือ
- 5) นักกิจกรรม (Child Activists) เป็นการสนับสนุนนักกิจกรรมทางสังคม

ประโยชน์ของพันธะสัญญาสาธารณะ (Benefits of Civic Engagement)

- 1) การพัฒนาการเอาใจใส่สภาพแวดล้อมและการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2) การพัฒนาความรับผิดชอบต่อชีวิตในชุมชนและความเป็นพลเมือง
- 3) การเพิ่มความเข้มแข็งของสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และความยุติธรรม
- 4) การสนับสนุนการรู้กฎหมายและกฎระเบียบทางกฎหมาย
- 5) การสนับสนุนให้เกิดความอดทน ความเป็นธรรมทางเพศ ความเป็นธรรมทางเชื้อชาติและกลุ่มศาสนาและบุคคลที่ไร้ความสามารถ

สิ่งที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการ

- 1) การจัดตั้งกลไก เช่น สภาโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถภาพในการเป็นพลเมือง
- 2) การฝึกอบรมผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาด้านพลเมือง
- 3) การสนับสนุนการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองเพื่อเป็นคณรุ่นถัดไปของผู้ปกครอง (next generation of parents)
- 4) การปลดปล่อยอุปสรรคทางด้านกฎหมายและสถาบัน เพื่อการพัฒนาพันธะสัญญาสาธารณะของผู้เรียน
- 5) การสร้างโอกาสของพันธะสัญญาสาธารณะโดยให้เข้าถึงได้ในเยาวชนทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ เชื้อชาติ และความสามารถ

การเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาสำหรับการศึกษาในโลกยุคใหม่

Jacoby, Barbara and Associates (2009: 50 - 51) กล่าวถึง การเรียนรู้ในสถาบัน อุดมศึกษา สำหรับการศึกษานานาชาติใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัต ความเป็นอิสระ การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ประกอบด้วย

- 1) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของมนุษย์ รวมทั้งโลกทางกายภาพและธรรมชาติ ได้แก่ การศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ และศิลปศาสตร์
- 2) ทักษะทางด้านปัญญาและการปฏิบัติ ได้แก่ ทักษะการใฝ่รู้และการวิเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารด้วยการเขียน การรู้สารสนเทศ การทำงานเป็นทีมและการแก้ปัญหา
- 3) ความรับผิดชอบต่อบุคคลและสังคม ได้แก่ ความรู้และพันธะสัญญาสาธารณะ ซึ่งเป็นความรู้ในระดับท้องถิ่นและระดับโลก ความรู้และสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ การใช้เหตุผลและการปฏิบัติในด้านศีลธรรม พื้นฐานและทักษะทางด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) การเรียนรู้เชิงบูรณาการและการเรียนรู้เชิงประยุกต์ ได้แก่ การสังเคราะห์และการบรรลุผลสัมฤทธิ์ขั้นก้าวหน้า ในด้านการศึกษาทั่วไปและการศึกษาเฉพาะ

ผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับ 6 ส่วนที่ประสานกันภายในการเรียนรู้สาธารณะ

Jacoby, Barbara and Associates (2009: 55 - 63) กล่าวว่า เป็นการมุ่งเน้นไปที่สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งนักศึกษาควรมีการตกผลึกกิจกรรมเพื่อรับใช้สังคมตามที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มการทำงานด้านพันธะสัญญาสาธารณะที่ได้ยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้สาธารณะ ซึ่งจะมีส่วนต่อการสอน ธรรมชาติของการมอบงาน และสถาปัตยกรรมทางปัญญาในการออกแบบหลักสูตรหรือโปรแกรม ซึ่งทุกสถาบันควรออกแบบหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้พัฒนาการจินตนาการสาธารณะ (civic imagination) ค่านิยมสาธารณะ (civic values) และนิสัยสาธารณะ (civic habits)

ทั้งนี้ ตามชุดของผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะ ซึ่งกลุ่มการทำงานด้านพันธะสัญญาสาธารณะ (the Civic Engagement Working Group) ได้พัฒนา 6 ส่วนที่ประสานกันของการบูรณาการหลักสูตรหลักสูตรและประสบการณ์ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง

1) การทำความเข้าใจในตนเอง ซึ่งครอบคลุมความสัมพันธ์ สถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์เฉพาะบุคคล

2) การตระหนักถึงเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ซึ่งถูกเชื่อมต่อเพื่อสังคมที่มีการสืบทอดและถูกเลือกด้วยตนเอง

3) ความสามารถที่แสดงออกด้วยเสียงสะท้อนของตนเอง

4) การโน้มน้าวให้เกิดการตื่นตัว

5) ความสามารถในการยืนหยัดด้วยตนเองและการให้สัญญาอย่างแรงกล้าด้วยตนเอง

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม

1) ความประทับใจในแหล่งทรัพยากรที่มีค่าและภูมิปัญญาที่สะสมของสังคมและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย

2) การทำความเข้าใจว่าชุมชนจะสามารถกีดกัน ตัดสิน และจำกัด

3) ความอยากที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของกลุ่มต่างๆ ในระดับท้องถิ่นและระดับโลก

4) ความเต็มใจที่จะเคลื่อนย้ายไปสู่สถานที่ที่สะดวกสบาย เพื่อติดต่อในเขตต่างๆ ในขณะที่เป็นการละเมิดขอบเขตที่ถูกแบ่งไว้

5) ความสามารถในการอธิบายเปรียบเทียบจิตสาธารณะที่แสดงออกจากข้างในและภายในกลุ่มที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

3. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับความรู้

1) การยอมรับว่าความรู้เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลง และการประเมิน

2) การทำความเข้าใจว่าความรู้เป็นโครงสร้างและการประยุกต์ใช้ทางสังคมอย่างมีพลัง

3) การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการต่อสู้ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การณรงค์ การเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อให้บรรลุค่านิยมสัญญาในระบอบประชาธิปไตย

4) ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับหลักการขั้นพื้นฐานของข้อโต้แย้งด้านประชาธิปไตย

5) ความสามารถที่จะอธิบายการโต้แย้งทางปัญญาเชิงสาธารณะที่สำคัญภายในสาขาวิชาของตนเอง

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับทักษะ

1) ความชำนาญในด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และวิธีการสร้างความร่วมมือ

2) ความสามารถในการฟังที่ดีและการพูดที่มีความมั่นใจ

3) ทักษะในการไตร่ตรอง การสนทนา การสร้างชุมชน

4) การพัฒนาจินตนาการสาธารณะ

5) ความสามารถในการทำงานได้อย่างดี โดยการก้าวข้ามสิ่งที่แตกต่าง

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับค่านิยม

- 1) การสำรวจอย่างจริงจังและการสะท้อนเกี่ยวกับค่านิยมส่วนตัวที่เป็นแกนกลาง
- 2) การตรวจสอบค่านิยมของบุคคลในบริบทของการสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี
- 3) การมีส่วนร่วมของแรงบันดาลใจในประชาธิปไตยของความเป็นธรรม โอกาส อิสรภาพ และความยุติธรรมของทุกคน
- 4) การพัฒนาคุณภาพของความรู้สึกของคุณลักษณะ บุรณภาพ การร่วมรู้สึก และความหวัง
- 5) ความสามารถในการเจรจาต่อรอง

6. ผลลัพธ์การเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

- 1) การทำความเข้าใจ การให้คำมั่นสัญญา และความสามารถที่จะใช้ชีวิตในบริบททางสังคม
- 2) การโน้มน้าวที่จะสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมในโครงสร้างทางสังคมในระบอบประชาธิปไตยของสถาบันการศึกษาและสังคม
- 3) การปฏิบัติทางสาธารณะอย่างมีวินัย ซึ่งนำไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการอาศัยและการทำงาน
- 4) การสร้างกลยุทธ์ที่หลากหลายในกิจกรรมต่างๆ อาทิ การบริการ การกล่าวแนะนำ การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ของสาธารณะ
- 5) การวางแผน การดำเนินการ และการสะท้อนการปฏิบัติงานของสาธารณะ
- 6) การพัฒนาความกล้าหาญทางศีลธรรมและการเมืองเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดี
- 7) การกำหนดประเด็นและคำถามทางจริยธรรมในด้านชีวิตสาธารณะ

Sandmann, Lorilee R., Thornton, Courtney H., and Jaeger, Audrey J. (2009: 39 - 40) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของพันธะสัญญาสาธารณะและการเรียนรู้เชิงบริการ จะนิยามด้วยรายวิชาเป็นฐาน (course-based) ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยกิตของประสบการณ์การศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการบริการในองค์กร ซึ่งจะต้องระบุความต้องการในสังคม
- 2) การสะท้อนกิจกรรมการบริการ ในแนวทางที่ได้รับจากหลักสูตร ความประทับใจที่ขยายตัวขึ้นอย่างกว้างขวางในศาสตร์สาขาวิชานั้น การส่งเสริมความรู้สึกและความเข้าใจในคุณค่าที่มีต่อตนเอง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ค่านิยมดังกล่าว เน้นไปที่ธรรมชาติในเชิงวิชาการและรายวิชาของการเรียนรู้เชิงบริการ รวมทั้งความสำคัญของเสียงสะท้อนของสังคมที่มีต่อการพัฒนา การนำไปประยุกต์ใช้ และการประเมินผลกระทบของรายวิชาที่เน้นการเรียนรู้เชิงบริการ บทบาทสำคัญ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สะท้อนการเชื่อมโยงกับกิจกรรมการบริการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่เป็นผลลัพธ์ทางการศึกษา ความสำคัญของการแพร่กระจายวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ที่รวมอยู่ในการศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะ กรณีของการเรียนรู้เชิงบริการ อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาไม่เพียงแต่บริการเพื่อการเรียนรู้เท่านั้น ยังคงเกิดขึ้นในลักษณะของพันธะสัญญาของหลักสูตร (curricular engagement) และการเรียนรู้เชิงประยุกต์ (applied learning) เช่น การเรียนรู้จากคลินิก (clinic) ภาคสนาม (fieldwork) การฝึกปฏิบัติจริง (internship) การฝึกงาน (practicum) แต่ในส่วนของ การเรียนรู้ที่จะบริการ (learning to serve) เป็นมิติด้านจิตสาธารณะที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของวิชาครู

ในขณะที่รูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การเรียนรู้โดยการปฏิบัติเป็นฐาน (practice-based learning) และการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (community-based learning) ทั้งนี้ การเรียนรู้เชิงบริการเป็นการบูรณาการรายวิชาและมีเป้าหมายที่จะพัฒนาทักษะสาธารณะ (civic skills) ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา นอกจากนี้ โปรแกรมการบริการชุมชนในกิจกรรมร่วมหลักสูตร (อาทิ โปรแกรมอาสาสมัคร, องค์กรที่ให้บริการนักศึกษา) การเรียนรู้เชิงบริการเป็นงานวิชาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมการบริการชุมชน ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่จะถูกแปลความ วิเคราะห์ และมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของรายวิชาในการประเมินอย่างเป็นทางการของผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านวิชาการ

การเรียนรู้เชิงบริการเป็นมิติในการทำงาน ซึ่งเป็นการให้คำนิยามอย่างกว้างขวางในฐานของพันธะสัญญาสาธารณะ (civic engagement) ซึ่งเกิดขึ้นโดยการสอน การวิจัย หรือการบริการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

ตอนที่ 3 ความรับผิดชอบสาธารณะ (Civic Responsibility)

ความหมายของความรับผิดชอบสาธารณะ

เวสาลี ชาตีสุทธิพันธ์ (2550: 35) กล่าวว่า ความรับผิดชอบสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเกิดจากการรับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมทางสังคม ก่อให้เกิดความรับผิดชอบและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ จนกลายเป็นพฤติกรรมในหน้าที่ต่อสิ่งนั้นๆ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยจิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นพลเมืองชาติ

การส่งเสริมความรับผิดชอบสาธารณะ

นักการศึกษาหลายคนเชื่อว่า การพัฒนาความรับผิดชอบสาธารณะให้ดีที่สุด ผู้สอนต้องเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ การบริการชุมชน ผลลัพธ์การเรียนรู้ และพลเมืองศึกษา ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงบริการอย่างมีคุณภาพ นักศึกษาจะได้เรียนรู้ (1) ความสัมพันธ์ของคนและกระบวนการเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อเข้าร่วมการจัดนโยบาย และ (3) การส่งเสริมทัศนคติเกี่ยวกับคุณค่าของการบริการในระยะยาว เพื่อสามัญสำนึกที่ดี โดยทักษะและความสามารถที่ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบสาธารณะนั้น สรุปได้ดังนี้ (Constitutional Rights Foundation, 2000, Gottlieb, K., and Robinson, G., 2002 อ้างถึงใน เวสาลี ชาตีสุทธิพันธ์, 2550: 36 - 37)

1. ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) ได้แก่
 - 1.1 รวบรวม ตีความ วิเคราะห์ สรุป ประเมิน และนำเสนอข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูล และแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล
 - 1.2 เข้าใจประเด็นความสัมพันธ์ ประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์ร่วมสมัย ระบุอธิบายประเมิน และแก้ต่างในสถานการณ์ต่างๆ
 - 1.3 ระบุมาตรฐานเพื่อการตัดสินใจ
 - 1.4 การประเมิน การประยุกต์ใช้ การกำหนดสิทธิและหน้าที่
2. ทักษะการมีส่วนร่วม (Participatory Skills) ได้แก่
 - 2.1 แก้ปัญหาและการลงมือปฏิบัติ
 - 2.2 วางนโยบาย สร้างพันธมิตร เจรจาต่อรอง และหาความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่
 - 2.3 ตัดสินใจ รวบรวมข้อมูล ระบุความต้องการ และทำค่านิยมให้กระจ่าง

2.4 เรียนรู้แบบร่วมมือ ฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายของเชื้อชาติ สัญชาติ เผ่าพันธุ์ สีผิว วัฒนธรรม เพศ และอุดมการณ์

3. ทักษะการวิจัย (Research Skills) ได้แก่

3.1 เข้าใจประเด็นและทำการเลือกข้อเสนอ เช่น การทำตามกฎหรือขัดแย้ง ความเข้าใจพื้นฐานของกฎหมาย เช่น สิทธิและหน้าที่ และการเข้าใจบทบาทของการตัดสินใจ

3.2 ติดตามประเด็นต่างๆ ตามสื่อ วิจัยประเด็นที่เกิดขึ้นในชุมชน เข้าร่วมรายงานและสะท้อนกลับสิ่งที่ได้พบเห็นและได้ยิน

3.3 ใช้สื่อในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เข้าถึงข้อมูลบุคคล/กลุ่มคน

4. ทักษะการโน้มน้าว (Persuasion Skills) ได้แก่

4.1 แสดงทักษะการมีภาวะผู้นำ พัฒนาทักษะการพูดและการเขียน และเรียนรู้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง

4.2 ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองอย่างเหมาะสม

4.3 เข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนและของโรงเรียน

4.4 ระบุเป้าหมายและความสนใจของบุคคล/กลุ่มคน ประยุกต์วิธีแก้ไขตามกฎหมายต่อสิทธิและความสนใจของบุคคล/กลุ่มคน

4.5 พัฒนาเหตุผลเพื่อสนับสนุนความคิดเห็น/มุมมองของบุคคล

ตอนที่ 4 ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (Corporate Social Responsibility: CSR)

ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

เวสาลี ชาติสูทธิพันธ์ (2550: 40) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจบนรากฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เกิดผลประโยชน์สูงสุด โดยไม่ดำเนินการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

องค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

นภาพร ชันธณภา และ ศานิต ด่านศมสถิต (2547: 61 - 62 อ้างถึงใน เวสาลี ชาติสูทธิพันธ์, 2550: 41 - 42) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมในทางธุรกิจคือ ข้อผูกพันที่องค์กรจะต้องทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกต่อผู้มีส่วนได้เสียให้มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ลูกค้า เจ้าของกิจการ พนักงาน ชุมชน ผู้จัดจำหน่าย และรัฐบาล โดยกำจัดผลทางลบให้น้อยที่สุด ซึ่งมีองค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคม 4 ด้าน ได้แก่

1) ความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย (Legal Responsibility) การกระทำตามกฎหมายจะเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ องค์กรอาจอยู่รอดไม่ได้ หากไม่ดำเนินงานภายใต้กรอบของกฎหมาย

2) ความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม (Ethical Responsibility) บริษัทจะต้องพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรยุติธรรม เกินไปกว่าที่สังคมได้กำหนดไว้เป็นกฎหมาย

3) ความรับผิดชอบในแง่เศรษฐศาสตร์ (Economic Responsibility) องค์กรต้องรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทางเศรษฐกิจ โดยต้องสร้างความมั่นคงและคุณค่าให้มากที่สุด

4) การคืนกำไรสู่สังคม (Philanthropic Responsibility) บริษัทจะต้องแบ่งปันความมั่งคั่งและทรัพยากรบุคคลให้แก่ชุมชนและสังคม เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต ความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ

และการคืนกำไรสู่สังคม มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากบริษัทสามารถทำกำไรได้มากเท่าไร ก็สามารถลงทุนในเรื่องการคืนกำไรให้สังคมได้มากเท่านั้น

แนวปฏิบัติของการมีความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

องค์กรธุรกิจมีหน้าที่ผลิตสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยบทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมหลายประการ แบ่งออกเป็นบทบาททั่วไป และบทบาทที่คาดหวังดังต่อไปนี้ (สุภาสิณี ตันติศรีสุข, 2542: 457 อ้างถึงใน เวสาลี ชาติสุทธิพันธุ์, 2550: 43 - 44)

1. บทบาททั่วไป หมายถึง บทบาทที่ธุรกิจมักทำในขณะที่ยังดำเนินอยู่ตามปกติ ได้แก่
 - 1.1 การผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของประชาชน
 - 1.2 เป็นแหล่งรับซื้อปัจจัยการผลิต
 - 1.3 เป็นแหล่งจ้างงาน
 - 1.4 เป็นแหล่งรายได้ของรัฐในการเสียภาษีอากร
2. บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง บทบาทที่ประชาชนหรือสมาชิกในชุมชนของสังคมคาดหวังให้ธุรกิจดำเนินการ ซึ่งบทบาทที่คาดหวังจะไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าองค์กรธุรกิจจะต้องกระทำ แต่ถ้าธุรกิจกระทำด้วยความสมัครใจ ก็จะทำให้ธุรกิจนั้นมีภาพพจน์ที่ดีและมีจริยธรรม ได้แก่

2.1 บทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคม

2.1.1 บทบาทที่มีต่อประชาชน

2.1.1.1 การเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า/บริการอย่างเป็นธรรมต่อ

ผู้บริโภค

2.1.1.2 การเป็นนายจ้างที่ยุติธรรม

2.1.1.3 การเป็นผู้ซื้อปัจจัยการผลิตในราคาที่เป็นธรรม

2.1.2 บทบาทที่มีต่อคู่แข่ง

2.1.3 บทบาทที่มีต่อชุมชน

2.1.3.1 การใช้และอนุรักษ์ทรัพยากร

2.1.3.2 การขจัดปัญหามลภาวะ

2.1.3.3 การเป็นผู้นำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.2 บทบาทในด้านการประสานประโยชน์ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อมหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกองค์กร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแต่ละฝ่ายต่างก็มีความคาดหวังต่อธุรกิจที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์พีระมิด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2548: 65 - 84) กล่าวว่า การวิเคราะห์พีระมิดเป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรทำนายหลายระดับที่มีต่อตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรทำนายมีโครงสร้างเป็นระดับลดหลั่น (Hierarchical) อย่างน้อย 2 ระดับ โดยตัวแปรทำนายและตัวแปรตามที่อยู่ระดับล่างต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้รับอิทธิพลร่วมกันจากตัวแปรทำนายที่อยู่ระดับบน

ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกระดับ

โดยทั่วไปจะพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ทั้งระหว่างตัวแปรที่อยู่ระดับเดียวกันและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้ามระดับ (Cross-level relationship) ตัวแปรที่อยู่ระดับสูงกว่า (Higher level variable) มีแนวโน้มที่จะส่งผลทางตรงหรือทางอ้อมต่อตัวแปรที่อยู่ระดับต่ำกว่า (Lower level variable) โดยการส่งผลอาจส่งต่อกันเป็นทอดๆ สู่ตัวแปรระดับหน่วยย่อยลงไปอีก ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้ามระดับมีได้หลายลักษณะดังนี้

1) **ความสัมพันธ์เชิงบริบท** ตัวแปรที่อยู่ระดับสูงกว่าอาจส่งผลหรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่อยู่ระดับต่ำกว่าในรูปของความสัมพันธ์เชิงสภาวะแวดล้อม โดยตัวแปรระดับสูงสร้างสภาวะครอบคลุมและส่งผลเชิงบริบท (contextual effects) สู่ตัวแปรระดับล่าง

2) **ความสัมพันธ์เชิงตัวแบบ** ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ระดับสูงกว่ากับตัวแปรที่อยู่ระดับต่ำกว่า อาจอยู่ในลักษณะของการสะท้อนภาพจากตัวแบบ โดยตัวแปรระดับบนสร้างสภาวะตัวแบบแล้วสะท้อนภาพลงมายังตัวแปรระดับล่าง (Mirror effects)

3) **ความสัมพันธ์เชิงถ่ายโยง** ตัวแปรระดับบนจำนวนหนึ่งอาจเป็นตัวแปรเชิงนโยบาย ซึ่งเสมือนเป็นการกำหนดแนวทางมาตรฐาน หรือสิ่งที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน ตัวแปรระดับบนลักษณะนี้ย่อมสร้างเงื่อนไขหรือสภาวะแรงกระตุ้น ถ่ายโยงสู่ปฏิบัติการของตัวแปรระดับล่าง เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่พึงปรารถนาร่วมกัน

4) **ความสัมพันธ์เชิงจูงใจ** ตัวแปรที่อยู่ระดับสูงกว่าอาจส่งผลหรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่อยู่ระดับต่ำกว่า โดยผ่านการส่งเสริมสนับสนุนในรูปของการสร้างแรงจูงใจหรือรางวัล

ประเภทของโมเดลทุกระดับ

การจัดประเภทของโมเดลทุกระดับ สามารถพิจารณาได้ในหลายมิติ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภท โดยสามารถจำแนกโมเดลทุกระดับ ตามโครงสร้างของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์และพิจารณาถึงลำดับที่ลดหลั่นกันของข้อมูลว่ามีกี่ชั้น จะทำให้สามารถระบุถึงจำนวนระดับของข้อมูลได้ว่าเป็น 2 ระดับ 3 ระดับ หรือ 4 ระดับ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1) โมเดล 2 ระดับ (Two-Level Models)

โครงสร้างของข้อมูลจากตัวแปร 2 ระดับ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนซึ่งอยู่รวมกันในโรงเรียนหนึ่ง และข้อมูลของโรงเรียนซึ่งมีอยู่หลายโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงทำการสุ่มโรงเรียน (S_j) มา n โรงเรียน ($j = 1, \dots, n$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับโรงเรียน (X_j) ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่ม ได้ทำการสุ่มนักเรียน (P_{ij}) ของระดับชั้นที่สนใจศึกษามาจำนวน m คน ($i = 1, \dots, m$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับนักเรียน (A_{ij}, W_{ij}) ดังต่อไปนี้

ระดับ	หน่วยวิเคราะห์	ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น
1	นักเรียน	A_{ij}	W_{ij}
2	โรงเรียน		X_j

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2548: 78)

2) โมเดล 3 ระดับ (Three-Level Models)

โครงสร้างของข้อมูลจากตัวแปร 3 ระดับ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนซึ่งอยู่รวมกันอยู่ในชั้นเรียนใดชั้นเรียนหนึ่ง ส่วนชั้นเรียนรวมกันอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง และโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษามีหลายโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงทำการสุ่มโรงเรียน (S_k) มา Θ โรงเรียน ($K = 1, \dots, \Theta$) มา n ชั้น ($j = 1, \dots, n$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับชั้นเรียน (X_{jk}) ในแต่ละชั้นเรียนที่สุ่มได้ อาจใช้ นักเรียน (P_{ijk}) ทั้ง m คน ในชั้นนั้น ($i = 1, \dots, m$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับนักเรียน (A_{ijk}, W_{ijk}) ดังต่อไปนี้

ระดับ	หน่วยวิเคราะห์	ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น
1	นักเรียน	A_{ijk}	W_{ijk}
2	ชั้นเรียน		X_{jk}
3	โรงเรียน		$Y_{..k}$

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2548: 79)

3) โมเดล 4 ระดับ (Four-Level Models)

โครงสร้างของข้อมูลจากตัวแปร 4 ระดับ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งรวมกันอยู่ในชั้นเรียนใดชั้นเรียนหนึ่ง ส่วนชั้นเรียนรวมกันอยู่ในโรงเรียน สำหรับโรงเรียนรวมกันอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใช้ในการวิเคราะห์มีหลายเขต การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงทำการสุ่มเขตพื้นที่การศึกษา (D) มา p เขต ($l = 1, \dots, p$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับเขตพื้นที่การศึกษา ($Z_{...l}$) ในแต่ละเขตที่สุ่มได้ทำการสุ่มโรงเรียน (S_{kl}) มา Θ โรงเรียน ($k = 1, \dots, \Theta$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับโรงเรียน ($Y_{..kl}$) ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ทำการสุ่มชั้นเรียน (C_{jkl}) มา n โรงเรียน ($j = 1, \dots, n$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับชั้นเรียน (X_{jkl}) ในแต่ละชั้นเรียนที่สุ่มได้ อาจใช้ นักเรียนทั้ง m คน ในชั้นนั้น ($i = 1, \dots, m$) เพื่อเก็บข้อมูลของตัวแปรเกี่ยวกับนักเรียน (A_{ijkl}, W_{ijkl}) ดังต่อไปนี้

ระดับ	หน่วยวิเคราะห์	ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น
1	นักเรียน	A_{ijkl}	W_{ijkl}
2	ชั้นเรียน		X_{jkl}
3	โรงเรียน		$Y_{..k1}$
4	เขตพื้นที่การศึกษา		$Z_{...l}$

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2548: 80)

ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสำหรับวิเคราะห์ปัจจัยพระดัตที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีดังนี้

1) ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา

2) ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย (1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ (2) บริบททางการเมือง (3) การอุดมศึกษาของรัฐ (4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา (5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา (6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา (7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา คือการเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ การวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต การพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม การให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษา การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม สถาบันอุดมศึกษาก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม จึงเป็นการกำหนดขอบเขตในเรื่องของการเชื่อมโยง กระบวนการ กิจกรรม การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็นเรื่องการพัฒนาารูปแบบที่ใช้การเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา มีผู้ทำวิจัยคือ เฉลิมชัย มนุเศวต (2543) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบที่ใช้การเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน พบว่า (1) รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริการชุมชนแบบการเรียนการสอนเป็นการเรียนรู้ในห้องเรียนมากกว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (2) จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับชนบทศึกษา รูปแบบที่พัฒนาขึ้น เป็นการบูรณาการเรียนการสอนกับกิจกรรมนักศึกษา มุ่งพัฒนานักศึกษาด้านองค์ความรู้และบุคลิกภาพ จัดการเรียนการสอนเป็นภาคทฤษฎี 30% ภาคทฤษฎีและกิจกรรม 50% ภาคกิจกรรมและการบริการชุมชน 20% และ (3) หลังการทดลอง นักศึกษามีพัฒนาการดีขึ้นในด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล การเห็นคุณค่าในตนเอง ภาวะผู้นำ และการแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์การสอนของตนเอง

ประเด็นเรื่องการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีผู้ทำวิจัยคือ สุริน คล้ายรามัญ (2543) ศึกษาการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี ศึกษาผู้นำสตรีจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน กระบวนการอบรมมีขั้นตอนดังนี้ (1) รวบรวมประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการอบรม (2) ให้ประสบการณ์ใหม่ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (3) ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดและอภิปราย (4) ให้ผู้เข้าอบรมสรุปความคิดรวบยอด (5) ให้ผู้เข้ารับการอบรมประยุกต์ความรู้โดยการวางแผนการรับใช้สังคม (6) ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคม (7) ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดเห็นและวิเคราะห์ประสบการณ์จากการรับใช้สังคม (8) ให้ผู้เข้ารับการอบรมรายงานผลการเรียนรู้ และ (9) ติดตามผลการอบรม

ผลการทดลองใช้กระบวนการอบรม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความรู้สูงกว่าก่อนการอบรม ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยของเจตคติทางการเมืองไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง หลังการอบรม และจากการติดตามผลการอบรมไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ด้านความรู้ทางการเมือง หลังการอบรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง หลังการติดตามผลการอบรมไม่แตกต่างกัน

ประเด็นเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีผู้ทำวิจัยคือ ชาวลา เวชยันต์ (2544) ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในการรับใช้สังคม ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสังเคราะห์แบบการเรียนการสอนกับหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม กลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลการใช้แบบการเรียนการสอนเป็นนักเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดภาคเหนือตอนบน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมจำนวน 48 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 45 คน สังเกตกรณีศึกษาพฤติกรรมกรับใช้สังคมจำนวน 7 คน ในระหว่างการทดลองและสัมภาษณ์หลังการทดลอง ผลการวิจัยสรุปว่า (1) แบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีองค์ประกอบหลักคือ เป้าหมาย หลักการและเหตุผล เทคนิคและวิธีการเรียนการสอน บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการประเมิน (2) เทคนิคและวิธีการเรียนการสอนมีองค์ประกอบย่อยเรียกว่า เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม โดยมีองค์ประกอบรอง คือ การเรียนวิชาการ การทำกิจกรรมรับใช้สังคม การไตร่ตรอง การประเมินและการแสดงผลงาน (3) กระบวนการแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในรายวิชา แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงการเตรียมการ ช่วงการทำกิจกรรมรับใช้สังคม ช่วงการสรุป นำเสนอ และการประเมินผล โดยทุกช่วงมีการเรียนวิชาการและการไตร่ตรองไปพร้อมกัน (4) กรณีศึกษาที่เรียนด้วยแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในการรับใช้สังคม สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (5) กรณีศึกษาที่เรียนด้วยแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากรณีศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 และ (6) กรณีศึกษาที่ทำการสังเกตพฤติกรรมมีการพัฒนาพฤติกรรมกรับใช้สังคมสูงขึ้น ตามลำดับ

ประเด็นเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม มีผู้ทำวิจัยคือ เวสาลี ชาติสุทธิพันธ์ (2550) ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาบัณฑิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ประกอบด้วยการสำรวจและการสัมภาษณ์ และการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ วิเคราะห์การเรียนรู้เชิงบริการ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาบัณฑิต โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจจากผู้ดำเนินการทางธุรกิจของบริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการดี 100 บริษัทแรก ตามโครงการ Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2005 จำนวน 100 คน และอาจารย์หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 54 คน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมจากอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของ SIFE Thailand (Students in Free Enterprise) จำนวน 6 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 1 คน เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม

ระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย (1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ หลักการ แนวคิดทฤษฎี วัตถุประสงค์ ผู้สอน ผู้เรียน สถาบัน และชุมชน (2) กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การไตร่ตรอง การประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน และ (3) ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลที่ได้รับจากการใช้ระบบการเรียนการสอน ซึ่งนำระบบมาทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่ม-สอบก่อน-สอบหลัง (One Group Pre-Post test Design) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการประกันชีวิตและการประกันวินาศภัย คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จำนวน 20 คน โดยมีระยะเวลาในการทดลอง 15 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเป็น 45 ชั่วโมง

จากผลการทดลองการใช้ระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยทำกิจกรรมบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และทักษะในการดำรงชีวิต อีกทั้ง ผู้สอนได้แนวทางของการพัฒนาวิธีการสอนที่บูรณาการหลักสูตรเข้ากับชุมชน สถาบันการศึกษาได้เพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคมในการช่วยเหลือสังคม ซึ่งก่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี และชุมชนได้สร้างความสัมพันธ์อันดีและมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษา

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ ได้ศึกษาการใช้โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่ออธิบายการแพร่กระจายของพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา การสนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา การเรียนรู้เชิงบริการและพันธะสัญญาต่อสังคม: การเปรียบเทียบเชิงบริบทระหว่างสามประเทศ การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการมีส่วนร่วมต่อสังคม พันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร: การพัฒนากรอบแนวคิดของพันธะสัญญาในคณะครุศาสตร์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นเรื่องพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา Billings, Meredith S. and Terkla, Dawn Geronimo (2011) ศึกษาเรื่อง “การใช้โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่ออธิบายการแพร่กระจายของพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา (Using a Structural Equation Model to Describe the Infusion of Civic Engagement in the Campus Culture)” โดยการศึกษาจาก Tufts University ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เน้นการวิจัย มี 4 วิทยาเขต (โดย 3 วิทยาเขตแรกอยู่ที่ Massachusetts และอีก 1 วิทยาเขตอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส) มีการอธิบายถึงความสำคัญของวัฒนธรรมของวิทยาเขตในการพัฒนาความเป็นนักวิชาการของพลเมืองและการวิจัยเชิงประจักษ์ที่อธิบายถึงการพัฒนาผลลัพธ์จากพันธะสัญญาสาธารณะ และมีการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นที่มีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมของวิทยาเขต (Campus environment) 2) ค่านิยมและความเชื่อของนักศึกษา (Students' values and beliefs) 3) กิจกรรมที่เน้นพันธะสัญญาสาธารณะ (Civic engagement activities)

ประเด็นเรื่องการสนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ Garrett, Chris (2011) ศึกษาเรื่อง “การนิยาม การสืบค้น การสนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา (Defining, Detecting, and Promoting Student Engagement in College Learning Environments)” ให้ความสำคัญกับพันธะสัญญาของอุดมศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 2 แห่ง สำหรับ 6 กลยุทธ์ที่สนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ 1) การแสดงพันธะสัญญา (show your engagement) โดยการที่นักศึกษาแสดงถึงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ 2) การอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา (class discussion on engagement) โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา 3) การให้นักศึกษามีแนวทางที่หลากหลายในการแสดงพันธะสัญญา (give students a variety of options to show their engagement) โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การวิจัยในระดับปริญญาตรี การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4) การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนักศึกษาด้วยตนเอง (have students periodically reflect and report on their engagement) โดยเน้นกิจกรรมที่เกิดขึ้นนอกชั้นเรียนในประเด็นของกระบวนการเรียนรู้ 5) การสร้างสรรค์ความทรงจำ (create memorable moments) ของผู้สอนและผู้เรียน 6) ข้อมูลป้อนกลับจากนักศึกษา (solicit feedback from students to identify significant activities that were engaging)

ประเด็นเรื่องการเรียนรู้เชิงบริการและพันธะสัญญาต่อสังคม Thomson, Ann Marie and others (2011) ศึกษาเรื่อง “การเรียนรู้เชิงบริการและพันธะสัญญาต่อสังคม: การเปรียบเทียบเชิงบริบทระหว่างสามประเทศ (Service Learning and Community Engagement: A Comparison of Three National Contexts)” โดยเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาใน 7 ประเด็น ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic context) 2) บริบททางการเมือง (Political context) 3) การอุดมศึกษากับรัฐ (Higher Education (HE) and the state) 4) บทบาทด้านสาธารณะกับการอุดมศึกษา (Civic role of HE) 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา (Development of service as the third core function in HE) 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านกรามีพันธะสัญญา (Student forms of engagement) 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม (“Civic engagement” versus “Community engagement”) จาก 3 บริบท ได้แก่ United States (US), Republic of South Africa (RSA), Democratic Republic of Congo (DRC) สรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพันธะสัญญาทางสังคมจาก 3 บริบท

มิติ	United States (US)	Republic of South Africa (RSA)	Democratic Republic of Congo (DRC)
1. บริบททางด้านเศรษฐกิจศาสตร์	Developed country	Relatively stable developing country	An underdeveloped country
2. บริบททางด้านการเมือง	สถาบันที่ประชาธิปไตยมีความเข้มแข็ง	สถาบันของรัฐที่ควบคุมอุดมศึกษาให้เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย	ไม่มีสถาบันของรัฐที่ควบคุมอุดมศึกษาให้เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย
3. การอุดมศึกษากับรัฐ	รัฐไม่มีหน้าที่ดูแลในส่วนนี้ (ยกเว้น land-grant universities)	อุดมศึกษาที่ขับเคลื่อนโดยรัฐ (state-mobilized higher education) สำหรับโครงสร้างระดับชาติของการจำแนกเชื้อชาติ (national reconstruction of historical racial divisions)	ความไร้ระเบียบที่มีผลกระทบต่อการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลต่อนโยบายทางการอุดมศึกษา
4. บทบาทด้านสาธารณะกับการอุดมศึกษา	ในแต่ละสถาบันพิจารณาตามบริบทของตนเอง	การวางแผนนโยบายที่ชัดเจน เพื่อการกำหนดวาระปฏิบัติและการผลิตบัณฑิตให้มี civic-minded	บทบาทด้านสาธารณะของสถาบันอุดมศึกษาที่ขยายตัวไปสู่ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
5. การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา	การเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนจากบนสู่ล่าง เพื่อนำไปสู่การบริการและสังคม โดยการบริการเป็นการบูรณาการระหว่างการสอนและการวิจัย	การเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนจากกิจกรรมอาสาสมัครภายนอกพันธะสัญญาพื้นฐานของหลักสูตร โดยการออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงในอุดมศึกษาและการตอบสนองผลที่ตามมาภายหลังโดยสถาบันอุดมศึกษา	การบริการที่เป็นความต้องการภายในของสถาบันอุดมศึกษาและหรือการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วิชาชีพ (ขอบเขตที่มีความจำกัดระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม)
6. รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา	หลักสูตรและกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา กับผลลัพธ์การเรียนรู้ระยะยาวที่เป็นไปได้ของสังคม	หลักสูตร กิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นฐาน และกิจกรรมอาสาสมัคร ซึ่งส่งผลต่อทั้งนักศึกษาและสังคม	การจัดกิจกรรมที่จำกัดอยู่ที่สถาบันอุดมศึกษาบนพื้นฐานของการปฏิรูปมากกว่าการปฏิรูปทางสังคมและการเมือง

ที่มา: Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพันธะสัญญาทางสังคมจาก 3 บริบท (ต่อ)

มิติ	United States (US)	Republic of South Africa (RSA)	Democratic Republic of Congo (DRC)
7. พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม	การมีส่วนร่วมกับสังคม (Community involvement) อยู่ภายใต้พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ซึ่งเป็นการสร้างการติดต่อกันอย่างกว้างขวาง ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับสังคมท้องถิ่น พันธะสัญญาสาธารณะแสดงให้เห็นการทำงานร่วมกันระหว่างคณาจารย์และนักศึกษาที่ชุมชนในรูปแบบของความเป็นพลเมืองและสาธารณะ ซึ่งเชื่อมโยงโดยตรงกับทฤษฎีด้านประชาธิปไตยของความเป็นพลเมือง	พันธะสัญญาของสังคมเป็นมโนทัศน์ที่เน้นการพัฒนาอุดมศึกษา ซึ่งขั้บงถึงความเท่ากันของปฏิสัมพันธ์และความสัมพันธ์ในทางกลับกัน คำว่า “สาธารณะ” ซึ่งให้เห็นถึงสิทธิของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอุดมคติในการคัดค้านทางกฎหมาย	พันธะสัญญาของสังคมถูกนิยามในประเด็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานเป็นฐาน การสนับสนุนคณาจารย์อย่างไม่เป็นทางการ และกลุ่มของนักศึกษาที่ช่วยเหลือตนเอง ส่วนความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะจะไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการที่ดี

ที่มา: Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

ประเด็นเรื่องการบูรณาการการมีส่วนร่วมต่อสังคม Fitzgerald, Glynis A. (2012) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการมีส่วนร่วมต่อสังคม (Engaging Faculty In Community Engagement)” โดยการบูรณาการการมีส่วนร่วมต่อสังคม (Community Engagement: CE) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นการปรับปรุงระบบการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมต่อสังคม จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมรายรอบมหาวิทยาลัย เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และมีโอกาสในการพัฒนาทักษะใหม่ การบูรณาการการมีส่วนร่วมต่อสังคมเข้าไปในหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ สำหรับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) การเป็นพี่เลี้ยง (mentoring) ซึ่งคณาจารย์จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับสังคม และนำประสบการณ์เหล่านี้ไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนคณาจารย์ด้วยกัน การสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรต่างๆ 2) การเพิ่มความตระหนัก (awareness-raising) โดยมีกลยุทธ์การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผ่านแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนและเพื่อส่งเสริมความตระหนักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสังคม 3) โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ให้การสนับสนุน (supportive university infrastructure)

ประเด็นเรื่องพันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร Pittaway, Sharon M. (2012) ศึกษาเรื่อง “พันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร: การพัฒนากรอบแนวคิดของพันธะสัญญาในคณะครุศาสตร์ (Student and Staff Engagement: Developing an Engagement Framework in a Faculty of Education)” โดยพันธะสัญญานักศึกษา (Student Engagement) เป็นปัจจัยสำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษา พันธะสัญญาสาธารณะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยมีรายงานเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติของพันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร การนำพันธะสัญญามาประยุกต์ใช้ในรายวิชาต่างๆ ใน 5 องค์ประกอบที่ไม่เป็นลำดับลดหลั่นกัน ได้แก่ 1) พันธะสัญญาส่วนบุคคล (Personal engagement) เป็นความสมัครใจ ทำสิ่งต่างๆ อย่างมีเป้าหมาย นักศึกษานำการคาดหวัง ประสบการณ์ สมมติฐาน ความรู้ และทักษะไปสู่สถาบันอุดมศึกษา 2) พันธะสัญญาด้านวิชาการ (Academic engagement) เป็นการเรียนรู้โดยการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินการเรียนรู้ 3) พันธะสัญญาด้านสติปัญญา (Intellectual engagement) จะเกี่ยวข้องกับแนวคิด มโนทัศน์ การคิดทางวิชาการ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสอนและการศึกษาในระบบ 4) พันธะสัญญาด้านสังคม (Social engagement) เน้นความหลากหลายของความรู้ มุมมอง ระดับของทักษะ ความเชื่อมั่น และสมรรถภาพ และ 5) พันธะสัญญาด้านอาชีพ (Professional engagement) มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในห้องเรียน โอกาสในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปเกี่ยวกับประเด็นพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบที่ใช้การเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการใช้สังคม
3. การพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม
4. การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบสาธารณะ
5. การใช้โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่ออธิบายการแพร่กระจายของพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา
6. การสนับสนุนพันธะสัญญาของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา
7. การเรียนรู้เชิงบริการและพันธะสัญญาต่อสังคม: การเปรียบเทียบเชิงบริบทระหว่างสามประเทศ
8. การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการมีส่วนร่วมต่อสังคม
9. พันธะสัญญาของนักศึกษาและบุคลากร: การพัฒนากรอบแนวคิดของพันธะสัญญาในคณะครุศาสตร์

จากทั้ง 9 ประเด็นข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าสถาบันอุดมศึกษาของไทยรวม 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยสถาบันแต่ละประเภท ประกอบด้วย 4 ภารกิจ คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม เมื่อพิจารณา 2 ระดับคือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา จะส่งผลต่อการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 7 ด้าน อย่างไรบ้าง ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐกิจศาสตร์ 2) บริบททางด้านการเมือง 3) การอุดมศึกษา ของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สาม ของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญา ของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 4 ประการดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร

เอกสาร ตำรา งานวิจัย ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประชากร

ประชากร แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
- 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
 - 1.1) ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา

(1) ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

(2) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) จำนวน 128 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 200 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 128 ฉบับ

1.2) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 203 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 203 ฉบับ

2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 431 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 600 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 431 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกแบบสอบถามในข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.5 ขึ้นไป และมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ดังนี้

แบบสอบถามผู้บริหาร

1) ปรับข้อคำถามในประเด็นบริบทด้านเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

- ข้อที่ 1 ควรแยกเป็น 2 ประเด็น
- ข้อที่ 7 ปรับข้อความ
- ข้อที่ 8 ปรับข้อความ
- ข้อที่ 9 ให้ตัดออก
- ข้อที่ 10 ปรับข้อความ

2) ปรับข้อคำถามในประเด็นบริบททางด้านการเมือง ดังนี้

- ข้อที่ 5 ปรับข้อความ
- ข้อที่ 8 ปรับข้อความ

3) ปรับข้อคำถามในประเด็นอุดมศึกษากับรัฐ ดังนี้

- ข้อที่ 6 ปรับข้อความ

ดังนี้

- 4) ปรับข้อความในประเด็นด้านสาระณะของการอุดมศึกษา ดังนี้
 - ข้อที่ 1 ปรับข้อความ
 - ข้อที่ 4 ปรับข้อความ
- 5) ปรับข้อความในประเด็นการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา
 - ข้อที่ 3 ให้ตัดออก
 - ข้อที่ 4 ปรับข้อความ
 - ข้อที่ 7 เพิ่มรายละเอียด

แบบสอบถามอาจารย์

ดังนี้

- 1) ปรับข้อความในประเด็นบริบทด้านเศรษฐศาสตร์ ดังนี้
 - ข้อที่ 1 ควรแยกเป็น 2 ประเด็น
- 2) ปรับข้อความในประเด็นบริบททางการเมือง ดังนี้
 - ข้อที่ 4 ปรับข้อความ
- 3) ปรับข้อความในประเด็นการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา
 - ข้อที่ 3 ให้ตัดออก
 - ข้อที่ 4 ปรับข้อความ
 - ข้อที่ 5 ปรับข้อความ
 - ข้อที่ 7 เพิ่มรายละเอียด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามฉบับจริง พบว่า แบบสอบถามชุดที่ 1 ผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.957 แบบสอบถามชุดที่ 2 อาจารย์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.963 และแบบสอบถามชุดที่ 3 นิสิตนักศึกษา (ไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.964

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเอกสารจากฐานข้อมูลเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นฐานข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากตัวอย่าง จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 ผู้บริหาร ชุดที่ 2 อาจารย์ ชุดที่ 3 นิสิตนักศึกษา และสรุปจำนวนตัวอย่างดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนตัวอย่างผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา ที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ตัวอย่าง	สถาบันอุดมศึกษา						รวม
	(1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ	(2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	(3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ)	(4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชชมงคล)	(5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	ไม่ตอบ	
ผู้บริหาร	2	31	77	-	9	9	128
อาจารย์	-	47	99	13	37	7	203
นิสิตนักศึกษา	-	97	101	20	207	6	431
รวม	2	175	277	33	253	22	762

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ รายงานผลการวิจัย ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต แนวคิดและทฤษฎีองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับโดยใช้เทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) จากกลุ่มตัวอย่าง 2 ระดับ ได้แก่

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) ออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และ 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา

3.2 ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายแบบสอบถาม (กิตติยา สีอ่อน, 2547: 107) ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1) มาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติขั้นพื้นฐาน

2) วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับโดยใช้เทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) จากตัวอย่าง 2 ระดับ ได้แก่

2.1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

2.2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 – 2 มาสร้าง (ร่าง) รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 – 3 มาพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณารูปแบบและยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอรูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน มาปรับปรุงรูปแบบและยุทธศาสตร์ฯ และนำเสนอรูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 4 ข้อดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบัน

อุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบัน

อุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 2 ตอนย่อยคือ 1.1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และ 1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 12 คน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม และมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
1. เจาะใจของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม	
1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4
2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก	2
3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ	2
4) การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องทำ	2
5) ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม (USR)	1
6) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE)	1
7) สถานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม	1
8) ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก	1
9) การได้ประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกัน	1
10) การสร้างจิตสำนึกกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม	1
11) การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน	1
12) เจาะใจประกอบด้วย คน สถานที่ เวลา	1
13) ความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข	1
14) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ	1
2. ความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา	
1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา	4
2) การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ	3
3) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา	3

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
4) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่	2
5) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา	2
6) การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2
7) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ	1
8) Basic Agreement ในการพัฒนาทางวิชาการ	1
9) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง	1
10) การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด	1
11) การช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร	1
12) การช่วยให้การทำงานมีทิศทาง	1
13) การได้ใช้แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรร่วมกัน	1
14) ข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์แก่ทุกคน และเพื่อให้อยู่อย่างมีความสุข โดยอาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก หรือ กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อใช้กับทุกคน	1
3. บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม	
1) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม	5
2) คณาจารย์ต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทในด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม	3
3) นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม	3
4) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร	2
5) ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน	2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
6) คณาจารย์มีบทบาทในการนำแผนไปปฏิบัติและร่วมพัฒนาวิจัย รวมทั้งหาแนวทางและคำตอบของปัญหาต่างๆ	1
7) การสร้างศรัทธาในความเชื่อว่า “ต้องทดแทนคุณแผ่นดินให้ได้”	1
8) การเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ และจริยธรรมทางสังคม	1
4. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้านเศรษฐศาสตร์	
1) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน	5
2) การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม	2
3) การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์	2
4) การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล	2
5) การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ประหยัด คัดทุนและคุ้มค่า	1
6) การจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม ไม่ใช่ธุรกิจศึกษา	1
7) การให้การศึกษา หล่อหลอมและสร้างวัฒนธรรมการดำรงชีพของสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
8) การเป็นแหล่งให้ความรู้ที่คิดและการพัฒนาที่เป็นต้นแบบและการใช้ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรและมีการบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คัดทุน และคุ้มค่า	1
9) การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล	1
10) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี	1
11) การเป็นผู้ผลิตที่ดีต่อสังคม	1
12) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว	1
13) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน	1

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
5. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้านการเมือง	
1) การชี้นำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง	3
2) การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง	3
3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน	2
4) การยกระดับความรู้ความสามารถของผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น	2
5) การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่คนในชาติตั้งแต่ “ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา” ให้คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมือง	2
6) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลาย ภายใต้เป้าหมายเดียวกันของ goals และ targets โดยยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีเป้าเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	2
7) การสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาท	1
8) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับ จากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ	1
9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ	1
10) การรณรงค์ให้การเมืองโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	1
6. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ	
1) การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม	3
2) การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี	3
3) การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่	3
4) การสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน	2
5) การร่วมมือกันและปลูกจิตสำนึกแก่สถาบัน ได้ตระหนักรู้พันธกิจสำคัญนี้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในสังคมได้รับทราบและมีส่วนร่วมพันธะสัญญาสาธารณะอย่างต่อเนื่อง	2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
6) การยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก	1
7) การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ	1
8) รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ	1
7. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา	
1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม)	3
2) การเป็นกลไกชั้นนำสังคมในทุกๆ มิติ	2
3) การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ	
4) อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียน	2
5) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนานวัตกรรมชีวิต และพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง	2
6) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ	2
7) อุดมศึกษามีบทบาทในการทำวิจัย การบริการวิชาการ การชี้แนะสังคม ตลอดจนมีบทบาทด้านต่างๆ	1
8) อุดมศึกษามีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม	1
9) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ	1
10) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม	1
11) การตรวจสอบด้านสวัสดิการ	1
12) การให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพ	1

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
8. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา	
1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม	5
2) มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้	3
3) การสร้างจิตสำนึกให้อาจารย์เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	3
4) การสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือตามศักยภาพ	2
5) การเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส	1
6) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ	1
7) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน	1
8) การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	1
9) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน	1
9. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา	
1) นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ	4
2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน	3
3) การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม	2
4) การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	1

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
5) การสร้าง commitment	1
6) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด	1
7) นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	1
8) การอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	1
9) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม	1
10) ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ จะต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม	1
11) การจัดให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ	1
10. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม	
1) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้	2
2) สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน	2
3) ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน	1
4) มีการประกาศหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน	1
5) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities	1
6) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน	1

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
7) เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมว่าควรเป็นอย่างไรตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน	1
8) การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน	1
11. รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม	
1) กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	4
2) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอย่างชัดเจน	2
3) มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน	2
4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม	2
5) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับรู้ว่ามีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม	2
6) การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่	2
7) การทำงานร่วมกันกับชุมชน (Community Engagement)	1
8) การทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล (Government Engagement)	1
9) การทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม (Industry Engagement)	1
10) การทำงานร่วมกันกับนานาชาติ (International Engagement)	1
11) การทำงานร่วมกันกับศิษย์เก่า (Alumni Engagement)	1
12) รัฐกำหนด Policy และมีการสนับสนุน Resources ในการดำเนินการ	1
13) การดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน	1
14) การประเมินการสร้างพันธะสัญญา	1
12. ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม	
1) การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้และรับทราบ	3
2) การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ สู่ความสำเร็จของพันธะสัญญาสาธารณะ	2
3) การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน	2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (n = 12) (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
4) การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญา สาธารณะ	1
5) ยุทธศาสตร์บริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach)	1
6) ยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research)	1
7) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอน	1
8) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม	1
9) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise)	1
10) การพัฒนาคุณภาพประชากรทั้งปัญญา วิถีชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี และการคิดเชิง สร้างสรรค์	1
11) การสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งปัญญาและนวัตกรรม สร้างสรรค์ให้เป็นสังคม give and give	1
12) การพัฒนาจิตสำนึกของคนรุ่นใหม่	1
13) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy)	1
14) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning)	1
15) ยุทธศาสตร์การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)	1
16) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะ สัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรคความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน	1
17) การร่วมมือแบบทวิภาคี	1

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 12 คน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 12 ประเด็น ตามความถี่ที่มากที่สุดในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. เจ็อนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญาพันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ความถี่ = 4)

2. ความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา (ความถี่ = 4)

3. บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม (ความถี่ = 5)

4. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน (ความถี่ = 5)

5. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบทด้านการเมือง ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การขึ้นนำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง (ความถี่ = 3) และมีความถี่เท่ากับ การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง (ความถี่ = 3)

6. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม (ความถี่ = 3) และมีความถี่เท่ากับ การเป็นผู้ขึ้นนำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี (ความถี่ = 3) รวมทั้ง การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ (ความถี่ = 3)

7. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) (ความถี่ = 3)

8. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม (ความถี่ = 5)

9. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักชะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ (ความถี่ = 4)

10. พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้ (ความถี่ = 2) มีความถี่เท่ากับ สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน (ความถี่ = 2)

11. รูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ (ความถี่ = 4)

12. ยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ (ความถี่ = 3)

ตอนที่ 1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
1. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	5	3.91
31-40 ปี	41	32.03
41-50 ปี	40	31.25
51-60 ปี	20	15.63
61 ปีขึ้นไป	18	14.06
ไม่ตอบ	4	3.12
	128 คน	ร้อยละ 100
2. เพศ		
ชาย	59	46.09
หญิง	55	42.97
ไม่ตอบ	14	10.94
	128 คน	ร้อยละ 100

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
3. ตำแหน่งการบริหาร		
รองคณบดี	24	18.75
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	0.78
รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและ วัฒนธรรม	3	2.34
หัวหน้าภาควิชาฯ	1	0.78
งานทะเบียนและประมวลผล	1	0.78
ผู้อำนวยการ	6	4.69
รองผู้อำนวยการ	3	2.34
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	1	0.78
ประธานสาขาวิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา	1	0.78
หัวหน้าสาขาฯ	3	2.34
ที่ปรึกษาสำนักวิชาฯ	1	0.78
อธิการบดี	10	7.81
รักษาการคณบดี	1	0.78
ประธานหลักสูตรฯ	1	0.78
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	0.78
ผู้อำนวยการชำนาญการ	1	0.78
รองอธิการบดี	7	5.47
คณบดี	11	8.59
ผู้ช่วยอธิการบดี	8	6.25
ผู้ช่วยคณบดี	11	8.59
หัวหน้าสำนักงานบัณฑิตศึกษา	1	0.78
ประธานสาขาวิชาฯ	3	2.34
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและ พัฒนา	2	1.60
ไม่ตอบ	26	20.31
	128 คน	ร้อยละ 100

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	4	3.12
ปริญญาโท	66	51.56
ปริญญาเอก	53	41.41
ไม่ตอบ	5	3.91
	128 คน	ร้อยละ 100
5. สถาบันอุดมศึกษา		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5	3.91
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	1	0.78
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	19	14.84
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	1	0.78
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	0.78
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	18	14.06
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	4	
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง		3.13
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	3	2.34
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	19	14.84
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	0.78
มหาวิทยาลัยรังสิต	2	1.56
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	1	0.78
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	0.78
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ	3	
เจ้าพระยา		2.34
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์	3	2.34
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	5	3.91
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	16	12.50
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	1	0.78
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	2	1.56
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	10	7.81
มหาวิทยาลัยเนชั่น	1	0.78
มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	0.78
มหาวิทยาลัยนเรศวร	1	0.78
ไม่ตอบ	9	7.06
	128 คน	ร้อยละ 100

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์ข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของผู้บริหาร สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
1) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ	7
2) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลัก 4 ด้าน ตามพันธกิจ ผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบหลักตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	4
3) การสร้างให้นิสัยเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชนในลักษณะของ Social Lab	4
4) สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ในการผลิตบุคลากรให้มีการวางงบประมาณโครงการและแผนส่งเสริมที่ชัดเจน และสร้างประโยชน์ที่เป็นธรรม	4
5) การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน	2
6) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน	2
7) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา	1
8) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1
9) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม	1
10) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่	1

จากตารางที่ 5 มีผู้บริหารตอบแบบสอบถามจำนวน 128 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 32.03) มากที่สุด ในกรณีของผู้บริหาร โดยส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งรองคณบดี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 18.75) และโดยภาพรวม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 51.56)

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของผู้บริหาร พบว่า พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ โดยภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด (ความถี่ = 7)

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
1. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	31	15.27
31-40 ปี	111	54.68
41-50 ปี	35	17.24
51-60 ปี	20	9.85
61 ปีขึ้นไป	5	2.46
ไม่ตอบ	1	0.50
	203 คน	ร้อยละ 100
2. เพศ		
ชาย	71	34.98
หญิง	109	53.69
ไม่ตอบ	23	11.33
	203 คน	ร้อยละ 100

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	6	2.96
ปริญญาโท	134	66.01
ปริญญาเอก	58	28.57
ไม่ตอบ	5	2.46
จ	203 คน	ร้อยละ 100
4. สถาบันอุดมศึกษา		
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีตะวันออก วิทยาเขต จักรพงษ์ภูวนาท	13	6.40
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	20	9.85
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	5	2.46
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	15	7.39
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1	0.49
มหาวิทยาลัยสยาม	13	6.40
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	1	0.49
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	8	3.94
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	19	9.36
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	15	7.39
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	11	5.42
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	8	3.94
มหาวิทยาลัยบูรพา	1	0.49
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	1	0.49
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	20	9.85
มหาวิทยาลัยรังสิต	15	7.39
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11	5.42
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	19	9.36
ไม่ตอบ	7	3.47
	203 คน	ร้อยละ 100

จากตารางที่ 7 มีอาจารย์ตอบแบบสอบถามจำนวน 203 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 111 คน (ร้อยละ 54.68) มากที่สุด และโดยภาพรวม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 134 คน (ร้อยละ 66.01)

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษา

	ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	169	39.21
	หญิง	261	60.56
	ไม่ตอบ	1	0.23
		431 คน	ร้อยละ 100
2. สถาบันอุดมศึกษา			
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	35	8.12
	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	20	4.64
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ	20	4.64
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	17	3.94
	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	13	3.02
	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	155	35.96
	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	15	3.48
	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	19	4.41
	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	20	4.64
	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	20	4.64
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	8	1.86
	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	19	4.41
	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	5	1.16
	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์	20	4.64
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20	4.64
	มหาวิทยาลัยรังสิต	19	4.41
	ไม่ตอบ	6	1.39
		431 คน	ร้อยละ 100

จากตารางที่ 8 มีนิสิตนักศึกษาตอบแบบสอบถามจำนวน 431 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง มีจำนวน 261 คน (ร้อยละ 60.56) มากที่สุด และมีจำนวนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 155 คน (ร้อยละ 35.96) มากที่สุด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์ข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธสัญญา
 สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่
1) การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามาร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น	11
2) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป	2
3) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงาน หรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ	1
4) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม	1
5) การจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ใ้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย	1
6) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น	1

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา พบว่า การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามาร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด (ความถี่ = 11)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						X̄	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
1. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์								
1) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ	53 (41.40)	66 (51.60)	9 (7.00)	- (-)	- (-)	- (-)	4.34 (มาก)	0.61
2) สถาบันอุดมศึกษาเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	51 (39.80)	65 (50.80)	11 (8.60)	- (-)	- (-)	1 (0.80)	4.31 (มาก)	0.63
3) สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา	42 (32.80)	54 (42.20)	28 (21.90)	4 (3.10)	- (-)	- (-)	4.05 (มาก)	0.82
4) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้	38 (29.70)	63 (49.20)	27 (21.10)	- (-)	- (-)	- (-)	4.09 (มาก)	0.71
5) สถาบันอุดมศึกษาให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้	24 (18.80)	68 (53.10)	32 (25.00)	4 (3.10)	- (-)	- (-)	3.88 (มาก)	0.74
6) สถาบันอุดมศึกษามีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้	21 (16.40)	64 (50.00)	33 (25.80)	9 (7.00)	- (-)	1 (0.80)	3.76 (มาก)	0.81
7) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ ฯลฯ	15 (11.70)	51 (39.80)	48 (37.50)	10 (7.80)	3 (2.30)	1 (0.80)	3.51 (มาก)	0.89
8) สถาบันอุดมศึกษาเน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี	19 (14.80)	72 (56.30)	29 (22.70)	8 (6.30)	- (-)	- (-)	3.80 (มาก)	0.77
9) การทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ	49 (38.30)	67 (52.30)	12 (9.40)	- (-)	- (-)	- (-)	4.29 (มาก)	0.63
10) การสร้างความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์	28 (21.00)	60 (46.90)	34 (26.60)	4 (3.10)	- (-)	2 (1.60)	3.89 (มาก)	0.78
11) การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	46 (35.90)	59 (46.10)	19 (14.80)	4 (3.10)	- (-)	- (-)	4.15 (มาก)	0.79
12) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ การจัดกิจกรรม การสาธิตเรื่องเศรษฐกิจและการสร้างโมเดล	16 (12.50)	66 (51.60)	40 (31.30)	6 (4.70)	- (-)	- (-)	3.72 (มาก)	0.74
รวม							3.98 (มาก)	0.26

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						X̄	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
2. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง								
1) สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย	23 (18.00)	65 (50.80)	37 (28.90)	3 (2.30)	- (-)	- (-)	3.84 (มาก)	0.74
2) สถาบันอุดมศึกษามีเป้าหมายในการเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	27 (21.10)	67 (52.30)	31 (24.20)	3 (2.30)	- (-)	- (-)	3.92 (มาก)	0.74
3) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง	19 (14.80)	58 (45.30)	42 (32.80)	8 (6.30)	1 (0.80)	- (-)	3.67 (มาก)	0.83
4) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ	22 (17.20)	55 (43.00)	41 (32.00)	9 (7.00)	1 (0.80)	- (-)	3.69 (มาก)	0.87
5) สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ	42 (32.80)	60 (46.90)	23 (18.00)	1 (0.80)	2 (1.60)	- (-)	4.09 (มาก)	0.82
6) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง	32 (25.00)	68 (53.10)	23 (18.00)	4 (3.10)	1 (0.80)	- (-)	3.98 (มาก)	0.79
7) สถาบันอุดมศึกษาสามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้	19 (14.80)	55 (43.00)	36 (28.10)	12 (9.40)	2 (1.60)	4 (3.10)	3.62 (มาก)	0.92
8) สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)	20 (15.60)	59 (46.10)	45 (35.20)	2 (1.60)	1 (0.80)	1 (0.80)	3.75 (มาก)	0.77
9) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน	38 (29.70)	69 (53.90)	19 (14.80)	2 (1.60)	- (-)	- (-)	4.12 (มาก)	0.71
รวม							3.85 (มาก)	0.18

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						X̄	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
3. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม								
1) สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นคิดในการพัฒนาประเทศและสังคม	40 (31.30)	62 (48.40)	22 (17.20)	4 (3.10)	- -	- -	4.08 (มาก)	0.78
2) สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง	44 (34.40)	59 (46.10)	20 (15.60)	5 (3.90)	- -	- -	4.11 (มาก)	0.81
3) สถาบันอุดมศึกษารักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน	44 (34.40)	60 (46.90)	23 (18.00)	1 (0.80)	- -	- -	4.15 (มาก)	0.73
4) สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก	37 (28.90)	46 (35.90)	37 (28.90)	8 (6.30)	- -	- -	3.88 (มาก)	0.91
5) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ	48 (37.50)	63 (49.20)	13 (10.20)	4 (3.10)	- -	- -	4.21 (มาก)	0.75
6) สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ และให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ	45 (35.20)	65 (50.80)	17 (13.30)	1 (0.80)	- -	- -	4.20 (มาก)	0.69
7) สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม	49 (38.30)	62 (48.40)	14 (10.90)	2 (0.16)	- -	1 (0.80)	4.24 (มาก)	0.71
8) สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน	39 (30.50)	60 (46.90)	24 (18.80)	5 (3.90)	- -	- -	4.04 (มาก)	0.81
9) สถาบันอุดมศึกษาสามารถผลิตบุคลากรตามความต้องการของรัฐ	46 (35.90)	59 (46.10)	21 (16.40)	2 (0.16)	- -	- -	4.16 (มาก)	0.75
รวม							4.12 (มาก)	0.11

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
4. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ								
1) สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ ได้แก่ เก่ง ดี มีคุณธรรม	54 (42.20)	62 (48.40)	11 (8.60)	1 (0.80)	- -	- -	4.32 (มาก)	0.66
2) สถาบันอุดมศึกษาเน้นการวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง	44 (34.40)	68 (53.10)	14 (10.90)	2 (1.60)	- -	- -	4.20 (มาก)	0.69
3) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม	42 (32.80)	65 (50.80)	20 (15.60)	- -	- -	1 (0.80)	4.48 (มาก)	3.50
4) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ	43 (33.60)	64 (50.00)	19 (14.80)	2 (1.60)	- -	- -	4.16 (มาก)	0.73
5) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ว่า จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม	47 (36.70)	60 (46.90)	20 (15.60)	1 (0.80)	- -	- -	4.20 (มาก)	0.72
6) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้	42 (32.80)	62 (48.40)	23 (18.00)	1 (0.80)	- -	- -	4.13 (มาก)	0.73
7) สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้	38 (29.70)	67 (52.30)	20 (15.60)	2 (1.60)	- -	1 (0.80)	4.11 (มาก)	0.71
8) สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ	18 (14.10)	65 (50.80)	36 (28.10)	8 (6.30)	- -	1 (0.80)	3.73 (มาก)	0.78
9) สถาบันอุดมศึกษาก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ	34 (26.60)	69 (53.90)	23 (18.00)	2 (1.60)	- -	- -	4.05 (มาก)	0.71
10) องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบใจสงสัยสังคมในเชิงสาธารณะ	32 (25.00)	56 (43.80)	36 (28.10)	4 (3.10)	- -	- -	3.91 (มาก)	0.81
11) มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของขอบเขตงาน การเชื่อมโยง กระบวนการ และกิจกรรม	33 (25.80)	64 (50.00)	28 (21.90)	1 (0.80)	1 (0.80)	1 (0.80)	4.00 (มาก)	0.77
12) การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	37 (28.90)	62 (48.40)	27 (21.10)	2 (1.60)	- -	- -	4.05 (มาก)	0.75
13) มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา	17 (13.30)	70 (54.70)	38 (29.70)	2 (1.60)	1 (0.80)	- -	3.78 (มาก)	0.72
รวม							4.09 (มาก)	0.21

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
5. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ								
1) สถาบันอุดมศึกษามุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้	43 (33.60)	63 (49.20)	20 (15.60)	2 (1.60)	- (-)	- (-)	4.15 (มาก)	0.73
2) การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา	31 (24.20)	65 (50.80)	29 (22.70)	1 (0.80)	2 (1.60)	- (-)	3.95 (มาก)	0.80
3) สถาบันอุดมศึกษามีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะและสถาบัน	41 (32.00)	69 (53.90)	15 (11.70)	3 (2.00)	- (-)	- (-)	4.16 (มาก)	0.72
4) สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความร่วมมือจากหน่วยงานทั้ง 2 ฝ่าย	26 (20.30)	78 (60.90)	23 (18.00)	1 (0.80)	- (-)	- (-)	4.01 (มาก)	0.65
5) การจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปนำไปทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นักศึกษาและชุมชน	42 (32.80)	67 (52.30)	17 (13.30)	2 (1.60)	- (-)	- (-)	4.16 (มาก)	0.71
6) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษา เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	47 (36.70)	65 (50.80)	15 (11.70)	1 (0.80)	- (-)	- (-)	4.23 (มาก)	0.68
7) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	33 (25.80)	61 (47.70)	29 (22.70)	4 (3.10)	1 (0.80)	- (-)	3.95 (มาก)	0.83
8) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน	17 (13.30)	58 (45.30)	42 (32.80)	9 (7.00)	2 (1.60)	- (-)	3.62 (มาก)	0.86
9) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการวิจัยของประเทศ	30 (23.40)	61 (47.70)	30 (23.40)	5 (3.90)	2 (1.60)	- (-)	3.88 (มาก)	0.87
10) มีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	36 (28.10)	62 (48.40)	26 (20.30)	3 (2.30)	1 (0.80)	- (-)	4.03 (มาก)	0.77
รวม							4.01 (มาก)	0.18

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร (n = 128) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
6. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นักศึกษามีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา								
1) การส่งเสริมให้นักศึกษามีพันธสัญญา (commitment) กับสังคม	34 (26.60)	53 (41.40)	32 (25.00)	7 (5.50)	- (-)	2 (1.60)	3.90 (มาก)	0.86
2) การส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด	50 (39.10)	59 (46.10)	16 (12.50)	3 (2.30)	- (-)	- (-)	4.22 (มาก)	0.75
3) การปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	62 (48.40)	49 (38.30)	16 (12.50)	- (-)	- (-)	1 (0.80)	4.76 (มากที่สุด)	4.53
4) การกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน	52 (40.60)	54 (42.20)	21 (16.40)	- (-)	- (-)	1 (0.80)	4.24 (มาก)	0.72
5) การบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นักศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชน ร่วมกันเป็นทีม	51 (39.80)	50 (39.10)	27 (21.10)	- (-)	- (-)	- (-)	4.19 (มาก)	0.76
6) การปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม	56 (43.80)	56 (43.80)	16 (12.50)	- (-)	- (-)	- (-)	4.31 (มาก)	0.68
7) นักศึกษาแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	41 (32.00)	57 (44.50)	27 (21.10)	2 (1.60)	1 (0.80)	- (-)	4.05 (มาก)	0.82
8) การส่งเสริมให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา	33 (25.80)	57 (44.50)	33 (25.80)	4 (3.10)	1 (0.80)	- (-)	3.91 (มาก)	0.84
9) การส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ และการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	45 (35.20)	55 (43.00)	25 (19.50)	3 (2.30)	- (-)	- (-)	4.11 (มาก)	0.80
10) การส่งเสริมให้นักศึกษาศึกษาเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement	21 (16.40)	68 (53.10)	30 (23.40)	9 (7.00)	- (-)	- (-)	3.79 (มาก)	0.80
11) การบูรณาการร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชาและหลากหลายสถาบันและในระดับนานาชาติ	28 (21.90)	59 (46.10)	29 (22.70)	10 (7.80)	2 (1.60)	- (-)	3.79 (มาก)	0.93
รวม							4.12 (มาก)	0.28

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของผู้บริหาร จำนวนตัวอย่าง 128 คน สรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ มีค่าเฉลี่ย 4.34 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ ฯลฯ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.85 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน สถาบันอุดมศึกษาสามารถชี้นำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.24 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.09 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม มีค่าเฉลี่ย 4.48 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.23 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 6 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่การปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.76 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ในทางกลับกัน การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement และการบูรณาการร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชาและหลากหลายสถาบันและในระดับนานาชาติ เป็นส่วนน้อย โดยทั้ง 2 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.62 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
1. บทบาทของอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์								
1) อาจารย์ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม	20 (9.90)	108 (53.20)	55 (27.10)	13 (6.40)	6 (3.00)	1 (0.50)	3.61 (มาก)	0.86
2) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	17 (8.40)	81 (39.90)	74 (36.50)	23 (11.30)	7 (3.40)	1 (0.50)	3.39 (ปานกลาง)	0.92
3) อาจารย์เป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา	19 (9.40)	96 (47.30)	69 (34.00)	11 (5.40)	8 (3.90)	-	3.53 (มาก)	0.89
4) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้	21 (10.30)	73 (36.00)	69 (34.00)	27 (13.30)	12 (5.90)	1 (0.50)	3.32 (ปานกลาง)	1.02
5) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้	15 (7.40)	63 (31.00)	73 (36.00)	33 (16.30)	16 (7.90)	3 (1.50)	3.14 (ปานกลาง)	1.04
6) อาจารย์ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	24 (11.80)	111 (54.70)	53 (26.10)	10 (4.90)	5 (2.50)	-	3.68 (มาก)	0.84
รวม							3.45 (ปานกลาง)	0.20

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
2. บทบาทของอาจารย์ด้านการเมือง								
1) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย	18 (8.90)	93 (45.80)	62 (30.50)	21 (10.30)	9 (4.40)	- (-)	3.44 (ปานกลาง)	0.95
2) อาจารย์มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง	11 (5.40)	69 (34.00)	73 (36.00)	34 (16.70)	16 (7.90)	- (-)	3.12 (ปานกลาง)	1.02
3) อาจารย์มีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ	13 (6.40)	61 (30.00)	73 (36.00)	34 (16.70)	22 (10.80)	- (-)	3.04 (ปานกลาง)	1.08
4) อาจารย์ให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง	13 (6.40)	68 (33.50)	81 (39.90)	28 (13.80)	13 (6.40)	- (-)	3.20 (ปานกลาง)	0.98
5) อาจารย์สามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้	9 (4.40)	51 (25.10)	77 (37.90)	39 (19.20)	24 (11.80)	3 (1.50)	2.91 (ปานกลาง)	1.05
6) อาจารย์มีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)	14 (6.90)	77 (37.90)	61 (30.00)	32 (15.80)	18 (8.90)	1 (0.50)	3.18 (ปานกลาง)	1.07
7) อาจารย์จัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน	26 (12.80)	95 (46.80)	59 (29.10)	12 (5.90)	9 (4.40)	2 (1.00)	3.58 (มาก)	0.95
รวม							3.21 (ปานกลาง)	0.23

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
3. บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม								
1) อาจารย์มีส่วนร่วมในการชี้นำสังคมและความคิดเห็นในทางที่ถูกต้อง	33 (16.30)	97 (47.80)	58 (28.60)	11 (5.40)	4 (2.00)	- (-)	3.71 (มาก)	0.87
2) อาจารย์มีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการทำงานให้ได้มาตรฐาน	34 (16.70)	110 (54.20)	48 (23.60)	7 (3.40)	3 (1.50)	1 (0.50)	3.82 (มาก)	0.81
3) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก	32 (15.80)	99 (48.80)	58 (28.60)	10 (4.90)	3 (1.50)	1 (0.50)	3.73 (มาก)	0.84
4) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ	27 (13.30)	107 (52.70)	58 (28.60)	9 (4.40)	2 (1.00)	- (-)	3.73 (มาก)	0.78
5) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม	23 (11.30)	108 (53.20)	57 (28.10)	12 (5.90)	3 (1.50)	- (-)	3.67 (มาก)	0.81
6) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน	18 (8.90)	87 (42.90)	73 (36.00)	17 (8.40)	8 (3.90)	- (-)	3.44 (ปานกลาง)	0.91
รวม							3.68 (มาก)	0.13

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
4. บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ								
1) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านเน้นการวิจัยสร้างสรรค์ พัฒนาวิถีสีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง	37 (18.20)	98 (48.30)	61 (30.00)	6 (3.00)	1 (0.50)	-	3.81 (มาก)	0.78
2) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม	40 (19.70)	113 (55.70)	48 (23.60)	1 (0.50)	1 (0.50)	-	3.94 (มาก)	0.70
3) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านสนับสนุนให้มีกิจกรรม ร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นส่วนสำคัญ	49 (24.10)	106 (52.20)	42 (20.70)	6 (3.00)	-	-	3.98 (มาก)	0.75
4) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้ความเข้าใจด้าน กิจการสาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม	48 (23.60)	113 (55.70)	33 (16.30)	9 (4.40)	-	-	3.99 (มาก)	0.76
5) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคน หรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้	49 (24.10)	115 (56.70)	33 (16.30)	6 (3.00)	-	-	4.02 (มาก)	0.72
6) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้	42 (20.70)	113 (55.70)	43 (21.20)	5 (2.50)	-	-	3.95 (มาก)	0.72
7) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความช่วยเหลือดูแลด้าน สุขภาพและสวัสดิการ	33 (16.30)	98 (48.30)	62 (30.50)	6 (3.00)	4 (2.00)	-	3.74 (มาก)	0.84
8) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสาธารณะต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ	32 (15.80)	102 (50.20)	64 (31.50)	4 (2.00)	1 (0.50)	-	3.79 (มาก)	0.74
9) อาจารย์คิดว่าองค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการ แก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ	34 (16.70)	114 (56.20)	51 (25.10)	4 (2.00)	-	-	3.88 (มาก)	0.70
10) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการกำหนดขอบเขตที่ ชัดเจนในเรื่องของขอบเขตงาน การเชื่อมโยง กระบวนการ และกิจกรรม	27 (13.30)	108 (53.20)	57 (28.10)	10 (4.90)	-	1 (0.50)	3.75 (มาก)	0.75
11) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านเก็บรักษา ส่งเสริม และ สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน	31 (15.30)	115 (56.70)	49 (24.10)	6 (3.00)	1 (0.50)	1 (0.50)	3.84 (มาก)	0.73
12) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญา สาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา	21 (10.30)	114 (56.20)	59 (29.10)	9 (4.40)	-	-	3.72 (มาก)	0.71
รวม							3.87 (มาก)	0.11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
5. บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ								
1) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้	39 (19.20)	101 (49.80)	58 (28.60)	5 (2.50)	- -	- -	3.86 (มาก)	0.75
2) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา	37 (18.20)	96 (47.30)	60 (29.60)	9 (4.40)	1 (0.50)	- -	3.78 (มาก)	0.81
3) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะและสถาบัน	37 (18.20)	107 (52.70)	51 (25.10)	8 (3.90)	- -	- -	3.85 (มาก)	0.76
4) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความร่วมมือจากทั้ง 2 ฝ่าย	31 (15.30)	120 (59.10)	43 (21.20)	8 (3.90)	- -	1 (0.50)	3.86 (มาก)	0.71
5) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน	44 (21.70)	119 (58.60)	39 (19.20)	1 (0.50)	- -	- -	4.01 (มาก)	0.66
6) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	42 (20.70)	121 (59.60)	32 (15.80)	7 (3.40)	- -	1 (0.50)	3.98 (มาก)	0.71
7) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านจัดสวัสดิการให้แก่คณาจารย์และบุคลากรเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	26 (12.80)	92 (45.30)	63 (31.00)	15 (7.40)	7 (3.40)	- -	3.57 (มาก)	0.93
8) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน	16 (7.90)	89 (43.80)	68 (33.50)	27 (13.30)	3 (1.50)	- -	3.43 (ปานกลาง)	0.87
9) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการวิจัยของประเทศ	25 (12.30)	94 (46.30)	63 (31.00)	21 (10.30)	- -	- -	3.61 (มาก)	0.83
10) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	27 (13.30)	96 (47.30)	71 (35.00)	9 (4.40)	- -	- -	3.69 (มาก)	0.76
รวม							3.76 (มาก)	0.19

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ (n = 203) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
6. บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา								
1) อาจารย์คิดว่าสถาบันส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธสัญญา (commitment) กับสังคม	24 (11.80)	90 (44.30)	75 (36.90)	12 (5.90)	2 (1.00)	- -	3.60 (มาก)	0.81
2) อาจารย์คิดว่าสถาบันส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างปัญญารู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด	29 (14.30)	118 (58.10)	51 (25.10)	5 (2.50)	- -	- -	3.84 (มาก)	0.69
3) อาจารย์คิดว่าสถาบันปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	56 (27.60)	108 (53.20)	32 (15.80)	7 (3.40)	- -	- -	4.05 (มาก)	0.76
4) อาจารย์คิดว่าสถาบันกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน	42 (20.70)	102 (50.20)	51 (25.10)	8 (3.90)	- -	- -	3.88 (มาก)	0.78
5) อาจารย์คิดว่าสถาบันมีการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นักศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกันเป็นทีม	42 (20.70)	99 (48.80)	48 (23.60)	13 (6.40)	- -	1 (0.50)	3.84 (มาก)	0.83
6) อาจารย์คิดว่าสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปปรับใช้สังคม	53 (26.10)	106 (52.20)	42 (20.70)	2 (1.00)	- -	- -	4.03 (มาก)	0.71
7) อาจารย์คิดว่านิสิตนักศึกษาในสถาบันแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	33 (16.30)	95 (46.80)	64 (31.50)	10 (4.90)	1 (0.50)	- -	3.73 (มาก)	0.81
8) อาจารย์ส่งเสริมให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา	22 (10.80)	99 (48.80)	60 (29.60)	17 (8.40)	3 (1.50)	2 (1.00)	3.60 (มาก)	0.85
9) อาจารย์ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้เชิงบริการ และการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	35 (17.20)	118 (58.10)	37 (18.20)	11 (5.40)	1 (0.50)	1 (0.50)	3.87 (มาก)	0.78
10) อาจารย์ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement	24 (11.80)	90 (44.30)	61 (30.00)	20 (9.90)	6 (3.00)	2 (1.00)	3.53 (มาก)	0.93
รวม							3.80 (มาก)	0.18

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของอาจารย์ จำนวนตัวอย่าง 203 คน สรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 บทบาทของอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.68 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 2 บทบาทของอาจารย์ด้านการเมือง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.21 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์จัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย 3.58 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์สามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.68 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์มีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 3.82 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 4 บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้ มีค่าเฉลี่ย 4.02 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.76 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 6 บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.80 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์คิดว่าสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม มีค่าเฉลี่ย 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน อาจารย์ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
1. บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์								
1) การได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม	28 (6.50)	234 (54.30)	141 (32.70)	18 (4.20)	2 (0.50)	8 (1.90)	3.63 (มาก)	0.69
2) การได้รับการถ่ายทอดในการเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	33 (7.70)	198 (45.90)	167 (38.70)	29 (6.70)	2 (0.50)	2 (0.50)	3.54 (มาก)	0.75
3) การเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา	33 (7.70)	190 (44.10)	176 (40.80)	29 (6.70)	-	3 (0.70)	3.53 (มาก)	0.74
4) การได้รับความรู้และสามารถเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้	28 (6.50)	190 (44.10)	168 (39.00)	28 (6.50)	1 (0.20)	16 (3.70)	3.52 (มาก)	0.73
รวม							3.56 (มาก)	0.05

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธมิตรสาธาณณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
2. บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง								
1) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย	45 (10.40)	173 (40.10)	170 (39.40)	39 (9.00)	2 (0.50)	2 (0.50)	3.51 (มาก)	0.82
2) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง	30 (7.00)	157 (36.40)	182 (42.20)	51 (11.80)	9 (2.10)	2 (0.50)	3.34 (ปานกลาง)	0.86
3) การมีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ	29 (6.70)	146 (33.90)	177 (41.10)	63 (14.60)	12 (2.80)	4 (0.90)	3.27 (ปานกลาง)	0.90
4) การให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองอย่างถูกต้อง	34 (7.90)	152 (35.30)	189 (43.90)	45 (10.40)	6 (1.40)	5 (1.20)	3.38 (ปานกลาง)	0.83
5) นิสิตสามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้	33 (7.70)	125 (29.00)	171 (39.70)	65 (15.10)	22 (5.10)	15 (3.50)	3.20 (ปานกลาง)	0.97
6) การมีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)	24 (5.60)	168 (39.00)	182 (42.20)	48 (11.10)	7 (1.60)	2 (0.50)	3.36 (ปานกลาง)	0.82
รวม							3.34 (ปานกลาง)	0.11

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
3. บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม								
1) การมีส่วนร่วมในการช้เงินสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง	40 (9.30)	192 (44.50)	158 (36.70)	38 (8.80)	2 (0.50)	1 (0.20)	3.53 (มาก)	0.80
2) การมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน	35 (8.10)	207 (48.00)	158 (36.70)	29 (6.70)	- (-)	2 (0.50)	3.58 (มาก)	0.74
3) การมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก	29 (6.70)	183 (42.50)	176 (40.80)	33 (7.70)	1 (0.20)	9 (2.10)	3.49 (ปานกลาง)	0.75
4) การมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ	35 (8.10)	169 (39.20)	181 (42.00)	43 (10.00)	2 (0.50)	1 (0.20)	3.45 (ปานกลาง)	0.80
5) การมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม	41 (9.50)	170 (39.40)	179 (41.50)	37 (8.60)	2 (0.50)	2 (0.50)	3.49 (ปานกลาง)	0.80.
6) การมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน	34 (7.90)	144 (33.40)	191 (44.30)	53 (12.30)	8 (1.90)	1 (0.20)	3.33 (ปานกลาง)	0.86
รวม							3.48 (ปานกลาง)	0.09

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
4. บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ								
1) นิสิตคิดว่าสถาบันของเน้นการวิจัยสร้างสรรค์พัฒนา วิถีชีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง	69 (16.00)	196 (45.50)	147 (34.10)	18 (4.20)	- (0.00)	1 (0.20)	3.73 (มาก)	0.78
2) นิสิตคิดว่าสถาบันส่งเสริมให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มี คุณภาพออกสู่สังคม	67 (15.50)	202 (46.90)	143 (33.20)	15 (3.50)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.75 (มาก)	0.77
3) นิสิตคิดว่าสถาบันสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดย เฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นส่วนสำคัญ	63 (14.60)	205 (47.60)	142 (32.90)	16 (3.70)	1 (0.20)	4 (0.90)	3.73 (มาก)	0.76
4) นิสิตคิดว่าสถาบันให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการ สาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ว่า จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม	63 (14.60)	203 (47.10)	147 (34.10)	15 (3.50)	1 (0.20)	2 (0.50)	3.73 (มาก)	0.76
5) นิสิตคิดว่าสถาบันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็น แหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคน หรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้	70 (16.20)	198 (45.90)	137 (31.80)	22 (5.10)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.73 (มาก)	0.80
6) นิสิตคิดว่าสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ	67 (15.50)	219 (50.80)	133 (30.90)	9 (2.10)	1 (0.20)	2 (0.50)	3.80 (มาก)	0.73
7) นิสิตคิดว่าองค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยให้ สามารถแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ	60 (13.90)	204 (47.30)	144 (33.40)	21 (4.90)	- (0.00)	2 (0.50)	3.71 (มาก)	0.77
8) นิสิตคิดว่าสถาบันกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของ งาน การเชื่อมโยง กระบวนการ และกิจกรรม	50 (11.60)	225 (52.20)	136 (31.60)	16 (3.70)	- (0.00)	4 (0.90)	3.72 (มาก)	0.71
9) นิสิตคิดว่าสถาบันเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุน บุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืน	70 (16.20)	209 (48.50)	134 (31.10)	16 (3.70)	1 (0.20)	1 (0.20)	3.77 (มาก)	0.77
10) นิสิตคิดว่าสถาบันมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะ กับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา	52 (12.10)	216 (50.10)	138 (32.00)	21 (4.90)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.69 (มาก)	0.75
รวม							3.74 (มาก)	0.03

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
5. บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ								
1) นิสิตคิดว่าสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้ สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้	71 (16.50)	214 (49.70)	129 (29.90)	12 (2.80)	2 (0.50)	3 (0.70)	3.79 (มาก)	0.76
2) นิสิตคิดว่าสถาบันมีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาความ ต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา	57 (13.20)	174 (40.40)	172 (39.90)	20 (4.60)	2 (0.50)	6 (1.40)	3.62 (มาก)	0.79
3) นิสิตคิดว่าสถาบันมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ของแต่ละคณะและสถาบัน	72 (16.70)	191 (44.30)	156 (36.20)	7 (1.60)	1 (0.20)	4 (0.90)	3.76 (มาก)	0.76
4) นิสิตคิดว่าสถาบันให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดย ใช้ความร่วมมือจากทั้ง 2 ฝ่าย	57 (13.20)	203 (47.10)	154 (35.70)	12 (2.80)	1 (0.20)	4 (0.90)	3.71 (มาก)	0.74
5) นิสิตคิดว่าสถาบันจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็น ลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ ชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วม ทั้งคณาจารย์ นิสิต นักศึกษาและชุมชน	71 (16.50)	205 (47.60)	136 (31.60)	13 (3.00)	2 (0.50)	4 (0.90)	3.77 (มาก)	0.77
6) นิสิตคิดว่าสถาบันสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิต นักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชนโดยให้ถือว่าตนเองเป็น ส่วนหนึ่งของชุมชน	63 (14.60)	206 (47.80)	140 (32.50)	15 (3.50)	2 (0.50)	5 (1.20)	3.73 (มาก)	0.77
7) นิสิตคิดว่าสถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความ เสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน	56 (13.00)	183 (42.50)	159 (36.90)	24 (5.60)	3 (0.70)	6 (1.40)	3.62 (มาก)	0.81
8) นิสิตคิดว่าสถาบันมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการ พัฒนาการวิจัยของประเทศ	66 (15.30)	203 (47.10)	141 (32.70)	17 (3.90)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.74 (มาก)	0.77
9) นิสิตคิดว่าสถาบันมีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบัน อุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิด การเรียนรู้ตลอดชีวิต	75 (17.40)	199 (46.20)	136 (31.60)	13 (3.00)	4 (0.90)	4 (0.90)	3.77 (มาก)	0.81
รวม							3.72 (มาก)	0.06

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา (n = 431) (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติ	จำนวน (ร้อยละ)						\bar{x}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ		
6. บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา								
1) นิสิตคิดว่าสถาบันส่งเสริมให้มีพันธสัญญา (commitment) กับสังคม	48 (11.10)	201 (46.60)	165 (38.30)	10 (2.30)	4 (0.90)	3 (0.70)	3.65 (มาก)	0.75
2) นิสิตคิดว่าสถาบันส่งเสริมให้สร้างปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด	63 (14.60)	228 (52.90)	124 (28.80)	12 (2.80)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.79 (มาก)	0.73
3) นิสิตคิดว่าสถาบันปลูกฝังให้มีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	94 (21.80)	206 (47.80)	111 (25.80)	13 (3.00)	2 (0.50)	5 (1.20)	3.88 (มาก)	0.80
4) นิสิตคิดว่าสถาบันกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน	77 (17.90)	198 (45.90)	139 (32.30)	12 (2.80)	1 (0.20)	4 (0.90)	3.79 (มาก)	0.77
5) นิสิตคิดว่าสถาบันมีการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นิสิตศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไป ทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกันเป็นทีม	77 (17.90)	206 (47.80)	135 (31.30)	6 (1.40)	2 (0.50)	5 (1.20)	3.82 (มาก)	0.75
6) นิสิตคิดว่าสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับ ใช้สังคม	100 (23.20)	202 (46.90)	103 (23.90)	5 (1.20)	1 (0.20)	20 (4.60)	3.96 (มาก)	0.75
7) นิสิตนักศึกษาในสถาบันแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	75 (17.40)	221 (51.30)	121 (28.10)	6 (1.40)	3 (0.70)	5 (1.20)	3.84 (มาก)	0.75
8) นิสิตได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการอภิปรายใน ชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา	60 (13.90)	191 (44.30)	150 (34.80)	20 (4.60)	5 (1.20)	5 (1.20)	3.66 (มาก)	0.82
9) นิสิตได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้น ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ และการสอนแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบ สะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	72 (16.70)	226 (52.40)	119 (27.60)	10 (2.30)	1 (0.20)	3 (0.70)	3.84 (มาก)	0.73
10) นิสิตเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement	46 (10.70)	165 (38.30)	162 (37.60)	32 (7.40)	14 (3.20)	12 (2.80)	3.47 (ปานกลาง)	0.91
รวม							3.77 (มาก)	0.14

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของนิสิตนักศึกษา จำนวนตัวอย่าง 431 คน สรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.56 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม มีค่าเฉลี่ย 3.63 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตได้รับความรู้และสามารถเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย มีค่าเฉลี่ย 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตสามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 3.58 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 4 บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.74 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตคิดว่าสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติต่อสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 3.80 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตคิดว่าสถาบันมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตคิดว่าสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้ มีค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตคิดว่าการลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และการจัดหมวดหมู่ปัญหา และ นิสิตคิดว่าสถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 6 บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.77 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นิสิตคิดว่าสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม มีค่าเฉลี่ย 3.96 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ในทางกลับกัน นิสิตเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement เป็นส่วนน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบัน อุดมศึกษากับสังคม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) ออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และ 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา

2.2 ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

การวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น มีขั้นตอนการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 13 แนวทางการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น

NULL MODEL	SIMPLE MODEL	HYPOTHETICAL MODEL
ระดับที่ 1 (within university model) $CEHS_{ij} = \beta_{0j} + R_{0ij}$	ระดับที่ 1 (within university model) $CEHS_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}(M_X_{ij}) + \beta_{2j}(SCI_{ij}) + \beta_{3j}(SOC_{ij}) + R_{0ij}$	ระดับที่ 1 (within university model) $CEHS_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}(M_X_{ij}) + \beta_{2j}(SCI_{ij}) + \beta_{3j}(SOC_{ij}) + R_{0ij}$
ระดับที่ 2 (between university model) $\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$	ระดับที่ 2 (between university model) $\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$ $\beta_{1j} = \gamma_{10} + U_{1j}$ $\beta_{2j} = \gamma_{20} + U_{2j}$ $\beta_{3j} = \gamma_{30} + U_{3j}$	ระดับที่ 2 (between university model) $\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$ $\beta_{1j} = \gamma_{10} + U_{1j}$ $\beta_{2j} = \gamma_{20} + \gamma_{21}(\text{การสนับสนุนของสถาบัน}) + U_{2j}$ $\beta_{3j} = \gamma_{30} + U_{3j}$

2.1 การวิเคราะห์โมเดลศูนย์ (null model)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมของตัวแปรการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยไม่นำตัวแปรอิสระใดๆ เข้ามาร่วมในการพิจารณาและเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีความผันแปรภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพอที่จะวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นต่อไปหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) ($H_0 : \gamma_{00} = 0$) มีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับบุคคล (within-university model)

$$CEHS_{ij} = \beta_{0j} + R_{0ij}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับสถาบัน (between-university model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$$

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลคงที่ (fixed effect) จากโมเดลศูนย์ พบว่าค่าเฉลี่ยของการสร้างพันธะสัญญาของสถาบัน เฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 3.537345 ($\gamma_{00} = 3.537345$) ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลสุ่ม (random effect) พบว่าการสร้างพันธะสัญญาในแต่ละสถาบันมีความผันแปรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 85.60594$), p-value = 0.000

2.2 การวิเคราะห์ขั้นโมเดลอย่างง่าย (simple model)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระในระดับบุคคลแต่ละตัวมีอิทธิพลต่อการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยนำตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการทำนายทุกตัว นอกจากนี้เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความผันแปรระหว่างสถาบันที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์หาค่าอิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับสถาบันในขั้นต่อไปหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) ($H_0 : \gamma_{00} = 0$) และใช้ไค-สแควร์ (χ^2 -test) ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (random effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ (parameter variance) ($H_0 : \text{var}(\beta_{0j}) = 0, H_0 : \text{var}(\beta_{ij}) = 0; i \neq 0$) มีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับบุคคล (within-university model)

$$CEHS_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}(M_X_{ij}) + \beta_{2j}(SCI_{ij}) + \beta_{3j}(SOC_{ij}) + R_{0ij}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับสถาบัน (between-university model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + U_{1j}$$

$$\beta_{2j} = \gamma_{20} + U_{2j}$$

$$\beta_{3j} = \gamma_{30} + U_{3j}$$

สมการคือ

$$L1 : Y = 3.386018 + 0.675827 (M_X)^* + 0.101447 (SCI) + 0.104789 (SOC)^* + R$$

$$L2 : B0 = 3.386018 G00 + U0$$

$$B1 = 0.675827 G10 + U1$$

$$B2 = 0.101447 G20 + U2$$

$$B3 = 0.104789 G30^* + U3$$

ผลการวิเคราะห์จากโมเดลอย่างง่าย (simple model) พบว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันเฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 0.104789 ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 การวิเคราะห์ขั้นโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับสถาบันที่มีต่อการรับรู้การสนับสนุนของสถาบัน และสัมประสิทธิ์การถดถอย (slope) ซึ่งอิทธิพลคงที่และอิทธิพลสุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิเคราะห์ในขั้น simple model โดยใช้สถิติ t-test ในการทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effects) และใช้ไค-สแควร์ (χ^2 -test) ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (random effects) ในการวิเคราะห์ขั้นนี้มีตัวแปรอิสระระดับสถาบันที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณมาร่ววิเคราะห์ในสมการ มีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับบุคคล (within-university model)

$$CEHS_{ij} = \beta_{0j} + \beta_{1j}(M_X_{ij}) + \beta_{2j}(SCI_{ij}) + \beta_{3j}(SOC_{ij}) + R_{0ij}$$

การวิเคราะห์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับสถาบัน (between-university model)

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + U_{1j}$$

$$\beta_{2j} = \gamma_{20} + \gamma_{21}(\text{การสนับสนุนของสถาบัน}) + U_{2j}$$

$$\beta_{3j} = \gamma_{30} + U_{3j}$$

สมการคือ

$$L1 : Y = 3.383786 + 0.673016 (M_X)^* + 0.792853 (SCI) - 0.174338 (SCI) + 0.107113(SOC)^* + R$$

$$L2 : B2 = 0.792853 - 0.174338 + U2$$

$$B3 = 0.107113 + U3$$

ผลการวิเคราะห์จากโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model) พบว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันเฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 0.107113 ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ค่าสถิติจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับบลดหล่น

MODEL	FIXED EFFECT							RANDOM EFFECT					
	Effect	Coef.	SE	t	df	p-value	Reliability	Effect	SD	V	df	χ^2	P-value
NULL MODEL													
LV1 MODEL CEHSij = $\beta_{0j} + R_{0ij}$	β_{0j}						0.710	R _{0ij}	0.20323	0.04130			
LV2 MODEL $\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$	γ_{00}	3.537345	0.060126	58.833	14	0.000		U _{0j}	0.53598	0.28727	14	85.60594	0.000
SIMPLE MODEL (R² = 0.18768)													
LV1 MODEL CEHSij = $\beta_{0j} + \beta_{1j}(M_Xij) + \beta_{2j}(SCIij) + \beta_{3j}(SOCij) + R_{0ij}$	β_{0j} β_{1j} β_{2j} β_{3j}						0.397 0.209 0.449 0.064	R _{0ij}	0.43323	0.18768			
LV2 MODEL $\beta_{0j} = \gamma_{00} + U_{0j}$	γ_{00}	3.386018	0.065340	51.822	14	0.000		U _{0j}	0.18487	0.03418	4	5.32392	0.255
$\beta_{1j} = \gamma_{10} + U_{1j}$	γ_{10}	0.675827	0.048369	13.972	14	0.000		U _{1j}	0.09513	0.00905	4	3.35821	>0.500
$\beta_{2j} = \gamma_{20} + U_{2j}$	γ_{20}	0.101447	0.102557	0.989	14	0.340		U _{2j}	0.25729	0.06620	4	9.72477	0.045
$\beta_{3j} = \gamma_{30} + U_{3j}$	γ_{30}	0.104789	0.026224	3.996	14	0.002		U _{3j}	0.04585	0.00210	4	1.32150	>0.500

จากผลการวิเคราะห์ในชั้นโมเดลอย่างง่ายและโมเดลตามสมมติฐานสามารถเขียนเป็นสมการในรูปแบบคะแนนดิบ ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับบุคคล (within-university model)

$$CEHS_{ij} = 3.386018 + 0.675827(M_X) + 0.101447(SCI) + 0.104789(SOC)$$

การวิเคราะห์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หรือระดับสถาบันอุดมศึกษา (between-university model)

$$\beta_{0j} = 3.383786 + 0.673016(M_X) + 0.792853(SCI) + 0.107113(SOC)$$

ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 1 และ 2 มาเป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยนำร่างรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม รวมทั้งผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกัน นำร่างรูปแบบฯ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณา และวิเคราะห์เนื้อหา แล้วพัฒนาเป็นรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมฉบับสมบูรณ์ โดยร่างรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีรายละเอียดดังนี้

หลักการและเหตุผลของร่างรูปแบบ

สถาบันอุดมศึกษากำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นนำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของร่างรูปแบบ

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

องค์ประกอบของร่างรูปแบบและกิจกรรม

1. ผู้บริหาร กำหนดนโยบาย โดยมุ่งเน้น 13 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 เจื่อนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นาสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

4) การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องทำ

5) ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม (USR)

6) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE)

7) ฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม

8) ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

9) การได้ประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกัน

10) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม

11) การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

12) ความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

13) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

ประเด็นที่ 2 ความหมายของพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา

1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา

2) การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ

3) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

4) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

5) พันธสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์ และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา

6) การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

7) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

8) Basic Agreement ในการพัฒนาทางวิชาการ

9) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

10) การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

11) การช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร

- 12) การช่วยให้การทำงานมีทิศทาง
- 13) การได้ใช้แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรร่วมกัน
- 14) ข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์แก่ทุกคน และเพื่อให้อยู่อย่างมีความสุข โดยอาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก หรือ กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อใช้กับทุกคน

ประเด็นที่ 3 บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

- 1) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม
- 2) คณาจารย์ต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทในด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม
- 3) นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม
- 4) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร
- 5) ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธสาธารณะที่จะพัฒนาสังคมชุมชน
- 6) คณาจารย์มีบทบาทในการนำแผนไปปฏิบัติและร่วมพัฒนาวิจัย รวมทั้งหาแนวทางและคำตอบของปัญหาต่างๆ
- 7) การสร้างศรัทธาในความเชื่อว่า “ต้องทดแทนคุณแผ่นดินให้ได้”
- 8) การเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ และจริยธรรมทางสังคม

ประเด็นที่ 4 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้าน เศรษฐศาสตร์

- 1) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน
- 2) การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม
- 3) การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์
- 4) การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดการกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล
- 5) การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ประหยัด คຸ້ມທຸນແລະຄຸ້ມຄ່າ
- 6) การจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม ไม่ใช่ธุรกิจศึกษา
- 7) การให้การศึกษาลือหลอมและสร้างวัฒนธรรมการดำรงชีพของสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 8) การเป็นแหล่งให้ความรู้ที่คิดและการพัฒนาที่เป็นต้นแบบและการใช้ทรัพยากร การจัดการ ทรัพยากรและมีการบริหารต้นทุนที่คຸ້ມຄ່າ คຸ້ມທຸນ ແລະຄຸ້ມເວລາ
- 9) การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล
- 10) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี
- 11) การเป็นผู้ผลิตที่ดีต่อสังคม
- 12) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว
- 13) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการ เป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน

ประเด็นที่ 5 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้านการเมือง

- 1) การชี้นำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง
- 2) การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกจนแตกความสามัคคีภายในชาติ
- 3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน
- 4) การยกระดับความรู้ความสามารถของผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น
- 5) การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่คนในชาติตั้งแต่ “ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา” ให้คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมือง
- 6) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลาย ภายใต้เป้าหมายเดียวกันของ goals และ targets โดยยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีเป้าเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์
- 7) การสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาท
- 8) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับ จากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ
- 9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคม ครอบงำสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ

10) การรณรงค์ให้การเมืองโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็นที่ 6 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ

- 1) การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม
- 2) การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี
- 3) การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่
- 4) การสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

5) การร่วมมือกันและปลูกจิตสำนึกแก่สถาบัน ได้ตระหนักรู้พันธกิจสำคัญนี้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในสังคมได้รับทราบและมีส่วนร่วมพันธะสัญญาสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

6) การยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก

7) การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ

8) รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ

ประเด็นที่ 7 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม)

2) การเป็นกลไกชี้นำสังคมในทุกๆ มิติ

3) การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

4) อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

5) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

6) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติต่อสาธารณะ

7) อุดมศึกษามีบทบาทในการทำวิจัย การบริการวิชาการ การชี้แนะสังคม ตลอดจนมีบทบาทด้านต่างๆ

8) อุดมศึกษามีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม

9) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ

10) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม

11) การตรวจสอบด้านสวัสดิการ

12) การให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพ

ประเด็นที่ 8 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการ ในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิต นักศึกษามีส่วนร่วม

2) มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้

3) การสร้างจิตสำนึกให้อาจารย์เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

4) การสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบ และการช่วยเหลือตามศักยภาพ

5) การเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส

6) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ

7) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

8) การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

9) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

ประเด็นที่ 9 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิต นักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา

1) นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน

3) การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดี แก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

4) การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

5) การสร้าง commitment

6) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด

7) นิสิตนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

8) การอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

9) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม

10) ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม

11) การจัดให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ

ประเด็นที่ 10 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม

1) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้

2) สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

3) ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน

4) มีการประกาศหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน

5) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities

6) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

7) เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมว่าควรเป็นอย่างไรตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

8) การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน

ประเด็นที่ 11 รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

2) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน

3) มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม

5) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับรู้ว่ามีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม

6) การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่

7) การทำงานร่วมกันกับชุมชน (Community Engagement)

8) การทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล (Government Engagement)

9) การทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม (Industry Engagement)

10) การทำงานร่วมกันกับนานาชาติ (International Engagement)

11) การทำงานร่วมกันกับศิษย์เก่า (Alumni Engagement)

12) รัฐกำหนด Policy และมีการสนับสนุน Resources ให้ดำเนินการ

13) การดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

14) ประเมินการสร้างพันธะสัญญาได้

ประเด็นที่ 12 ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ

2) การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ สู่ความสำเร็จของพันธะสัญญาสาธารณะ

3) การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน

4) การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ

5) ยุทธศาสตร์บริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach)

6) ยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research)

7) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอน

8) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม

9) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise)

10) การพัฒนาคุณภาพประชากรทั้งปัญญา วิถีชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี และการคิดเชิงสร้างสรรค์

11) การสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งปัญญาและนวัตกรรม สร้างสรรค์ให้เป็นสังคม give and give

12) การพัฒนาจิตสำนึกของคนรุ่นใหม่

13) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy)

14) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning)

15) ยุทธศาสตร์การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

16) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่

หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน

17) การร่วมมือแบบทวิภาคี

ประเด็นที่ 13 บทบาทของผู้บริหาร

1) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ

2) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

3) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม

4) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม

5) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นของการสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

6) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นของการปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

2. อาจารย์ มีหน้าที่ดังนี้

- 1) บทบาทของอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่อาจารย์ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- 2) บทบาทของอาจารย์ด้านการเมือง ในประเด็นที่อาจารย์จัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน
- 3) บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม ในประเด็นที่อาจารย์มีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 4) บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้
- 5) บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นที่สถาบันจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน
- 6) บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นที่สถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

3. นิสิตนักศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

- 1) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab
- 2) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ
- 3) บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นนิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม
- 4) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นนิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
- 5) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม ในประเด็นนิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 6) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ
- 7) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้
- 8) บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

4. กิจกรรม มีลักษณะดังนี้

- 1) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ
- 2) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลัก 4 ด้าน ตามพันธกิจ ผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบหลักตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

3) สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ในการผลิตบุคลากร ให้มีการวางงบประมาณโครงการและแผนส่งเสริมที่ชัดเจน และสร้างประโยชน์ที่เป็นธรรม

4) การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

5) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น เขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

6) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา

7) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม

9) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

10) การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

11) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

12) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม

13) การจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานเพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ใ้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนและมหาวิทยาลัย

14) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณา และสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. เพิ่มรายละเอียดขององค์ประกอบในรูปแบบ
2. เพิ่มรายละเอียดของผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ
3. เพิ่มรายละเอียดในหลักการและเหตุผล โดยอ้างอิงยุทธศาสตร์ชาติ และเชื่อมโยงสู่ความจำเป็นในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
4. “การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้ที่มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม” มีข้อเสนอแนะว่า การให้ทุนควรเป็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา
5. “การพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม” ควรปรับเป็น “นักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม”
6. เพิ่มรายละเอียดในองค์ประกอบของรูปแบบและกิจกรรม ในประเด็นของสถาบันเป็น Hub ด้านการศึกษา และโครงข่ายการวิจัยของท้องถิ่น และระดับภาค

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงร่างรูปแบบฯ และพัฒนาเป็นรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ฉบับสมบูรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการและเหตุผลของรูปแบบ

สถาบันอุดมศึกษากำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายอนาคตประเทศไทยที่เน้นความร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกระดับและทุกมิติ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

องค์ประกอบของรูปแบบและกิจกรรม

1. ผู้บริหาร กำหนดนโยบาย โดยมุ่งเน้น 13 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 เจือนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

4) การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องทำ

5) ความรับผิดชอบต่อสถาบันต่อสังคม (USR)

6) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE)

7) ฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม

8) ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

9) การได้ประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกัน

10) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม

11) การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

12) ความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

13) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

**ประเด็นที่ 2 ความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา**

- 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา
- 2) การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ
- 3) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา
- 4) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่
- 5) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์ และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา
- 6) การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม
- 7) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ
- 8) Basic Agreement ในการพัฒนาทางวิชาการ
- 9) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง
- 10) การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

- 11) การช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร
- 12) การช่วยให้การทำงานมีทิศทาง
- 13) การได้ใช้แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรร่วมกัน
- 14) ข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์แก่ทุกคน และเพื่อให้อยู่อย่างมีความสุข โดยอาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก หรือ กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อใช้กับทุกคน

ประเด็นที่ 3 บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

- 1) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม
- 2) คณาจารย์ต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทในด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม
- 3) นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม
- 4) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร
- 5) ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธสาธารณะที่จะพัฒนาสังคมชุมชน
- 6) คณาจารย์มีบทบาทในการนำแผนไปปฏิบัติและร่วมพัฒนาวิจัย รวมทั้งหาแนวทางและคำตอบของปัญหาต่างๆ
- 7) การสร้างศรัทธาในความเชื่อว่า “ต้องทดแทนคุณแผ่นดินให้ได้”
- 8) การเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ และจริยธรรมทางสังคม

ประเด็นที่ 4 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้านเศรษฐกิจศาสตร์

1) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน

2) การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม

3) การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์

4) การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล

5) การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ประหยัด คຸ້ມทุนและคຸ້ມค่า

6) การจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม ไม่ใช่ธุรกิจศึกษา

7) การให้การศึกษาลือหลอมและสร้างวัฒนธรรมการดำรงชีพของสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8) การเป็นแหล่งให้ความรู้ที่คิดและการพัฒนาที่เป็นต้นแบบและการใช้ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรและมีการบริหารต้นทุนที่คຸ້ມค่า คຸ້ມทุน และคຸ້ມเวลา

9) การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล

10) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี

11) การเป็นผู้ผลิตที่ดีต่อสังคม

12) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว

13) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นที่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน

ประเด็นที่ 5 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางการเมือง

1) การขึ้นนำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง

2) การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกจนแตกความสามัคคีภายในชาติ

3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน

4) การยกระดับความรู้ความสามารถของผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น

5) การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่คนในชาติตั้งแต่ “ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา” ให้คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมือง

6) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลาย ภายใต้เป้าหมายเดียวกันของ goals และ targets โดยยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีเป้าเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

7) การสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาท

8) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับ จากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ

9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ

10) การรณรงค์ให้การเมืองโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็นที่ 6 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ

- 1) การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม
- 2) การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี
- 3) การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่
- 4) การสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของ

ตลาดแรงงาน

5) การร่วมมือกันและปลูกจิตสำนึกแก่สถาบัน ได้ตระหนักรู้พันธกิจสำคัญนี้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในสังคมได้รับทราบและมีส่วนร่วมพันธสัญญาสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

- 6) การยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก
- 7) การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ
- 8) รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ

ประเด็นที่ 7 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม)

2) การเป็นกลไกชี้นำสังคมในทุกๆ มิติ

3) การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

4) อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

5) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

6) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

7) อุดมศึกษามีบทบาทในการทำวิจัย การบริการวิชาการ การชี้แนะสังคม ตลอดจนมีบทบาทด้านต่างๆ

8) อุดมศึกษามีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม

9) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ

10) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม

11) การตรวจสอบด้านสวัสดิการ

12) การให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพ

ประเด็นที่ 8 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม

2) มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้

3) การสร้างจิตสำนึกให้อาจารย์เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

- 4) การสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือตามศักยภาพ
- 5) การเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส
- 6) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ
- 7) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน
- 8) การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ
- 9) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

ประเด็นที่ 9 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา

- 1) นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
- 2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน
- 3) นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม
- 4) การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- 5) การสร้าง commitment
- 6) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด
- 7) นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
- 8) การอธิบายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์
- 9) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม
- 10) ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม
- 11) การจัดให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ

ประเด็นที่ 10 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

- 1) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้
- 2) สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน
- 3) ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน
- 4) มีการประกาศหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน

5) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities

6) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

7) เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมว่าควรเป็นอย่างไรตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

8) การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน

ประเด็นที่ 11 รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

2) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน

3) มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือสังคม

5) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับรู้ว่ามีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม

6) การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่

7) การทำงานร่วมกันกับชุมชน (Community Engagement)

8) การทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล (Government Engagement)

9) การทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม (Industry Engagement)

10) การทำงานร่วมกันกับนานาชาติ (International Engagement)

11) การทำงานร่วมกันกับศิษย์เก่า (Alumni Engagement)

12) รัฐกำหนด Policy และมีการสนับสนุน Resources ให้ดำเนินการ

13) การดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

14) ประเมินการสร้างพันธะสัญญาได้

ประเด็นที่ 12 ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ

2) การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ สู่ความสำเร็จของพันธะสัญญาสาธารณะ

3) การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน

4) การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ

5) ยุทธศาสตร์บริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach)

6) ยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research)

7) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอน

8) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม

9) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise)

10) การพัฒนาคุณภาพประชากรทั้งปัญญา วิถีชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี และการคิดเชิงสร้างสรรค์

11) การสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งปัญญาและนวัตกรรม สร้างสรรค์ให้เป็นสังคม give and give

12) การพัฒนาจิตสำนึกของคนรุ่นใหม่

13) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy)

14) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning)

15) ยุทธศาสตร์การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

16) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน

17) การร่วมมือแบบทวิภาคี

ประเด็นที่ 13 บทบาทของผู้บริหาร

1) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ

2) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

3) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม

4) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม

5) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นของการสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

6) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นของการปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

2. อาจารย์ มีหน้าที่ดังนี้

1) บทบาทของอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่อาจารย์ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) บทบาทของอาจารย์ด้านการเมือง ในประเด็นที่อาจารย์จัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

3) บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม ในประเด็นที่อาจารย์มีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน

4) บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้

5) บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นที่สถาบันจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน

6) บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นที่สถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

3. นิสิตนักศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

- 1) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab
- 2) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ
- 3) บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นนิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม
- 4) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นนิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
- 5) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม ในประเด็นนิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 6) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ
- 7) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้
- 8) บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

4. กิจกรรม มีลักษณะดังนี้

- 1) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ
- 2) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลัก 4 ด้าน ตามพันธกิจ ผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบหลักตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
- 3) สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ในการผลิตบุคลากร ให้มีการวางงบประมาณโครงการและแผนส่งเสริมที่ชัดเจน และสร้างประโยชน์ที่เป็นธรรม
- 4) การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน
- 5) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น เขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน
- 6) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา
- 7) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 8) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม
- 9) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

10) การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

11) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

12) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม

13) การจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนและมหาวิทยาลัย

14) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น

15) สถาบันเป็น Hub ด้านการศึกษา และโครงข่ายการวิจัยของท้องถิ่น และระดับภาค

5. ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นนำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

4) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา

5) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

6) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

7) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม

8) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

9) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม

10) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

11) นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

12) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้

- 13) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab
- 14) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามุ่งงานรองรับ
- 15) บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นนิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม
- 16) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นนิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
- 17) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม ในประเด็นนิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 18) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ
- 19) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นสถาบันมุ่งสร้างสรรค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้
- 20) บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปปรับใช้สังคม
- 21) สถาบันเป็น Hub ด้านการศึกษา และโครงข่ายการวิจัยของท้องถิ่น และระดับภาค

ตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 1 - 3 มาเป็นฐานในการพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยนำร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณา และวิเคราะห์เนื้อหา แล้วพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ฉบับสมบูรณ์ โดยร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการบริการสาธารณะและบริการวิชาการ

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1) การจัดทำมีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม 2) ยุทธศาสตร์บริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach) 3) การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา 4) การจัดทำมีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปนำใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน 5) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษา เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน 6) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ 7) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ	

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่</p> <p>2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติต่อสาธารณะ</p> <p>3) การเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส</p> <p>4) การพัฒนาระบบการบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน</p> <p>5) สถาบันอุดมศึกษามุ่งสร้างสรรคองค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้</p> <p>6) สถาบันอุดมศึกษามีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะและสถาบัน</p> <p>7) สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความร่วมมือจากหน่วยงานทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>8) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน</p> <p>9) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้</p>	

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1) คณาจารย์มีบทบาทในการนำแผนไปปฏิบัติและร่วมพัฒนาวิจัย และหาแนวทางและคำตอบของปัญหาต่างๆ</p> <p>2) ยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research)</p> <p>3) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน</p> <p>4) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการวิจัยของประเทศ</p> <p>5) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน</p>	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา</p> <p>2) การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด</p>	

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1) Basic Agreement ในการพัฒนาทางวิชาการ</p> <p>2) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตรายการระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม)</p> <p>3) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>4) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด</p> <p>5) นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้</p> <p>6) การอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์</p> <p>7) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับผิดชอบต่อสังคมแล้วจะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>8) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน</p>	<p>1) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมค่อนข้างน้อย</p> <p>2) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้ค่อนข้างน้อย</p> <p>3) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ค่อนข้างน้อย</p> <p>4) มีรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement ค่อนข้างน้อย</p>

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>9) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab</p> <p>10) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป</p> <p>11) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ</p> <p>12) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>13) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น</p> <p>14) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม</p> <p>15) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษารสร้างปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด</p> <p>16) การปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>17) การกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน</p> <p>18) การบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นิสิตนักศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกันเป็นทีม</p>	

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>19) การปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม</p> <p>20) นิสิตนักศึกษาแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้</p> <p>21) การส่งเสริมให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา</p> <p>22) การส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ และการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์</p> <p>23) การบูรณาการร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชาและหลากหลายสถาบันและในระดับนานาชาติ</p> <p>24) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน</p> <p>25) การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่คนในชาติ ตั้งแต่ “ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา” ให้คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมือง</p> <p>26) การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม</p> <p>27) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม</p> <p>28) สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้</p> <p>29) การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน</p> <p>30) การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ</p>	

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง</p> <p>2) การยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก</p> <p>3) การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ</p> <p>4) การจัดให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ</p> <p>5) การจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย</p> <p>6) สถาบันอุดมศึกษาก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ</p> <p>7) องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ</p> <p>8) มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา</p> <p>9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ</p> <p>10) การสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>11) การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน</p> <p>12) การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล</p>	

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ</p> <p>2) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ</p> <p>3) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities</p> <p>4) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน</p> <p>5) การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน</p> <p>6) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม</p> <p>7) ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม</p> <p>8) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง</p> <p>9) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่า จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>1) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่ายค่อนข้างน้อย</p> <p>2) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมืองค่อนข้างน้อย</p> <p>3) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศค่อนข้างน้อย</p> <p>4) อาจารย์ให้ความสำคัญร่วมกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้องค่อนข้างน้อย</p> <p>5) อาจารย์สามารถชี้นำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ค่อนข้างน้อย</p> <p>6) อาจารย์มีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ค่อนข้างน้อย</p> <p>7) นิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญร่วมกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองอย่างถูกต้องค่อนข้างน้อย</p> <p>8) นิสิตสามารถชี้นำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้ค่อนข้างน้อย</p> <p>9) นิสิตมีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ค่อนข้างน้อย</p>

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้</p> <p>2) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ</p> <p>3) นิสิตนักศึกษา มีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม</p> <p>4) การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม</p> <p>5) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลาย ภายใต้อำนาจเป้าหมายเดียวกันของ goals และ targets โดยยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีเป้าเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>6) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับ จากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ</p> <p>7) การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ</p> <p>8) อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน</p> <p>9) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง</p> <p>10) สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน</p> <p>11) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง</p>	<p>1) ความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข</p>

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>12) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ</p> <p>13) สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ</p> <p>14) สถาบันอุดมศึกษาสามารถชี้นำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้</p> <p>15) สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)</p> <p>16) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ</p> <p>17) สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ</p> <p>18) การชี้นำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง</p> <p>19) การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง</p> <p>20) การยกระดับความรู้ความสามารถของผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น</p>	

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>21) การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศ และสังคม</p> <p>22) การรณรงค์ให้การเมืองโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>23) การเป็นผู้ชี้แนะสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง และแนวทางในการแก้ไขที่ดี</p> <p>24) การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่</p> <p>25) การร่วมมือกันและปลูกจิตสำนึกแก่สถาบัน ได้ตระหนักรู้พันธกิจสำคัญนี้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สังคมได้รับทราบและมีส่วนร่วมพันธมิตรสัญญาสาธารณะอย่างต่อเนื่อง</p>	

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงิน การคลังที่ดี 2) การเป็นผู้ผลิตที่ดีต่อสังคม 3) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว 4) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise)	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE) 2) ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธะสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน 3) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน 4) การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ 5) การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล 6) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหา ด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยง และการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน 7) สถาบันอุดมศึกษาให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ 8) สถาบันอุดมศึกษามีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ 9) สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ 10) สถาบันอุดมศึกษาเน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี 11) การสร้างความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์	

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงาน ร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม 2) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy) 3) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning) 4) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวาง แผนการสร้างพันธะสัญญา	

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน</p> <p>2) สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้</p> <p>3) การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน</p> <p>4) การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>5) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขต ให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน</p> <p>6) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม</p> <p>7) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ</p> <p>8) สถาบันอุดมศึกษาเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม</p> <p>9) สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากร และการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ้มทุน คุ้มเวลา</p>	

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม</p> <p>2) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา</p> <p>3) การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ</p> <p>4) พันธสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>5) การช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร</p> <p>6) การช่วยให้การทำงานมีทิศทาง</p> <p>7) คณาจารย์ต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทในด้าน การสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>8) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร</p> <p>9) กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์</p> <p>10) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน</p> <p>11) มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน</p> <p>12) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม</p> <p>13) การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่</p>	<p>1) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนค่อนข้างน้อย</p> <p>2) อาจารย์คิดว่าสถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชนค่อนข้างน้อย</p> <p>3) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากระตือรือร้นให้เท่าเทียมมาตรฐานโลกค่อนข้างน้อย</p> <p>4) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ค่อนข้างน้อย</p> <p>5) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมค่อนข้างน้อย</p> <p>6) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนค่อนข้างน้อย</p>

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>14) การทำงานร่วมกันกับชุมชน (Community Engagement)</p> <p>15) ประเมินการสร้างพันธะสัญญาได้</p> <p>16) การพัฒนาคุณภาพประชากรทั้งปัญญา วิถีชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี และการคิดเชิงสร้างสรรค์</p> <p>17) ยุทธศาสตร์การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)</p> <p>18) การร่วมมือแบบทวิภาคี</p> <p>19) พันธสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัย และการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ</p> <p>20) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลัก 4 ด้าน ตามพันธกิจ ผลิตบัตินิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบหลักตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร</p> <p>21) การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ประหยัด คุ่มทุนและคุ่มค่า</p> <p>22) การจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม ไม่ใช่ธุรกิจศึกษา</p> <p>23) การให้การศึกษา หล่อหลอมและสร้างวัฒนธรรมการดำรงชีพของสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>24) การเป็นแหล่งให้ความรู้ที่คิดและการพัฒนาที่เป็นต้นแบบและการใช้ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรและมีการบริหารต้นทุนที่คุ่มค่า คุ่มทุน และคุ่มเวลา</p> <p>25) การสร้างจิตสำนึกให้อาจารย์เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน</p>	

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

SWOT	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>26) นิสิตนักศึกษาที่มีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ</p> <p>27) การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน</p>	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญาพันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นนำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก</p> <p>3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ</p> <p>4) การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องทำ</p> <p>5) ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก</p> <p>6) การทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล (Government Engagement)</p> <p>7) การทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม (Industry Engagement)</p> <p>8) การทำงานร่วมกันกับนานาชาติ (International Engagement)</p> <p>9) การทำงานร่วมกันกับศิษย์เก่า (Alumni Engagement)</p> <p>10) รัฐกำหนด Policy และมีการสนับสนุน Resources ให้ดำเนินการ</p>	

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>11) การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ ทักษะกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามาร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น</p> <p>12) ข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์แก่ทุกคน และเพื่อให้อยู่อย่างมีความสุข โดยอาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก หรือ กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อใช้กับทุกคน</p> <p>13) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม</p> <p>14) การเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ และจริยธรรมทางสังคม</p> <p>15) อุดมศึกษามีบทบาทในการทำวิจัย การบริการวิชาการ การชี้แนะสังคม ตลอดจนมีบทบาทด้านต่างๆ</p> <p>16) อุดมศึกษามีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม</p> <p>17) มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้</p> <p>18) การสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือตามศักยภาพ</p> <p>19) การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ</p> <p>20) การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ</p>	

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>21) การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ สู่ความสำเร็จของพันธะสัญญาสาธารณะ</p> <p>22) การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ</p> <p>23) สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ในการผลิตบุคลากร ให้มีการวางงบประมาณโครงการและแผนส่งเสริมที่ชัดเจน และสร้างประโยชน์ที่เป็นธรรม</p> <p>24) การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน</p> <p>25) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขต ให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน</p> <p>26) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา</p> <p>27) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>28) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจบริการให้บริการวิชาการแก่สังคม</p>	

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

SWOT	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>29) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่</p> <p>30) สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคมรัฐ และให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ</p> <p>31) สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม</p> <p>32) สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน</p> <p>33) มีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 15 – 21 มาทำการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix มาร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ โครงการและกิจกรรม แล้วผู้วิจัยนำร่างยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณา และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง เพื่อนำเสนอเป็นยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ฉบับสมบูรณ์ สำหรับรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix มีดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธมิตรสาธาณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการบริการสาธารณะและบริการวิชาการ

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>1) การจัดทำให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม โดยการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่ (S1,S2,S4, O1)</p> <p>2) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติต่อสาธารณะ (S3,S5,O2)</p> <p>3) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ โดยการเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส (S6,O3)</p> <p>4) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้ (S7,O5)</p>	WO
T อุปสรรค	ST -	WT -

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>1) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาการวิจัยของประเทศ การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา (S1, S2,S3, S4,O1)</p> <p>2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด (S5,O2)</p>	WO
T อุปสรรค	ST -	WT -

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก	SO	WO
O โอกาส	<p>1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิต นักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษา และชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคม พื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย (S1,S2,S3,O5)</p> <p>2) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด โดยการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ (S4,S5,S6,S21,S22,O6)</p>	<p>1) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง (W1,O1)</p> <p>2) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเอง ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา หรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ (W2,O6,O7)</p> <p>3) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ โดยให้นิสิตนักศึกษา และชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย (W3,O5)</p>

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
○ โอกาส	<p>SO</p> <p>3) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจ สังคม รับรู้ว่ามีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม องค์กรความรู้ จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา หรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ (S7,S18,S23,O7)</p> <p>4) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดง พันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษา ด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน และการจัดให้มีการ บูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลาย สาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับ นานาชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ สภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษา หรือพื้นที่บริการ ส่งผลต่อการตระหนักถึง บทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน (S8, S15, O4, O9,O11)</p>	<p>WO</p> <p>4) มีรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement ค่อนข้างน้อย โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและ ปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วม ต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือ พื้นที่บริการ การสนองตอบนโยบายของรัฐ ในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตาม ความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้เกิด การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อ สังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (W4, O9, O10, O11)</p>

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก	SO	WO
○ โอกาส	<p>5) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้และรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab โดยการให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล (S9,O12)</p> <p>6) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ (S10,O6)</p> <p>7) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาด แรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ เน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง (S11,O1)</p>	

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>8) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ (S12,O6)</p> <p>9) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก (S13,O2)</p> <p>10) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม เพื่อเป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัตติดตามความต้องการของตลาดแรงงาน (S14, S16, S17,S19,S20,O10)</p>	WO

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
○ โอกาส	<p>SO</p> <p>11) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน การให้การศึกษาทางด้านการเมือง การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษา มีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม มีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา (S24,S25,S26,O3,O8)</p> <p>12) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม พัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้ การเก็บรักษาส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ (S27,S28,S29,S30,O6)</p>	WO
T อุปสรรค	ST -	WT -

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>1) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม (S1,S2,O3,O4)</p> <p>2) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน (S3,O8)</p> <p>3) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากร จิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ (S4,S5,O1,O2)</p>	<p>WO</p> <p>1) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์ การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง (W1,O9)</p> <p>2) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากรดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ (W2,O12)</p> <p>3) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนสร้างความ เป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ และสถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ (W6,W9,O16,O17)</p>

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>4) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้ และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบ ต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน (S6,S7,S9,O7,O10)</p> <p>5) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับ กิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความ เข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิต นักศึกษาอย่างถูกต้อง สถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในบริบทและบทบาทด้านการเมือง (S8,O11)</p>	

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
T อุปสรรค	<p>ST</p> <p>1) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม (S2,S9,T1)</p>	<p>WT</p> <p>1) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศค่อนข้างน้อย และเสริมความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข (W1,T1)</p>

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านพันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
○ โอกาส	<p>SO</p> <p>1) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน (S1,S3,S4,O1,O3)</p> <p>2) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธะสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ (S3,O2,O4)</p> <p>3) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นที่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ สนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ เน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี (S4,O6,O7,O8,O9,O10)</p>	<p>WO</p>
T อุปสรรค	ST	WT

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก	SO	WO
○ โอกาส	<p>1) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม มีการกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (S1,O3)</p> <p>2) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้ (S2,O2,O7,O8)</p> <p>3) ควบคู่กับความจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญาการสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคม ท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน (S5,O4,O5)</p>	

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธมิตรสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>4) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง และการประกันภัยแก่ชุมชน (S3,O1)</p> <p>5) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา (S4,O9)</p>	WO
T อุปสรรค	ST	WT

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>1) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบัน การศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ (S1,S2,S3,O2,O3)</p> <p>2) พันธสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชน เข้ามาร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม (S4,S5,S6,S7,O11,O12,O13)</p>	<p>WO</p> <p>1) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยการเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ (W1,O20)</p> <p>2) อาจารย์คิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ (W2,O19)</p> <p>3) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลกรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ (W3,O29)</p> <p>4) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ ภาวให้ ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขต ให้บริการของสถาบันอุดมศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน (W4,O25)</p>

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>3) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจของ องค์กร กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ของ องค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะ สัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน มีระบบ การทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมี คณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม นานาชาติ ศิษย์เก่า (S8,S9,S10,S11,O6,O7,O8,O9)</p> <p>4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้ มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม การกำหนด นโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและ กำหนดเป็นหน้าที่ ความต้องการพัฒนาสังคม สู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก มหาวิทยาลัยควร มุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และรายได้ (S12,S13,S14,O5,O17,O18)</p>	<p>WO</p> <p>5) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษา กำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนา คุณภาพของประชาชน สถาบันอุดมศึกษา ควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมี ส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับ ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่ สังคม (W5,W6,O28)</p>

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับสังคมด้านการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (ต่อ)

TOWS MATRIX		
ภายใน	S จุดแข็ง	W จุดอ่อน
ภายนอก		
O โอกาส	<p>SO</p> <p>5) พันธสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ นิสิตนักศึกษาที่มีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธสัญญาสาธารณะ การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน (S19,S26,S27,O22,O24,O30,O31,O32,O33)</p>	WO
T อุปสรรค	ST -	WT -

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม จากตารางที่ 22 – 28 รวมทั้งผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกัน นำมาร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมสรุปได้ดังนี้

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วิสัยทัศน์

สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม และการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม

พันธกิจ

การผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ การชี้นำสังคม และการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วัตถุประสงค์

การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกและการจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิต นักศึกษามีส่วนร่วม โดยการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

2) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ โดยการเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/ โปร่งใส

2) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนา ชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัย

แนวทางในการดำเนินการ

1) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาการวิจัยของประเทศ การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การผลิตกำลังคนระดับสูง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ การให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

2) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด โดยการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

3) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับผิดชอบต่อสังคม รับรู้ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

4) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน และการจัดให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ ส่งผลต่อการตระหนักรู้ถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

5) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้และรู้แนวทางการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab โดยการให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล

6) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

7) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ เน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

8) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก

2) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม เพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน การให้การศึกษาทางด้านการเมือง การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม มีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา

4) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม พัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้ การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

5) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

6) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเอง ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

7) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

8) มีรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ การสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (Social Advocacy Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเพื่อรับใช้สังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษา มีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม

2) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณชนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

3) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคมสถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้อับฉัตต์เข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐาน ด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สถาบัน อุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนา สังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

5) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความเป็นพลเมือง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจด้าน กิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้อับฉัตต์เข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการ ยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนา วิธีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

3) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบท และบทบาทด้านการเมือง สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ

4) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ และ สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ

5) อาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่มีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ และเสริมความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน

2) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธะสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์

3) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ สนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ เน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการความรู้

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม มีการกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้

กลยุทธ์ที่ 2 การนำความรู้มาพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

2) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

3) มีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

2) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม

3) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร กำหนด/ประกาศ เจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม นานาชาติ ศิษย์เก่า

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้ที่มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่ ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

5) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ นิสิตนักศึกษาที่มีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

6) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยการเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้รับทราบ

7) สถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

2) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

3) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม

ผู้วิจัยนำร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณา และสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. เพิ่มรายละเอียดขององค์ประกอบในยุทธศาสตร์
2. เพิ่มรายละเอียดของผลที่เกิดจากการใช้ยุทธศาสตร์ รวมทั้งโครงการและกิจกรรม
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Problem based learning ที่มีบริบทสอดคล้องกับปัญหาของชุมชนและสังคม
4. ยุทธศาสตร์ คือ หลักสูตรพื้นฐาน พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพิ่มรายละเอียดให้ชัดเจน
5. ควรสร้างจุดเน้นในการวิจัยให้ชัดเจน
6. ยุทธศาสตร์คือการแก้ที่จุดอ่อนและเสริมจุดแข็ง เช่น หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งไม่มีในการเรียนการสอน จึงควรมียุทธศาสตร์เพื่อแก้จุดนี้
7. ควรมีการทำวิจัยเพื่อสร้างหลักคิด วิธีการใหม่ๆ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8. การสร้างยุทธศาสตร์ คือ สร้างเพื่อการบริหาร ทำให้ดีขึ้น และครบถ้วนสมบูรณ์
9. ผู้บริหาร ควรสื่อสาร และสร้างความเข้าใจ การพัฒนาการสื่อสารเพื่อสร้างบัณฑิต การสร้างหลักสูตรทำนุบำรุง ชี้นำ เสนอแนะ โดยต้องให้ทุกฝ่ายเห็นน้ำหนักสัดส่วนของเนื้องานแต่ละด้าน มีแผนและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
10. อาจารย์ ควรสร้างความพร้อม ความรู้ ทักษะคติ โดยต้องเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย สังคม ชุมชน ประเทศชาติ รวมทั้งเข้าใจตนเอง คือ หน้าที่ของอาจารย์ นักวิชาการ
11. การพัฒนาความร่วมมือกับนิสิตนักศึกษา โดยให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสิ่งที่จะทำ เข้าใจเนื้อกิจกรรมเป้าหมาย และพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จิตอาสา

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับร่างยุทธศาสตร์ฯ และพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ฉบับสมบูรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วิสัยทัศน์

สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม และการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม

พันธกิจ

การผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ การชี้นำสังคม และการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วัตถุประสงค์

การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกและการจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม โดยการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

2) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ โดยการเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส

2) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัย

แนวทางในการดำเนินการ

1) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาการวิจัยของประเทศ การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

3) การทำวิจัยเพื่อสร้างหลักคิดและวิธีการใหม่ๆ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การผลิตกำลังคนระดับสูง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ การให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

2) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด โดยการอธิบายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

3) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับผิดชอบต่อสังคม รับรู้ความสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

4) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอธิบายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน และการจัดให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ ส่งผลต่อการตระหนักรู้ถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

5) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้และรู้แนวทางการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab โดยการให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดการกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล

6) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

7) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ เน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

8) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก

2) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม เพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน การให้การศึกษาทางด้านการเมือง การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม มีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา

4) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม พัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้ การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

5) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

6) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเอง ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

7) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

8) มีรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ การสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

9) การจัดการเรียนการสอนแบบ Problem based learning ที่มีบริบทสอดคล้องกับปัญหาของชุมชนและสังคม

10) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (Social Advocacy Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเพื่อรับใช้สังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษา มีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม

2) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณชนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

3) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคมสถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้อับฉัตต์เข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐาน ด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนา สังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

5) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความเป็นพลเมือง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มี กิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจด้าน กิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้อับฉัตต์เข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการ ยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนา วิธีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

3) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบท และบทบาทด้านการเมือง สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ

4) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ และ สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ

5) อาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่มีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ และเสริมความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน

2) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธะสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์

3) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ สนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ เน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการความรู้

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม มีการกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้

กลยุทธ์ที่ 2 การนำความรู้มาพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

2) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

3) มีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

2) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม

3) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร กำหนด/ประกาศ เจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม นานาชาติ ศิษย์เก่า

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่ ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

5) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ นิสิตนักศึกษา มีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น และบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

6) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยการเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้รับทราบ

7) สถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

2) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น เขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

3) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม

ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)				
					62	63	64	65	66
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกและการจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน	เพื่อจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชนและสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน	กิจกรรมการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่	จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมที่มีการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบัน	1. การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา 2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ					
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ	เพื่อส่งเสริมให้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการและสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชุมชน	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	จำนวนครั้งในการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	การลดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง					

ตารางที่ 29 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)				
					62	63	64	65	66
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การบูรณาการ การเรียนการสอนและการวิจัย	เพื่อบูรณาการการเรียน การสอนและการวิจัยและ สร้างหลักคิดและวิธีการ พัฒนาชุมชนโดยน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	1. การบูรณาการเรียน การสอนและการวิจัยและ การวางแผนร่วมกับชุมชน 2. การทำวิจัยเพื่อสร้างหลัก คิดและวิธีการใหม่ๆ เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	1. จำนวนองค์ความรู้และ นวัตกรรม 2. จำนวนงานวิจัยที่สร้าง บนฐานหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนด ทิศทาง การพัฒนาการวิจัยของประเทศ การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ					
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การผลิต กำลังคนระดับสูง	เพื่อผลิตกำลังคนระดับสูง ที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม	การบูรณาการเรียน การสอน การวิจัย และกิจกรรม การพัฒนานิสิตนักศึกษา	จำนวนรายวิชาที่พัฒนา ให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจและ รับผิดชอบต่อสังคม เน้น การถ่ายทอดเทคโนโลยี และวิชาการสู่สังคมให้ เข้มแข็ง	สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน หรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ					
กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนา ภาวะผู้นำ	เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา มีพันธะสัญญากับสังคม	การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษา มีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship)	จำนวนรายวิชาที่ส่งเสริม ให้นิสิตนักศึกษามีจิต สำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี ในสังคม และมีพันธะ สัญญาสาธารณะกับสังคม	สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บัณฑิตมี ความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออก สู่สังคม ส่งเสริมความมีจิตอาสาและ พัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน					

ตารางที่ 29 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)				
					62	63	64	65	66
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (Social Advocacy Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเพื่อรับใช้สังคม	เพื่อพัฒนาบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการรับใช้สังคม	กิจกรรมรับใช้สังคมที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษา	จำนวนกิจกรรมรับใช้สังคม	การปลูกฝังให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ นำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน					
กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความเป็นพลเมือง	เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองเชิงรุก	กิจกรรมที่อาจารย์และนิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชน เพื่อร่วมกันบริหารจัดการในทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ	จำนวนกิจกรรมที่อาจารย์และนิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชน	อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ส่งผลต่อประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ					
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ	เพื่อส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นผู้ประกอบการ	รายวิชาและการทำวิจัยที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ	จำนวนรายวิชาและจำนวนงานวิจัยที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ	สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชน และมีบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล					

ตารางที่ 29 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)				
					62	63	64	65	66
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการ ความรู้	เพื่อสร้างคุณค่าสถาบัน อุดมศึกษาให้เป็นแหล่ง ที่ให้ความรู้แก่สังคม	การจัดการความรู้ที่ถ่ายทอด สู่ชุมชนและสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม	จำนวนฐานข้อมูลที่ สถาบันอุดมศึกษาให้ ความรู้และเสริมศักยภาพ ให้ชุมชน	สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ และให้ข้อคิดที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางของ องค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และ เสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้					
กลยุทธ์ที่ 2 การนำความรู้ มาพัฒนาสังคม	เพื่อข้อมูลสารสนเทศมาเป็น ฐานข้อมูลในการบริหารงาน	การจัดทำระบบสารสนเทศ ที่เป็นกลไกในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการ การบริหารจัดการของ สถาบันอุดมศึกษา	ระบบสารสนเทศที่เป็น กลไกในการกำกับติดตาม และประเมินผลการการ บริหารจัดการของ สถาบันอุดมศึกษา	สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การ บริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ่มทุน คุ่มเวลา					

ตารางที่ 29 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)				
					62	63	64	65	66
ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)									
กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม	การจัดกิจกรรมพัฒนาจิตอาสา และทักษะอาชีพให้กับชุมชน	จำนวนกิจกรรมพัฒนาจิตอาสา และทักษะอาชีพให้กับชุมชน	การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงาน					
กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม	เพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม	การจัดกิจกรรมที่ให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น	จำนวนกิจกรรมที่ให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น	สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน					

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร

เอกสาร ตำรา งานวิจัย ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประชากร

ประชากร แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
- 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
 - 1.1) ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา

(1) ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

(2) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) จำนวน 128 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 200 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 128 ฉบับ

1.2) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 203 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 203 ฉบับ

2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 431 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 5 ประเภท โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 600 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 431 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกแบบสอบถามในข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.5 ขึ้นไป ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามฉบับจริง พบว่า แบบสอบถามชุดที่ 1 ผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.957 แบบสอบถามชุดที่ 2 อาจารย์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.963 และแบบสอบถามชุดที่ 3 นิสิตนักศึกษา (ไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.964

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเอกสารจากฐานข้อมูลเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นฐานข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากตัวอย่าง จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 ผู้บริหาร รวม 128 คน ชุดที่ 2 อาจารย์ รวม 203 คน ชุดที่ 3 นิสิตนักศึกษา รวม 431 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ รายงานผลการวิจัย ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต แนวคิดและทฤษฎีองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) จากผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับโดยใช้เทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) จากกลุ่มตัวอย่าง 2 ระดับ ได้แก่

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) ออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และ 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร และ อาจารย์ (2) ระดับบุคคล ได้แก่ นิสิตนักศึกษา

3.2 ตัวแปรตามคือ การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ 2) บริบททางการเมือง 3) การอุดมศึกษาของรัฐ 4) บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา 7) พันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ตามแนวคิดของ Thomson, Ann Marie and others (2011: 219)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1) มาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ และ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติขั้นพื้นฐาน

2) วิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับโดยใช้เทคนิค Hierarchical Linear Models (HLM) จากตัวอย่าง 2 ระดับ ได้แก่

2.1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

2.2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 – 2 มาสร้าง (ร่าง) รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 – 3 มาพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณารูปแบบและยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอรูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม

นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน มาปรับปรุงรูปแบบและยุทธศาสตร์ฯ และนำเสนอรูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคมฉบับสมบูรณ์

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 12 คน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 12 ประเด็น ตามความถี่ที่มากที่สุดในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. เงื่อนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญาพันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ความถี่ = 4)

2. ความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา (ความถี่ = 4)

3. บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม (ความถี่ = 5)

4. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคมในบริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน (ความถี่ = 5)

5. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับ สังคมในบริบททางการเมือง ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การขึ้นนำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง (ความถี่ = 3) และมีความถี่เท่ากับ การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของ

ประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง (ความถี่ = 3)

6. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม (ความถี่ = 3) และมีความถี่เท่ากับ การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี (ความถี่ = 3) รวมทั้ง การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ (ความถี่ = 3)

7. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) (ความถี่ = 3)

8. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม (ความถี่ = 5)

9. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักทายอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ (ความถี่ = 4)

10. พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้ (ความถี่ = 2) มีความถี่เท่ากับ สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน (ความถี่ = 2)

11. รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ (ความถี่ = 4)

12. ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ (ความถี่ = 3)

มีผู้บริหารตอบแบบสอบถามจำนวน 128 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 32.03) มากที่สุด ในกรณีของผู้บริหาร โดยส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง รองคณบดี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 18.75) และโดยภาพรวม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 51.56) ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของผู้บริหาร พบว่า พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ โดยภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด (ความถี่ = 7)

มีอาจารย์ตอบแบบสอบถามจำนวน 203 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 111 คน (ร้อยละ 54.68) มากที่สุด และโดยภาพรวม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 134 คน (ร้อยละ 66.01)

มีนิสิตนักศึกษาตอบแบบสอบถามจำนวน 431 คน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง มีจำนวน 261 คน (ร้อยละ 60.56) มากที่สุด และมีจำนวนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 155 คน (ร้อยละ 35.96) มากที่สุด ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมจากข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา พบว่าการให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชน เข้ามาร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด (ความถี่ = 11)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) ออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และ 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลคงที่ (fixed effect) จากโมเดลศูนย์ พบว่าค่าเฉลี่ยของการสร้างพันธะสัญญาของสถาบัน เฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 3.537345 ($\gamma_{00} = 3.537345$) ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลสุ่ม (random effect) พบว่าการสร้างพันธะสัญญาในแต่ละสถาบันมีความผันแปรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 85.60594$), p-value = 0.000

ผลการวิเคราะห์จากโมเดลอย่างง่าย (simple model) พบว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันเฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 0.104789 ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model) พบว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันเฉลี่ยระหว่างสถาบันมีค่าเท่ากับ 0.107113 ซึ่งแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

หลักการและเหตุผลของรูปแบบ

สถาบันอุดมศึกษากำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 ที่เน้นความร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกระดับและทุกมิติ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

องค์ประกอบของรูปแบบและกิจกรรม

1. ผู้บริหาร กำหนดนโยบาย โดยมุ่งเน้น 13 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 เจื่อนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

4) การกำหนดในปรัชญาการศึกษาของชาติให้เป็นนโยบายและเป็นสิ่งที่ต้องทำ

5) ความรับผิดชอบต่อสถาบันต่อสังคม (USR)

6) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE)

7) ฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม

8) ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

9) การได้ประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกัน

10) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม

11) การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

12) ความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

13) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

**ประเด็นที่ 2 ความหมายของพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา**

- 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา
- 2) การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ
- 3) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา
- 4) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่
- 5) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์ และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา
- 6) การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม
- 7) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ
- 8) Basic Agreement ในการพัฒนาทางวิชาการ
- 9) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง
- 10) การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

- 11) การช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร
- 12) การช่วยให้การทำงานมีทิศทาง
- 13) การได้ใช้แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรร่วมกัน
- 14) ข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์แก่ทุกคน และเพื่อให้อยู่อย่างมีความสุข โดยอาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก หรือ กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อใช้กับทุกคน

ประเด็นที่ 3 บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

- 1) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม
- 2) คณาจารย์ต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทในด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม
- 3) นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม
- 4) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร
- 5) ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธสาธารณะที่จะพัฒนาสังคมชุมชน
- 6) คณาจารย์มีบทบาทในการนำแผนไปปฏิบัติและร่วมพัฒนาวิจัย รวมทั้งหาแนวทางและคำตอบของปัญหาต่างๆ
- 7) การสร้างศรัทธาในความเชื่อว่า “ต้องทดแทนคุณแผ่นดินให้ได้”
- 8) การเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ และจริยธรรมทางสังคม

ประเด็นที่ 4 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้าน

เศรษฐศาสตร์

1) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน

2) การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม

3) การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์

4) การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล

5) การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ประหยัด คຸ້ມทุนและคຸ້ມค่า

6) การจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม ไม่ใช่ธุรกิจศึกษา

7) การให้การศึกษาล่อหลอมและสร้างวัฒนธรรมการดำรงชีพของสังคมตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง

8) การเป็นแหล่งให้ความรู้ที่คิดและการพัฒนาที่เป็นต้นแบบและการใช้ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรและมีการบริหารต้นทุนที่คຸ້ມค่า คຸ້ມทุน และคຸ້ມเวลา

9) การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากล

10) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี

11) การเป็นผู้ผลิตที่ดีต่อสังคม

12) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว

13) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน

ประเด็นที่ 5 พันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบริบททางด้าน

การเมือง

1) การชี้นำสังคมในสิ่งที่ถูกต้อง เรื่องแนวคิดทางการเมือง และมีความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง

2) การให้ความรู้ทางการเมือง สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทางการเมืองอย่างถูกต้อง ให้สังคมทราบหลักของการปกครอง “ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” ที่ถูกต้อง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกจนแตกความสามัคคีภายในชาติ

3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน

4) การยกระดับความรู้ความสามารถของผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น

5) การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่คนในชาติตั้งแต่ “ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา” ให้คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมือง

6) การเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลาย ภายใต้เป้าหมายเดียวกันของ goals และ targets โดยยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีเป้าเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

7) การสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทและบทบาท

8) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับ จากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ

9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ

10) การรณรงค์ให้การเมืองโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็นที่ 6 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ

- 1) การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม
- 2) การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี
- 3) การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่
- 4) การสนองตอบนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของ

ตลาดแรงงาน

5) การร่วมมือกันและปลูกจิตสำนึกแก่สถาบัน ได้ตระหนักรู้พันธกิจสำคัญนี้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในสังคมได้รับทราบและมีส่วนร่วมพันธสัญญาสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

- 6) การยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก
- 7) การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ
- 8) รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ

ประเด็นที่ 7 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม)

2) การเป็นกลไกชี้นำสังคมในทุกๆ มิติ

3) การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

4) อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

5) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

6) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

7) อุดมศึกษามีบทบาทในการทำวิจัย การบริการวิชาการ การชี้แนะสังคม ตลอดจนมีบทบาทด้านต่างๆ

8) อุดมศึกษามีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม

9) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ

10) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม

11) การตรวจสอบด้านสวัสดิการ

12) การให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพ

ประเด็นที่ 8 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม

2) มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้

3) การสร้างจิตสำนึกให้อาจารย์เข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

- 4) การสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือตามศักยภาพ
- 5) การเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/โปร่งใส
- 6) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ
- 7) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน
- 8) การจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ
- 9) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

ประเด็นที่ 9 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา

- 1) นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
- 2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน
- 3) นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม
- 4) การตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- 5) การสร้าง commitment
- 6) การสร้างปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด
- 7) นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
- 8) การอธิบายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์
- 9) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม
- 10) ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคม
- 11) การจัดให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ

ประเด็นที่ 10 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

- 1) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้
- 2) สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน
- 3) ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน
- 4) มีการประกาศหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน

5) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities

6) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

7) เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมว่าควรเป็นอย่างไรตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

8) การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน

ประเด็นที่ 11 รูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) กำหนด/ประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

2) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน

3) มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือสังคม

5) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม รับรู้ว่ามีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม

6) การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนดเป็นหน้าที่

7) การทำงานร่วมกันกับชุมชน (Community Engagement)

8) การทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล (Government Engagement)

9) การทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม (Industry Engagement)

10) การทำงานร่วมกันกับนานาชาติ (International Engagement)

11) การทำงานร่วมกันกับศิษย์เก่า (Alumni Engagement)

12) รัฐกำหนด Policy และมีการสนับสนุน Resources ให้ดำเนินการ

13) การดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน

14) ประเมินการสร้างพันธะสัญญาได้

ประเด็นที่ 12 ยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1) การเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอดให้คนในองค์กรรับรู้ รับทราบ

2) การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ สู่ความสำเร็จของพันธะสัญญาสาธารณะ

3) การสร้างระบบให้มีการพัฒนาบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน

4) การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ

5) ยุทธศาสตร์บริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach)

6) ยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research)

7) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอน

8) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม

9) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise)

10) การพัฒนาคุณภาพประชากรทั้งปัญญา วิถีชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี และการคิดเชิงสร้างสรรค์

11) การสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งปัญญาและนวัตกรรม สร้างสรรค์ให้เป็นสังคม give and give

12) การพัฒนาจิตสำนึกของคนรุ่นใหม่

13) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy)

14) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning)

15) ยุทธศาสตร์การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

16) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอภิปรายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน

17) การร่วมมือแบบทวิภาคี

ประเด็นที่ 13 บทบาทของผู้บริหาร

1) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ

2) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

3) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม

4) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม

5) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นของการสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

6) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นของการปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

2. อาจารย์ มีหน้าที่ดังนี้

1) บทบาทของอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นที่อาจารย์ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) บทบาทของอาจารย์ด้านการเมือง ในประเด็นที่อาจารย์จัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

3) บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม ในประเด็นที่อาจารย์มีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน

4) บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ ในประเด็นที่สถาบันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้

5) บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นที่สถาบันจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน

6) บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นที่สถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

3. นิสิตนักศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

- 1) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab
- 2) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ
- 3) บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นนิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม
- 4) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นนิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
- 5) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม ในประเด็นนิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 6) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ
- 7) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้
- 8) บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม

4. กิจกรรม มีลักษณะดังนี้

- 1) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ
- 2) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลัก 4 ด้าน ตามพันธกิจ ผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบหลักตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
- 3) สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ในการผลิตบุคลากร ให้มีการวางงบประมาณโครงการและแผนส่งเสริมที่ชัดเจน และสร้างประโยชน์ที่เป็นธรรม
- 4) การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นและบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน
- 5) การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่น เขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน
- 6) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา
- 7) ควรมีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 8) สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม
- 9) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้านความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

10) การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม เช่น โครงการค่ายอาสา มุ่งเน้นกิจกรรมอาสา สร้างรายได้ หากิจกรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

11) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

12) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม

13) การจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนและมหาวิทยาลัย

14) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น

15) สถาบันเป็น Hub ด้านการศึกษา และโครงข่ายการวิจัยของท้องถิ่น และระดับภาค

5. ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดปรัชญา พันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นนำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

3) การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

4) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา

5) การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

6) การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

7) การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม

8) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

9) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม

10) การพัฒนาระบบการบริการที่ยังเป็นระดับอาสาสมัคร การบริการเพื่อให้ครบพันธกิจของสถาบัน เป็น University Social Engagement ทั้งสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

11) นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม รวมทั้งเสียสละและส่งเสริมคนอื่นให้มีความรู้ และมีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

12) มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้

- 13) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางในการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab
- 14) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของทางการตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ
- 15) บทบาทของนิสิตด้านเศรษฐศาสตร์ ในประเด็นนิสิตได้รับความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญแก่สังคม
- 16) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการเมือง ในประเด็นนิสิตเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
- 17) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสังคม ในประเด็นนิสิตมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน
- 18) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านสาธารณะ ในประเด็นสถาบันก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ
- 19) บทบาทของนิสิตนักศึกษาด้านการบริการวิชาการ ในประเด็นสถาบันมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้
- 20) บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นสถาบันปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปรับใช้สังคม
- 21) สถาบันเป็น Hub ด้านการศึกษา และโครงข่ายการวิจัยของท้องถิ่น และระดับภาค

ตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วิสัยทัศน์

สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม และการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม

พันธกิจ

การผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ การชี้นำสังคม และการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วัตถุประสงค์

การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกและการจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้มีการบริการวิชาการในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยให้คณาจารย์และนิสิต นักศึกษามีส่วนร่วม โดยการทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของชุมชน หรือสังคมในพื้นที่

2) การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะใน 6 ด้าน คือ ตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการให้บริการ โดยการเป็นต้นแบบในการให้บริการภาครัฐที่เป็นธรรม/ โปร่งใส

2) สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนา ชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัย

แนวทางในการดำเนินการ

1) สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาการวิจัยของประเทศ การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

2) การบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัยและการวางแผนร่วมกับชุมชน การนำความรู้และประสบการณ์ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมต่อยอด

3) การทำวิจัยเพื่อสร้างหลักคิดและวิธีการใหม่ๆ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การผลิตกำลังคนระดับสูง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการจัดตั้งองค์กรที่สร้างสรรค์เพื่อสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ การให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

2) การสร้างปัญญาให้รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา โดยมีสติและใช้ปัญญาอย่างฉลาด โดยการอธิบายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา โดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับพันธะสัญญา การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิด การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

3) การบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา และสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจสังคม ระบุว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องทำงานและรับผิดชอบต่อสังคม องค์กรความรู้ จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

4) ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การอธิบายในชั้นเรียน แนวทางในการแสดงพันธะสัญญาที่หลากหลาย การสะท้อนและการรายงานพันธะสัญญาของนิสิตนักศึกษาด้วยตนเอง การสร้างสรรค์ความทรงจำของผู้สอนและผู้เรียน และการจัดให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชา หลากหลายสถาบัน และระดับนานาชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ ส่งผลต่อการตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

5) การสร้างให้นิสิตเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนพันธะสัญญากับสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักและรู้แนวทางการทำงานกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และการลงปฏิบัติในชุมชน ในลักษณะของ Social Lab โดยการให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมอบรม การสาธิต การทดลอง เพื่อสร้างโมเดล

6) การจัดการเรียนการสอนแบบ Project based learning และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

7) สถาบันอุดมศึกษาสร้างนิสิตนักศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานหรือให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษามีงานรองรับ เน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

8) การเปิดสอนในหลักสูตรวิชาสังคมและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาสู่สังคม เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษาไทยกล้าคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับสถาบันให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก

2) การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม เพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบั้นจิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3) การส่งเสริมและปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน การให้การศึกษาทางด้านการเมือง การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี (Citizenship) เป็นแบบอย่างหรือรูปแบบที่ดีแก่สังคม มีจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม การสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา

4) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม พัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้ การเก็บ

รักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

5) อาจารย์เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิชาการสู่สังคมให้เข้มแข็ง

6) อาจารย์ให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเอง ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ

7) อาจารย์ให้แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ โดยให้นิสิตนักศึกษาและชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อการพัฒนาสังคม มีการส่งบัณฑิตกลับบ้าน คือ ให้งบประมาณสนับสนุนในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมพื้นที่เกิด พื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมหาวิทยาลัย

8) มีรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมต่อสังคมรายรอบสถาบันอุดมศึกษาหรือพื้นที่บริการ การสนองต่อนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงบทบาทในการรับผิดชอบสังคมส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

9) การจัดการเรียนการสอนแบบ Problem based learning ที่มีบริบทสอดคล้องกับปัญหาของชุมชนและสังคม

10) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการชี้แนะสังคม (Social Advocacy Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเพื่อรับใช้สังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีบทบาทเข้าไปร่วมพัฒนาชุมชน/สังคม กับคณาจารย์ และเรียนรู้บริบทต่างๆ ของสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสังคม

2) มีการกำหนดขอบเขตทั้ง 2 ฝ่ายให้ชัดเจนในเรื่อง Scope of waste, Linkages, Process, Activities อุดมศึกษามีบทบาทให้ความรู้ทุกๆ สาขาวิชาแก่สาธารณะทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

3) การเก็บรักษา ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การเป็นพลเมืองที่ดี และการออกไปทำงานร่วมกับชุมชน มีระบบการจัดการที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่มั่นคง ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร เกิดประโยชน์ร่วมกัน และมีผลกระทบต่อสังคมที่สามารถวัดผลได้การทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการชี้แนะสังคม ควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องผ่านการทำกิจกรรมรับใช้สังคมสถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้อุดมศึกษาเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ โดยการวางรากฐานด้านการศึกษา อาชีพ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สถาบันอุดมศึกษานำความเข้มแข็งทางวิชาการลงไปพัฒนาสังคมอย่างเต็มตามศักยภาพบนหลักการพื้นฐานของการร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย มีการ

ใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลกระทบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

5) สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความเป็นพลเมือง

แนวทางในการดำเนินการ

1) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีการสื่อสารกับชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นิสิตนักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2) อาจารย์เป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการวิจัยสร้างสรรค์การพัฒนาวิถีชีวิตและพัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง

3) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากรดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ

4) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People) ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ และสถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ

5) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากรดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ และเสริมความต้องการในสิ่งที่สังคมยังขาด และปัญหาที่สังคมเผชิญและจำเป็นต้องหาทางแก้ไข

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

แนวทางในการดำเนินการ

1) การประหยัด สร้างคุณค่า มีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (Uni Social Enterprise, USE) การเสริมสร้างฐานทางเศรษฐกิจของสังคมให้มั่นคง ตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (grass root) จนถึงระดับประเทศ ให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน

2) การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายในระดับครอบครัว ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของพันธะสาธารณะที่จะพัฒนาสังคม ชุมชน การสนับสนุนให้มีระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออม ในลักษณะกองทุนและสหกรณ์

3) ยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise) การเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจสภาพและปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงและการเพิ่มความตระหนักให้กับชุมชน แนวทางและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีรายได้ มีส่วนในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาดสากลได้ สนับสนุนให้มี

ระบบการแบ่งปันผลประโยชน์จากการออมในลักษณะกองทุนและสหกรณ์ เน้นความประหยัด การสร้างคุณค่า การมีระเบียบวินัยทางการเงินการคลังที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการความรู้

แนวทางในการดำเนินการ

1) การจัดให้ชมรมต่างๆ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะออกไปทำงานแยกกันในแต่ละชมรม มีการกำหนดโครงสร้างและกระบวนการให้สถาบันอุดมศึกษาและสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2) ยุทธศาสตร์ในการสร้างคุณค่า (Share Value Strategy) สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และให้ข้อคิดที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ที่พร้อมจะถ่ายทอดสู่ชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้และเสริมศักยภาพให้ชุมชนจัดการตนเองได้

กลยุทธ์ที่ 2 การนำความรู้มาพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของสังคมเพื่อการวางแผนการสร้างพันธะสัญญา การสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมท้องถิ่นเขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

2) ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กิจกรรมการบริการที่ตรงต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน ผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน

3) มีกลไก การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร การบริหารต้นทุนที่คุ้มค่า คุ้มค่าคุ้มเวลา

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) การสร้างจิตสำนึกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเรียนรู้พัฒนา การผลิตกำลังคนระดับสูงสู่สังคมที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ

2) พันธะสัญญาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภารกิจหลักทั้ง 4 ประการเข้าด้วยกันอย่างมียุทธศาสตร์และเป็นระบบที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา การให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน โดยให้หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเพื่อที่จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม

3) ผู้บริหารต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร กำหนด/ประกาศ เจตนารมณ์ขององค์กร ผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ให้มีเป้าประสงค์ การมีพันธะสัญญาสาธารณะอยู่ด้วยอย่างชัดเจน มีระบบการทำงานประสานกันทุกฝ่าย โดยมีคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการทำงานร่วมกันกับภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม นานาชาติ ศิษย์เก่า

4) การให้คำปรึกษาและให้ทุนกับผู้มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคม การกำหนดนโยบายของสถาบัน การจัดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากรสนับสนุน และส่งเสริมให้มี Engagement มากขึ้น โดยจัดเป็นระบบและกำหนด เป็นหน้าที่ ความต้องการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก มหาวิทยาลัยควรมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และรายได้

5) พันธะสัญญาต้องเริ่มที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในความร่วมมือและการดำเนินการ นิสิตนักศึกษา มีจิตอาสา ทักษะอาชีพ เป็นกำลังหลักในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การสร้างระบบให้มีการพัฒนา บุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายทั้งภายใน/ภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมมือ ดำเนินการตามพันธะสัญญาสาธารณะ การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น และบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

6) อาจารย์มีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของ ประชาชน โดยการเร่งสร้างความชัดเจนของพันธะสัญญาสาธารณะของสถาบันการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอด ให้คนในองค์กรรับรู้รับทราบ

7) สถาบันให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน การจัดสวัสดิการเพื่อ สร้างขวัญและกำลังใจ

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม

แนวทางในการดำเนินการ

1) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก รัฐบาลควรจัดสรร งบประมาณสนับสนุนงานด้านนี้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะสามารถทำงานในด้าน ความสัมพันธ์กับสังคมในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่

2) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ ให้ความช่วยเหลือด้าน ความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ การพิจารณาถึงบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และ ความต้องการของสังคมท้องถิ่น เขตให้บริการของสถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและ ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

3) นิสิตมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน สถาบันอุดมศึกษาควรลงสู่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของการพัฒนาตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เทศบาลและหรือ อบจ. ตามพันธกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ประเด็นบทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะที่จะรับใช้สังคม (ความถี่ = 5) สอดคล้องกับแนวคิดของ Jacoby, Barbara and Associates (2009: 55 – 63) กล่าวว่านักศึกษาควรมีการตกผลึกกิจกรรมเพื่อรับใช้สังคม และมีการยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้สาธารณะ ซึ่งจะมีผลต่อการสอน ธรรมชาติของการมอบงาน และสถาปัตยกรรมทางปัญญาในการออกแบบหลักสูตรหรือโปรแกรม ซึ่งทุกสถาบันควรออกแบบหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้พัฒนาการจินตนาการสาธารณะ (civic imagination) ค่านิยมสาธารณะ (civic values) และนิสัยสาธารณะ (civic habits)

ประเด็นพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการอุดมศึกษากับรัฐ ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นต้นคิดในการพัฒนาประชาชน ประเทศและสังคม (ความถี่ = 3) และมีความถี่เท่ากับ การเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไขที่ดี (ความถี่ = 3) รวมทั้ง การสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ (ความถี่ = 3) และประเด็นพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีคุณธรรม) (ความถี่ = 3) สอดคล้องกับแนวคิดของ Sandmann, Lorilee R., Thornton, Courtney H., and Jaeger, Audrey J. (2009: 39 - 40) กล่าวว่า นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้คือ 1) การมีส่วนร่วมในการบริการในองค์กร ซึ่งจะต้องระบุความต้องการในสังคม 2) การสะท้อนกิจกรรมการบริการ ในแนวทางที่ได้รับจากหลักสูตร ความประทับใจที่ขยายตัวขึ้นอย่างกว้างขวางในศาสตร์สาขาวิชานั้น การส่งเสริมความรู้สึกและความเข้าใจในคุณค่าที่มีต่อตนเอง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการเรียนรู้เชิงบริการ ซึ่งนักศึกษาไม่เพียงแต่บริการเพื่อการเรียนรู้เท่านั้น ยังคงเกิดขึ้นในลักษณะของพันธะสัญญาของหลักสูตร (curricular engagement) และการเรียนรู้เชิงประยุกต์ (applied learning) เช่น การฝึกปฏิบัติจริง (internship) การฝึกงาน (practicum)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพระดัตที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามโครงสร้างของตัวแปรสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) ออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และ 2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิเคราะห์หือทธิพลคงที่ (fixed effect) จากโมเดลศูนย์ ผลการวิเคราะห์จากโมเดลอย่างง่าย (simple model) และผลการวิเคราะห์จากโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model) พบว่า ในแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550) ที่ได้แบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ทั้งนี้ ระบบอุดมศึกษาไทยที่มีกลุ่มอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่มจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษาและส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

อาทิ สถาบันอุดมศึกษาสามารถเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของตัวเองและได้รับการสนับสนุนตามพันธกิจ การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้น การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล การพัฒนาผลผลิตของผู้ทำงานต่อเนื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. ผลการพัฒนารูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาในการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม องค์ประกอบของรูปแบบและ กิจกรรม ในส่วนของผู้บริหาร กำหนดนโยบาย โดยมุ่งเน้น 13 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 เงื่อนไขของการเกิด หรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประเด็นที่ 2 ความหมายของ พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ความสำคัญและประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษา ประเด็นที่ 3 บทบาทของผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ระบุในพันธสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประเด็นที่ 4 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสังคมในบริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ ประเด็นที่ 5 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับ สังคมในบริบททางการเมือง ประเด็นที่ 6 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการ อุดมศึกษากับรัฐ ประเด็นที่ 7 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในบทบาทด้าน สาธารณะของการอุดมศึกษา ประเด็นที่ 8 พันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในการ พัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา ประเด็นที่ 9 พันธสัญญาสาธารณะระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับสังคมในรูปแบบของนิสิตนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา ประเด็นที่ 10 พันธสัญญา สาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมในด้านพันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม ประเด็น ที่ 11 รูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประเด็นที่ 12 ยุทธศาสตร์ การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ประเด็นที่ 13 บทบาทของผู้บริหาร ซึ่ง เหล่านี้ สอดคล้องกับการวิเคราะห์เชิงระบบของอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, 2560) ที่กล่าวถึง Output/Outcome ของนโยบายที่เน้นการตระหนักการ อนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติ คุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาและ ปริณญาที่ยอมรับร่วมกัน การปลูกฝังจิตสำนึกด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในการศึกษา การจัดการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างทั่วถึง (Inclusive Education) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ลดช่องว่างรอยต่อทาง การศึกษาทุกระดับ การเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพหลากหลาย และสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพที่มีรายได้ สูงขึ้น

ประเด็นผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ อาทิ การมีส่วนร่วมของสถาบันในการพัฒนาและขึ้นนำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก การเรียนรู้สาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อม เรียนรู้พัฒนา การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตพื้นที่เชิงบริการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา การทำงานร่วมกับภาคีในพื้นที่ในลักษณะ เชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนระยะยาวและหวังที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงของ ชุมชน หรือสังคมในพื้นที่ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการมุ่งพัฒนาสังคมและประเทศไทย และมีจิตสาธารณะ ที่จะรับใช้สังคม สอดคล้องกับกรอบแนวทางปฏิรูปการศึกษา ตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากร่าง Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) ของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่ง ประเทศไทย (ทปอ.) (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2558) ในประเด็นปฏิรูปการเรียนรู้

เป้าหมายคือ บุคลากรที่มีคุณภาพและผลิตภาพสูง และมีทักษะชีวิตเพื่อการมีสัมมาชีพ ประเด็นพิจารณา ได้แก่ 1) ครู/อาจารย์ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ท้องถิ่นและวัฒนธรรมเป็นฐาน กระบวนการจัดการ การวิเคราะห์และการพัฒนาการเรียนรู้ 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ประเด็นเพิ่มและกระจายโอกาสและคุณภาพอย่างทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมายคือ การเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพหลากหลาย และสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพที่มีรายได้สูงขึ้น โดยการปรับหลักสูตรการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อให้คนวัยทำงานสามารถเข้าสู่การศึกษาทุกระดับ การจัดระบบการศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเด็นปฏิรูประบบการบริหารจัดการ เป้าหมายคือ ความสามารถในการทำงาน การมีงานทำ และรายได้เพิ่ม รวมถึงความสามารถในการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่

4. การพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

วิสัยทัศน์ คือ สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและขึ้นำสังคม การพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ความรับผิดชอบของสถาบันต่อสังคม การเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน การสร้างจิตสำนึกกว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจเพื่อสังคม และการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม พันธกิจมุ่งเน้น การผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ การขึ้นำสังคม และการสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษากับสังคม วัตถุประสงค์คือ การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม สอดคล้องกับ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ (วิจิตร ศรีสอาน, 2528) อาจกล่าวได้ว่า การศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาด้านต่างๆ ได้แก่ 1) การศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจ การอุดมศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ ในแง่ของการพัฒนากำลังคนระดับสูง ถ้าการพัฒนาเศรษฐกิจประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผลการลงทุนทางการศึกษาก็จะดีขึ้น 2) การศึกษากับการพัฒนาสังคม การศึกษาเป็นกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างดีมีความสุข การศึกษาทุกระดับจึงมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมโดยตรง 3) การศึกษากับพัฒนาการเมือง การมุ่งส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 7 ประเด็นคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริการสาธารณะและบริการวิชาการ (Public Service and Outreach Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการวิจัย (Engaged Research Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พันธกิจสัมพันธ์ด้านการขึ้นำสังคม (Social Advocacy Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 5 พันธกิจสัมพันธ์ด้านวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interaction Learning Strategy) ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างพลังอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม (Empowerment Strategy) สอดคล้องกับประเด็นเรื่องพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา Billings, Meredith S. and Terkla, Dawn Geronimo (2011) ศึกษาเรื่อง “การใช้โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่ออธิบายการแพร่กระจายของพันธะสัญญาสาธารณะในวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษา (Using a Structural Equation Model to Describe the Infusion of Civic Engagement in the Campus Culture)” โดยการศึกษาจาก Tufts University ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เน้นการวิจัย มี 4 วิทยาเขต (โดย 3 วิทยาเขตแรกอยู่ที่ Massachusetts และอีก 1 วิทยาเขตอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส) มีการอธิบายถึงความสำคัญของวัฒนธรรมของวิทยาเขตในการพัฒนาความเป็นนักวิชาการของพลเมืองและการวิจัยเชิงประจักษ์ที่อธิบายถึงการพัฒนาผลลัพธ์จากพันธะสัญญาสาธารณะ และมีการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นที่มีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมของวิทยาเขต (Campus environment) 2) ค่านิยมและ

ความเชื่อของนักศึกษา (Students' values and beliefs) 3) กิจกรรมที่เน้นพันธสัญญาสาธารณะ (Civic engagement activities) และประเด็นเรื่องการเรียนรู้เชิงบริการและพันธสัญญาต่อสังคม Thomson, Ann Marie and others (2011) ศึกษาเรื่อง “การเรียนรู้เชิงบริการและพันธสัญญาต่อสังคม: การเปรียบเทียบเชิงบริบทระหว่างสามประเทศ (Service Learning and Community Engagement: A Comparison of Three National Contexts)” โดยเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมศึกษาใน 7 ประเด็น ประกอบด้วย 1) บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic context) 2) บริบททางการเมือง (Political context) 3) การอุดมศึกษากับรัฐ (Higher Education (HE) and the state) 4) บทบาทด้านสาธารณะกับการอุดมศึกษา (Civic role of HE) 5) การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา (Development of service as the third core function in HE) 6) รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธสัญญา (Student forms of engagement) 7) พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม (“Civic engagement” versus “Community engagement”) จาก 3 บริบท ได้แก่ United States (US), Republic of South Africa (RSA), Democratic Republic of Congo (DRC) สรุปได้ดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำองค์ประกอบในแต่ละด้านของรูปแบบไปใช้ อาจประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาของไทย 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลคงที่ (fixed effect) จากโมเดลศูนย์ ผลการวิเคราะห์จากโมเดลอย่างง่าย (simple model) และผลการวิเคราะห์จากโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model) พบว่า ในแต่ละสถาบันมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 7 ยุทธศาสตร์ สามารถนำไปใช้ในแต่ละสถาบันตามความเหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษาของไทย 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำเสนอรูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมของสถาบันอุดมศึกษาของไทย 5 ประเภท ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (3) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชภัฏ) (4) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ราชวมงคล) (5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกเป็น 5 รูปแบบและยุทธศาสตร์

2. ควรพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทของอุดมศึกษาในกลุ่มประเภทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มมนุษยศาสตร์

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติยา สีอ่อน. (2547). **โมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสำหรับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2550). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2565)**. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- เฉลิมชัย มนูเศวต. (2543). **การพัฒนารูปแบบที่ใช้ในการเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลา เวชยันต์. (2544). **การพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในการรับใช้สังคม ทักษะการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.). (2558). **กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากร่าง Roadmap ปฏิรูปการศึกษา (2558-2564) คณะทำงานปฏิรูปการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.)**.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. (2552). **นิยามกลุ่มสถาบันตามมติคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ 7 /2552 วันที่ 22 กันยายน 2552**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- เลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, สำนักงาน. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 (ฉบับย่อ)**. สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2546). **การวางแผนกลยุทธ์: ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพมหานคร: อินโนกราฟฟิกส์
- วิจิตร ศรีสอาน. (2528). **การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ. ใน การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ: การประเมินเชิงวิเคราะห์และการเสนอทิศทางการใหม่**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เวสาลี ชาตีสุทธิพันธุ์. (2550). **การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบริการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบสาธารณะของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). **การวิเคราะห์พุทธระดับ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุริน คล้ายรามัญ. (2543). การพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์. 2560. อุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ. อุดมศึกษา สาขาวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Billings, Meredith S. and Terkla, Dawn Geronimo. (2011). Using a Structural Equation Model to Describe the Infusion of Civic Engagement in the Campus Culture. **The Journal of General Education**. 60 (2011): 84 – 92.
- Fitzgerald, Glynis A. (2012). Engaging Faculty In Community Engagement. **Journal of College Teaching & Learning**. 9 (Second Quarter): 101 – 105.
- Garrett, Chris. (2011). Defining, Detecting, and Promoting Student Engagement in College Learning Environments. **Transformative Dialogues: Teaching & Learning Journal**. 5 (November 2011): 1 – 12.
- Inter-Agency Working Group on Children’s Participation. (2008). **Children as Active Citizens: Commitments and Obligations for Children's Civil Rights and Civic Engagement in East Asia and the Pacific**. Bangkok: Inter-Agency Working Group on Children’s Participation (IAWGCP).
- Jacoby, Barbara and Associates. (2009). **Civic Engagement in Higher Education: Concepts and Practices**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Keeves, J. P. (1988). **Educational Research. Methodology and Measurement: An International Handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Pittaway, Sharon M. (2012). Student and Staff Engagement: Developing an Engagement Framework in a Faculty of Education. **Australian Journal of Teacher Education**. 37(April 2012): 36 – 45.
- Sandmann, Lorilee R., Thornton, Courtney H., and Jaeger, Audrey J. (2009). **Institutionalizing Community Engagement in Higher Education: The First Wave of Carnegie Classified Institutions**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Thomson, Ann Marie and others. (2011). Service Learning and Community Engagement: A Comparison of Three National Contexts). **International Society for Third-Sector Research and The John’s Hopkins University**. 22 (2011): 214 – 237.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1) ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์	อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2) รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ	อาจารย์อาวุโส สาขาวิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3) รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา

1) ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์	อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3) อาจารย์ ดร.อินทัย แทนสวัสดิ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ร่างรูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
และร่างยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์	อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เทือน ทองแก้ว	อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์	อดีตรองคณบดี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล
4. อาจารย์ ดร.เกษม บำรุงเวช	อธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
5. อาจารย์ ดร.ดรุณี ชูประยูร	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา และ
อดีตคณบดีคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกริก

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง

การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

1. ท่านคิดว่าเงื่อนไขของการเกิดหรือบริบทที่ทำให้เกิดพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคมคืออะไร และมีความสำคัญ/ประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ควรมีบทบาทที่ระบุในพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ในแต่ละด้านต่อไปนี้ควรเป็นอย่างไร

4.1 บริบททางด้านเศรษฐศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 บริบททางด้านการเมือง

4.3 การอุดมศึกษากับรัฐ

4.4 บทบาทด้านสาธารณะของการอุดมศึกษา

4.5 การพัฒนาการบริการในฐานะหน้าที่หลักอันดับที่สามของอุดมศึกษา

4.6 รูปแบบของนักศึกษาในด้านการมีพันธะสัญญา

4.7 พันธสัญญาสาธารณะกับพันธสัญญาของสังคม

.....
.....
.....
.....
.....

4.8 อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่ารูปแบบการสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เป็นอย่างไร หรือควรดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การสร้างพันธสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ท่านกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยค่ะ

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
สำหรับผู้บริหาร**

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม” ประกอบด้วยวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยสอบถาม **ระดับการปฏิบัติ**เกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะรักษาข้อมูลเป็นความลับ จะไม่นำเสนอ/เปิดเผยข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อตัวท่านและ/หรือองค์กรที่ท่านสังกัด และขอความกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนภายในวันที่ **12 พฤษภาคม 2559** ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มือถือ: 081 927 9854

Email address: arunee.ho@chula.ac.th

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.11	การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ					
1.12	สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ การจัดการกิจกรรม การสาธิตเรื่องเศรษฐกิจ และการสร้างโมเดล					
2. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการเมือง						
2.1	สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบแนวคิดที่หลากหลายภายใต้เป้าหมายเดียวกันทั้ง goal และ target โดยการยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย					
2.2	สถาบันอุดมศึกษามีเป้าหมายในการเสริมจุดแข็งส่วนใหญ่ให้ได้รับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์					
2.3	สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทและบทบาทด้านการเมือง					
2.4	สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทุกระดับจากระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ					
2.5	สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ					
2.6	สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นักศึกษาย่างถูกต้อง					
2.7	สถาบันอุดมศึกษาสามารถชี้นำทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้					
2.8	สถาบันอุดมศึกษาเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)					
2.9	สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน					
3. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังคม						
3.1	สถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นคิดในการพัฒนาประเทศและสังคม					
3.2	สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง					
3.3	สถาบันอุดมศึกษารักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน					
3.4	สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก					
3.5	สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนวิชาการให้กับรัฐ					
3.6	สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ และให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ					
3.7	สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบสังคม					
3.8	สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน					
3.9	สถาบันอุดมศึกษาสามารถผลิตบุคลากรตามความต้องการของรัฐ					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านสาธารณะ						
4.1	สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มุ่งประโยชน์ของสังคม โดยการผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ ได้แก่ เก่ง ดี มีคุณธรรม					
4.2	สถาบันอุดมศึกษาเน้นการวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง					
4.3	สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม					
4.4	สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ					
4.5	สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม					
4.6	การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้					
4.7	สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้					
4.8	สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ					
4.9	สถาบันอุดมศึกษาก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ					
4.10	องค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ					
4.11	มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของขอบเขตงาน การเชื่อมโยงกระบวนการ และกิจกรรม					
4.12	การเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน					
4.13	มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา					
5. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ						
5.1	สถาบันอุดมศึกษามุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและรายได้					
5.2	การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา					
5.3	สถาบันอุดมศึกษามีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะและสถาบัน					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.4	สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความร่วมมือจากหน่วยงานทั้ง 2 ฝ่าย					
5.5	การจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ความรู้เพื่อไปนำไปทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมีส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นักศึกษาและชุมชน					
5.6	การสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าใจและเข้าถึงชุมชน โดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน					
5.7	สถาบันอุดมศึกษาจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ					
5.8	สถาบันอุดมศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและการประกันภัยแก่ชุมชน					
5.9	สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการวิจัยของประเทศ					
5.10	มีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
6. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา						
6.1	การส่งเสริมให้นักศึกษามีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม					
6.2	การส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด					
6.3	การปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม					
6.4	การกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน					
6.5	การบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นิสิตนักศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกันเป็นทีม					
6.6	การปลูกฝังให้บัณฑิตพร้อมจะออกไปปรับใช้สังคม					
6.7	นักศึกษาแสดงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้					
6.8	การส่งเสริมให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับพันธะสัญญา					
6.9	การส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงบริการ และการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์					
6.10	การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเรียนรายวิชาเกี่ยวกับ Student Engagement					
6.11	การบูรณาการร่วมกันในหลากหลายสาขาวิชาและหลากหลายสถาบัน และในระดับนานาชาติ					

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
สำหรับอาจารย์**

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม” ประกอบด้วยวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยสอบถาม **ระดับการปฏิบัติ**เกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะรักษาข้อมูลเป็นความลับ จะไม่นำเสนอ/เปิดเผยข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อตัวท่านและ/หรือองค์กรที่ท่านสังกัด และขอความกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนภายในวันที่ **12 พฤษภาคม 2559** ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มือถือ: 081 927 9854

Email address: arunee.ho@chula.ac.th

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.4	ท่านให้ความร่วมมือกับกิจการทางการเมือง และการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองแก่นิสิตนักศึกษาอย่างถูกต้อง					
2.5	ท่านสามารถชี้แนะทางการเมืองให้กับคนในสังคมได้					
2.6	ท่านมีส่วนร่วมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีพันธะทางการเมืองให้กับบุคคลในสังคม (Political Engagement) โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองในเชิงของการเป็นผู้กระทำ (Active People)					
2.7	ท่านจัดการเรียนการสอน การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อการขับเคลื่อนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน					
3. บทบาทของอาจารย์ด้านสังคม						
3.1	ท่านมีส่วนร่วมในการชี้นำสังคมและความคิดในทางที่ถูกต้อง					
3.2	ท่านมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน					
3.3	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษายกระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก					
3.4	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐบาล ให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ					
3.5	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม					
3.6	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน					
4. บทบาทของอาจารย์ด้านสาธารณะ						
4.1	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเน้นการวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง					
4.2	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม					
4.3	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ					
4.4	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้บัณฑิตเข้าใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม					
4.5	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้					
4.6	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้มีลักษณะของความเป็นนักวิชาการที่ใฝ่รู้					
4.7	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิการ					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.8	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะ ต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตน ต่อสาธารณะ					
4.9	ท่านคิดว่าองค์กรความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาหรือตอบ โจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ					
4.10	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของ ขอบเขตงาน การเชื่อมโยง กระบวนการ และกิจกรรม					
4.11	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากร จิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน					
4.12	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของ สถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคม ตามภารกิจอุดมศึกษา					
5. บทบาทของอาจารย์ด้านการบริการวิชาการ						
5.1	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมุ่งสร้างสรรคองค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและ รายได้					
5.2	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของ ชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา					
5.3	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละ คณะและสถาบัน					
5.4	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความ ร่วมมือจากทั้ง 2 ฝ่าย					
5.5	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของ การใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมี ส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน					
5.6	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษา เข้าใจและเข้าถึงชุมชนโดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน					
5.7	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านจัดสวัสดิการให้แก่คณาจารย์และบุคลากร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ					
5.8	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและ การประกันภัยแก่ชุมชน					
5.9	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการ วิจัยของประเทศ					
5.10	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต					

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม
สำหรับนิสิตนักศึกษา**

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบและยุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม” ประกอบด้วยวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม โดยผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยสอบถาม **ระดับการปฏิบัติ**เกี่ยวกับการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการสร้างพันธะสัญญาสาธารณะระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะรักษาข้อมูลเป็นความลับ จะไม่นำเสนอ/เปิดเผยข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อตัวท่านและ/หรือองค์กรที่ท่านสังกัด และขอความกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนภายในวันที่ **12 พฤษภาคม 2559** ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มือถือ: 081 927 9854

Email address: arunee.ho@chula.ac.th

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาระดับตนเองให้เท่าเทียมมาตรฐานโลก					
3.4	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งทางความคิดของสังคม รัฐ การให้ความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ					
3.5	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกันเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม					
3.6	ท่านมีส่วนร่วมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดพันธะสัญญากับรัฐในการพัฒนาคุณภาพของประชาชน					
4. บทบาทของนิสิตด้านสาธารณะ						
4.1	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเน้นการวิจัยสร้างสรรค์พัฒนาวิถีชีวิต พัฒนาวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง					
4.2	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านส่งเสริมให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารกับชุมชน และผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพออกสู่สังคม					
4.3	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นส่วนสำคัญ					
4.4	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้ความเข้าใจด้านกิจการสาธารณะแก่นักศึกษาที่จะทำให้อับดินจิตใจได้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม					
4.5	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม โดยการสร้างกิจกรรมให้ทุกคนหรือทุกกลุ่มเข้ามาเรียนรู้หรือใช้บริการได้					
4.6	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสาธารณะที่มีต่อตนเอง สังคมและวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะ ค่านิยม การปฏิบัติตนต่อสาธารณะ					
4.7	ท่านคิดว่าองค์ความรู้จากอุดมศึกษามีส่วนช่วยให้ท่านสามารถแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์สังคมในเชิงสาธารณะ					
4.8	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของงาน การเชื่อมโยง กระบวนการ และกิจกรรม					
4.9	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านเก็บรักษา ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรจิตอาสาที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน					
4.10	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อพันธะสัญญาสาธารณะกับพันธะสัญญาของสังคมตามภารกิจอุดมศึกษา					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. บทบาทของนิสิตด้านการบริการวิชาการ						
5.1	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมุ่งสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่การพัฒนาชนบท ท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญญาและ รายได้					
5.2	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาความต้องการของ ชุมชนโดยรอบ และมีการจัดหมวดหมู่ปัญหา					
5.3	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละ คณะและสถาบัน					
5.4	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ โดยใช้ความ ร่วมมือจากทั้ง 2 ฝ่าย					
5.5	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านจัดให้มีการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของ การใช้ความรู้เพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยต้องกำหนดการมี ส่วนร่วมทั้งคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชน					
5.6	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษา เข้าใจและเข้าถึงชุมชนโดยให้ถือว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน					
5.7	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงและ การประกันภัยแก่ชุมชน					
5.8	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการ วิจัยของประเทศ					
5.9	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสังคม เพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
6. บทบาทของนิสิตนักศึกษาในการมีพันธะสัญญากับสถาบันอุดมศึกษา						
6.1	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านส่งเสริมให้มีพันธะสัญญา (commitment) กับสังคม					
6.2	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านส่งเสริมให้สร้างปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาโดยมีสติและใช้ปัญญาได้อย่างฉลาด					
6.3	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านปลูกฝังให้มีจิตอาสา โดยการจัดกิจกรรมที่ บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม					
6.4	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านกำหนดให้มีกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน และการพัฒนาชุมชน					
6.5	ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย โดยให้นิสิตศึกษานำความรู้ในแต่ละวิชาไปทำกิจกรรมในชุมชนร่วมกัน เป็นทีม					

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard
Congdon
Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
techsupport@ssicentral.com
www.ssicentral.com

Module: HLM2S.EXE (6.06.2857.2)
Date: 25 September 2017, Monday
Time: 13:23: 8

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: null_model

The data source for this run = m6.mdm
The command file for this run = whlmtemp.hlm
Output file name = D:\kate\model1\hlm2_nullmodel.txt
The maximum number of level-1 units = 401
The maximum number of level-2 units = 15
The maximum number of iterations = 100
Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

Weight
Variable

Weighting?	Name	Normalized?
	Level 1	no
	Level 2	no
	Precision	no

The outcome variable is M_Y

The model specified for the fixed effects was:

Level-1 Coefficients	Level-2 Predictors
INTRCPT1, B0	INTRCPT2, G00

The model specified for the covariance components was:

Sigma squared (constant across level-2 units)

Tau dimensions
INTRCPT1

Summary of the model specified (in equation format)

Level-1 Model

$$Y = B0 + R$$

Level-2 Model

$$B0 = G00 + U0$$

Iterations stopped due to small change in likelihood function

***** ITERATION 6 *****

Sigma_squared = 0.28727

Tau

INTRCPT1,B0 0.04130

Tau (as correlations)

INTRCPT1,B0 1.000

 Random level-1 coefficient Reliability estimate

 INTRCPT1, B0 0.710

The value of the likelihood function at iteration 6 = -3.303880E+002

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects:

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
For INTRCPT1, B0					
INTRCPT2, G00	3.537345	0.062284	56.793	14	0.000

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects
(with robust standard errors)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
For INTRCPT1, B0					
INTRCPT2, G00	3.537345	0.060126	58.833	14	0.000

The robust standard errors are appropriate for datasets having a moderate to large number of level 2 units. These data do not meet this criterion.

Final estimation of variance components:

Random Effect	Standard Deviation	Variance	df	Chi-square	P-value
			Component		

INTRCPT1,	U0	0.20323	0.04130	14	85.60594	0.000
	level-1,	R	0.53598	0.28727		

Statistics for current covariance components model

Deviance = 660.776027

Number of estimated parameters = 2

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard
Congdon
Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
techsupport@ssicentral.com
www.ssicentral.com

Module: HLM2S.EXE (6.06.2857.2)
Date: 25 September 2017, Monday
Time: 14:26:58

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: simple_model

The data source for this run = m6.mdm

The command file for this run = whlmtemp.hlm

Output file name = D:\kate\model1\hlm2_simplemodel.txt

The maximum number of level-1 units = 401

The maximum number of level-2 units = 15

The maximum number of iterations = 100

Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

Weight
Variable

Weighting?	Name	Normalized?
	Level 1	no
	Level 2	no
	Precision	no

The outcome variable is M_Y

The model specified for the fixed effects was:

	Level-1 Coefficients	Level-2 Predictors
	INTRCPT1, B0	INTRCPT2, G00
%	M_X slope, B1	INTRCPT2, G10
	SCI slope, B2	INTRCPT2, G20
	SOC slope, B3	INTRCPT2, G30

'%' - This level-1 predictor has been centered around its grand mean.

The model specified for the covariance components was:

Sigma squared (constant across level-2 units)

Tau dimensions

INTRCPT1

M_X slope

SCI slope

SOC slope

Summary of the model specified (in equation format)

Level-1 Model

$$Y = B0 + B1*(M_X) + B2*(SCI) + B3*(SOC) + R$$

Level-2 Model

$$B0 = G00 + U0$$

$$B1 = G10 + U1$$

$$B2 = G20 + U2$$

$$B3 = G30 + U3$$

Iterations stopped due to small change in likelihood function

***** ITERATION 3230 *****

Sigma_squared = 0.18768

		Tau		
INTRCPT1,B0	0.03418	-0.00045	-0.02704	0.00031
M_X,B1	-0.00045	0.00905	0.02004	0.00409
SCI,B2	-0.02704	0.02004	0.06620	0.00929
SOC,B3	0.00031	0.00409	0.00929	0.00210

Tau (as correlations)

INTRCPT1,B0	1.000	-0.025	-0.568	0.036
M_X,B1	-0.025	1.000	0.819	0.937
SCI,B2	-0.568	0.819	1.000	0.787
SOC,B3	0.036	0.937	0.787	1.000

Random level-1 coefficient Reliability estimate

INTRCPT1, B0	0.397
M_X, B1	0.209
SCI, B2	0.449
SOC, B3	0.064

Note: The reliability estimates reported above are based on only 5 of 15 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

The value of the likelihood function at iteration 3230 = -2.533096E+002

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects:

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
	For				
	INTRCPT1, B0				
INTRCPT2, G00	3.386018	0.087004	38.918	14	0.000
	For				
	M_X slope, B1				
INTRCPT2, G10	0.675827	0.053388	12.659	14	0.000
	For				
	SCI slope, B2				
INTRCPT2, G20	0.101447	0.118324	0.857	14	0.406
	For				
	SOC slope, B3				
INTRCPT2, G30	0.104789	0.070757	1.481	14	0.161

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects
(with robust standard errors)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
	For INTRCPT1, B0				
INTRCPT2, G00	3.386018	0.065340	51.822	14	0.000
	For M_X slope, B1				
INTRCPT2, G10	0.675827	0.048369	13.972	14	0.000
	For SCI slope, B2				
INTRCPT2, G20	0.101447	0.102557	0.989	14	0.340
	For SOC slope, B3				
INTRCPT2, G30	0.104789	0.026224	3.996	14	0.002

The robust standard errors are appropriate for datasets having a moderate to large number of level 2 units. These data do not meet this criterion.

Final estimation of variance components:

Random Effect	Standard Deviation	Variance Component	df	Chi-square	P-value
---------------	--------------------	--------------------	----	------------	---------

INTRCPT1,	U0	0.18487	0.03418	4	5.32392	0.255
M_X slope,	U1	0.09513	0.00905	4	3.35821	>.500
SCI slope,	U2	0.25729	0.06620	4	9.72477	0.045
SOC slope,	U3	0.04585	0.00210	4	1.32150	>.500
level-1,	R	0.43323	0.18768			

Note: The chi-square statistics reported above are based on only 5 of 15 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

Statistics for current covariance components model

Deviance = 506.619228

Number of estimated parameters = 11

Program: HLM 6 Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling
 Authors: Stephen Raudenbush, Tony Bryk, & Richard
 Congdon
 Publisher: Scientific Software International, Inc. (c) 2000
 techsupport@ssicentral.com
 www.ssicentral.com

Module: HLM2S.EXE (6.06.2857.2)
 Date: 25 September 2017, Monday
 Time: 14:30:10

SPECIFICATIONS FOR THIS HLM2 RUN

Problem Title: hypo_model

The data source for this run = m6.mdm
 The command file for this run = whlmtemp.hlm
 Output file name = D:\kate\model1\hlm2_hypomodel.txt
 The maximum number of level-1 units = 401
 The maximum number of level-2 units = 15
 The maximum number of iterations = 100
 Method of estimation: restricted maximum likelihood

Weighting Specification

	Weight	Variable
Weighting?	Name	Normalized?
	Level 1	no
	Level 2	no

Precision no

The outcome variable is M_Y

The model specified for the fixed effects was:

	Level-1 Coefficients	Level-2 Predictors
	-----	-----
	INTRCPT1, B0	INTRCPT2, G00
%	M_X slope, B1	INTRCPT2, G10
	SCI slope, B2	INTRCPT2, G20
		W, G21
	SOC slope, B3	INTRCPT2, G30

'%' - This level-1 predictor has been centered around its grand mean.

The model specified for the covariance components was:

Sigma squared (constant across level-2 units)

Tau dimensions

INTRCPT1
M_X slope
SCI slope
SOC slope

Summary of the model specified (in equation format)

M_X, B1	0.162
SCI, B2	0.450
SOC, B3	0.060

Note: The reliability estimates reported above are based on only 5 of 15 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

The value of the likelihood function at iteration 3256 = -2.540435E+002

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects:

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
	For INTRCPT1, B0				
INTRCPT2, G00	3.383786	0.087278	38.770	14	0.000
	For M_X slope, B1				
INTRCPT2, G10	0.673016	0.050916	13.218	14	0.000
	For SCI slope, B2				
INTRCPT2, G20	0.792853	1.857476	0.427	13	0.676
W, G21	-0.174338	0.469726	-0.371	13	0.716
	For SOC slope, B3				
INTRCPT2, G30	0.107113	0.070949	1.510	14	0.153

The outcome variable is M_Y

Final estimation of fixed effects

(with robust standard errors)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	T-ratio	Approx. d.f.	P-value
	For INTRCPT1, B0				
INTRCPT2, G00	3.383786	0.064790	52.227	14	0.000
	For M_X slope, B1				
INTRCPT2, G10	0.673016	0.043842	15.351	14	0.000
	For SCI slope, B2				
INTRCPT2, G20	0.792853	1.313604	0.604	13	0.556
W, G21	-0.174338	0.329420	-0.529	13	0.605
	For SOC slope, B3				
INTRCPT2, G30	0.107113	0.027832	3.849	14	0.002

The robust standard errors are appropriate for datasets having a moderate to large number of level 2 units. These data do not meet this criterion.

Final estimation of variance components:

Random Effect	Standard Deviation	Variance	df	Chi-square	P-value
INTRCPT1, U0	0.18538	0.03437	4	5.19334	0.267
M_X slope, U1	0.07638	0.00583	4	3.31438	>.500
SCI slope, U2	0.25802	0.06657	3	10.38608	0.015
SOC slope, U3	0.04425	0.00196	4	1.35241	>.500
level-1, R	0.43381	0.18819			

Note: The chi-square statistics reported above are based on only 5 of 15 units that had sufficient data for computation. Fixed effects and variance components are based on all the data.

Statistics for current covariance components model

Deviance = 508.087042

Number of estimated parameters = 11